

VERONA e IMMIGRAZIONE

VERONA ȘI IMIGRAȚIA

Guida informativa per i cittadini
Ghid informativ pentru cetățeni

Rete Cittadini Immigrati **Rețeaua cetățenilor Imigranți**

Caritas Diocesana Veronese
L.ge Matteotti, 8 - 37126 Verona
Tel. 045 237 9300
E-mail: coordinamento@cittimm.it
Web: www.caritas.vr.it/rete-cittimm

01
2021

Rete Cittadini Immigrati
Rețeaua Cetățenilor Imigranți

VERONA E IMMIGRAZIONE: guida informativa per i cittadini
Rete Cittadini Immigrati
Edizione aggiornata 2021

A cura di: Rete Cittadini Immigrati e Caritas Diocesana di Verona
Coordinamento editoriale: Ufficio Progetti Caritas Diocesana Veronese
Grafica e realizzazione: Stefania Zoccatelli
Stampa: Cierre Grafica (VR)
© 2007 Caritas Diocesana di Verona, Italy
1° Edizione - Anno 2007
10° Edizione - Anno 2021

*La riproduzione parziale o totale di questo documento è consentita
per scopi didattici, informativi e sociali purché senza fine di lucro
e con esplicita e integrale citazione della fonte.*

Gli aggiornamenti rispetto alla 9° Edizione – Anno 2020
sono riportati in corsivo per maggior evidenza.

Il presente opuscolo è aggiornato a ottobre 2021.
È possibile contribuire all'aggiornamento della presente guida
segnalando le vostre osservazioni a:
coordinamento@cittimm.it

VERONA ȘI IMIGRAȚIA: ghid informativ pentru cetățeni
Rețeaua Cetățenilor Imigranți
Ediție actualizată 2021

Editat de: Rețeaua Cetățenilor Imigranți și Caritas Diocesana din Verona
Ediție coordonată de: Biroul de Proiecte al Caritas Diocesana Veronese
Grafică și realizare: Stefania Zoccatelli
Tipar: Cierre Grafica (VR)
© 2007 Caritas Diocesana din Verona, Italy
Ediția Întâi - Anul 2007
Ediția a zecea – Anul 2021

*Reproducerea parțială sau totală a acestui document este permisă
numai în scopuri educative, sociale și pentru informare, cu condiția să fie
non-profit, citându-se în mod explicit și integral sursa.*

Modificările față de ediția nouă – Anul 2020 au fost scrise cu font italic
pentru a se pune în evidență.

Această broșură a fost actualizată în octombrie 2021.
Puteți contribui la actualizarea acestui ghid, trimițând observațiile
voastre la: ***coordinamento@cittimm.it***

VERONA e IMMIGRAZIONE

VERONA ȘI IMIGRAȚIA

01
2021

Guida informativa per i cittadini
Ghid informativ pentru cetățeni

indice

VERONA e IMMIGRAZIONE

1	INTRODUZIONE	04
	Definizione di alcuni termini	08
2	CITTADINI DELL'UNIONE EUROPEA (COMUNITARI) E LORO FAMILIARI: SOGGIORNO E PERMANENZA LEGALE IN ITALIA	12
3	CITTADINI DI PAESI TERZI (NON COMUNITARI): SOGGIORNO E PERMANENZA LEGALE IN ITALIA	18
4	LA VITA QUOTIDIANA IN ITALIA	54
	4.1 Alcuni documenti utili	54
	4.2 Cosa chiedere al Comune	60
	4.3 Salute	64
	4.4 Lavoro e previdenza	70
	4.5 La casa	78
	4.6 Istruzione e formazione	80
	4.7 Alcuni consigli in sintesi	86
5	NUMERI TELEFONICI DI EMERGENZA E UTILI	90

index

VERONA ȘI IMIGRAȚIA

1	INTRODUCERE	05
	Definiții ale unor termeni	09
2	CETĂȚENII DIN UNIUNEA EUROPEANĂ (COMUNITARI) ȘI MEMBRII LOR DE FAMILIE: PERMISUL DE ȘEDERE ȘI STABILIREA LEGALĂ ÎN ITALIA	13
3	CETĂȚENII DIN ȚĂRILE TERȚE (NON COMUNITARI): PERMISUL DE ȘEDERE ȘI STABILIREA LEGALĂ ÎN ITALIA	19
4	VIAȚA COTIDIANA ÎN ITALIA	55
	4.1 Câteva documente folositoare	55
	4.2 Ce trebuie să ceri la Primărie	61
	4.3 Sănătatea	65
	4.4 Munca și asigurările sociale	71
	4.5 Casa	79
	4.6 Educație și formare	81
	4.7 Câteva sfaturi pe scurt	87
5	NUMERE DE TELEFON DE URGENȚĂ ȘI FOLOSITOARE	91

1. Introduzione alla GUIDA

La presente guida "VERONA E IMMIGRAZIONE: GUIDA INFORMATIVA PER I CITTADINI" è una iniziativa a scopo informativo che ha dato avvio nel 2007 alla collana di pubblicazioni "Rete Cittadini Immigrati" nata dal Progetto Citt.Imm.

Essa fornisce informazioni su: soggiorno e legale permanenza dei cittadini dell'Unione europea e di Paesi terzi in Italia, documenti utili da richiedere in Italia o prodotti all'estero, salute, lavoro e previdenza, casa, istruzione e formazione.

Non si pretende di trattare in modo esaustivo gli argomenti elencati, caratterizzati oltre che da complessità anche da continui aggiornamenti, ma di presentare comunque una prima base informativa, con particolare riferimento al territorio veronese.

Il progetto Citt.Imm

Il Progetto Cittadini Immigrati nasce all'inizio del 2005 su impulso della Caritas Diocesana Veronese e del Centro Servizio di Volontariato della Provincia di Verona con la costituzione di un Tavolo di lavoro composto da sette organizzazioni di volontariato di Verona.

L'attività del Progetto ha portato alla formalizzazione della Rete Citt.Imm Cittadini Immigrati con la sigla di Protocolli d'Intesa.

In questi anni la Rete Citt.Imm si è mossa su più fronti: dall'attività degli sportelli, alla formazione degli operatori di enti pubblici e del privato sociale, alla promozione e consolidamento di reti territoriali (sulla base del principio di sussidiarietà e per rispondere al bisogno in modo coordinato e non assistenzialistico). L'obiettivo di rendere maggiormente accessibili le informazioni si è concretizzato con l'organizzazione di eventi, guide informative e formative per i cittadini e gli operatori.

1. Introducere

Ghidul de față "VERONA ȘI IMIGRAȚIA: GHID DE INFORMAȚII PENTRU CETĂȚENI" este o inițiativă cu scop de informare care a dat startul în 2007 unei serii de publicații "Rețeaua Cetățenilor Imigranți", născută din Proiectul Citt.Imm.

Acesta oferă informații cu privire la: permisul de ședere și stabilirea legală în Italia a cetățenilor din Uniunea Europeană și din Țările Terțe, documentele necesare care pot fi cerute în Italia sau în străinătate, sănătatea, munca și asigurările sociale, casa, educația și formarea.

Nu se pretinde tratarea în mod exhaustiv a subiectelor menționate, caracterizate, pe lângă complexitate, și de actualizări continue, ci de a prezenta, în orice caz, o bază de informații inițiale, cu referire în special la zona Veronei.

Proiectul Citt.Imm

Proiectul Cetățeni Imigranți a luat naștere la începutul anului 2005 la îndemnul Caritas Diocesana Veronese și al Centrului de Servicii de Volontariat al Provinciei Verona prin constituirea unei Mese de lucru compusă din șapte organizații de voluntariat din Verona.

Activitatea Proiectului a dus la formalizarea Rețelei Citt.Imm Cetățeni Imigranți prin semnarea unui Memorandum de Înțelegere. În acești ani, Rețeaua Citt.Imm s-a mișcat pe mai multe fronturi: de la activitățile de birou, la formarea socială a operatorilor instituțiilor publice și private, la promovarea și consolidarea unor rețele teritoriale (pe baza principiului subsidiarității și pentru a răspunde, la nevoie, în mod coordonator și nu doar prin simpla consultanță). Obiectivul de a face mai accesibile informațiile s-a concretizat prin organizarea de evenimente, ghiduri de informare și formare pentru cetățeni și pentru operatori.

L'origine

Citt.Imm muove dalla convinzione che i cittadini dell'Unione europea e di Paesi terzi, così come i cittadini italiani, hanno la necessità di poter accedere alle informazioni in modo tale da poter acquisire sempre maggior consapevolezza rispetto alle esperienze che si trovano a vivere e accrescere così la propria autonomia, nel rispetto dei diritti e dei doveri propri di ogni cittadino.

Il Servizio

Il fulcro del Servizio è il valore della persona e l'obiettivo è la sua piena realizzazione come soggetto di diritti e doveri.

Dal punto di vista pratico gli Sportelli Citt.Imm si propongono come porta aperta e bussola:

- per i cittadini dell'Unione europea e di Paesi terzi che fanno fatica a orientarsi nelle maglie della burocrazia. Lo sportello non è quindi il luogo dove la persona va solo ad istruire la pratica, bensì è il luogo in cui viene ascoltato ed orientato;
- per i cittadini italiani affinché possano essere informati sulla normativa in materia di immigrazione al fine di agevolare l'instaurazione di rapporti con cittadini di altra nazionalità, di tipo lavorativo o altro, in un contesto di legalità.

Gli Sportelli svolgono le seguenti attività:

- fornire una consulenza qualificata e supporto ai cittadini dell'Unione europea e di Paesi terzi, nonché cittadini italiani, in riferimento alla vigente normativa in materia di immigrazione e alle pratiche necessarie per l'ingresso e la permanenza legale in Italia;
- sostenere il cittadino nel godimento dei propri diritti e nell'esercizio dei rispettivi doveri;
- dare le informazioni connesse e garantire un ascolto di eventuali altri bisogni fornendo una serie di informazioni sui servizi del territorio di competenza;
- fornire un supporto qualificato anche agli enti presenti sul territorio che si occupano di immigrazione.

Il servizio agli sportelli è garantito da operatori volontari affiancati da alcune figure professionali. Tutti i servizi offerti sono gratuiti.

Lo stile

Il volontariato non ha il compito di sopprimere alle carenze dello Stato, ma è chiamato ad intervenire sulle cause che provocano emarginazione e disagio sociale, siano esse di carattere personale, istituzionale o culturale.

Cause personali: **osservare, ascoltare, discernere**. È il metodo proposto da

Originea

Citt.Imm pleacă de la convingerea că cetățenii din Uniunea Europeană și din Țările Terțe, precum și cetățenii italieni, au nevoie să poată accesa informațiile, în așa fel încât să dobândească mereu o mai mare conștientizare cu privire la experiențele de viață și să-și sporească astfel autonomia, respectând drepturile și îndatoririle proprii fiecărui cetățean.

Serviciul

Punctul central al Serviciului îl constituie valoarea persoanei, iar obiectivul este realizarea completă a acesteia ca subiect cu drepturi și îndatoriri.

Din punct de vedere practic, oficiile Citt.Imm se prezintă ca uși deschise și ca o busolă:

- pentru cetățenii din Uniunea Europeană și din Țările Terțe care întâmpină greutăți în a se orienta printre întortocherile birocratice. Oficiul nu este, prin urmare, locul unde o persoană merge doar pentru a i se pregăti actele, ci, mai degrabă, este locul unde este ascultată și orientată;
- pentru cetățenii italieni, pentru ca aceștia să poată fi informați asupra legislației privind imigrația, în scopul de a facilita instaurarea unor raporturi cu cetățenii de alte naționalități, de tip lucrativ sau nu, în contextul legalității.

Birourile desfășoară următoarele activități:

- oferă o consiliere calificată și susținere cetățenilor din Uniunea Europeană și din Țările Terțe, precum și cetățenilor italieni, cu privire la legislația în vigoare despre imigrație și la actele necesare pentru intrarea și șederea legală în Italia;
- sprijină cetățenii pentru a se bucura de propriile drepturi și a-și exercita îndatoririle care le revin;
- acordă informații și asigură audierea oricăror alte nevoi, furnizând o serie de informații cu privire la serviciile din zona de competență;
- oferă un sprijin calificat, chiar și instituțiilor prezente în zona, care se ocupă de imigrație.

Serviciul la ghișeu este garantat de către funcționari voluntari ajutați de câțiva profesioniști. Toate serviciile oferite sunt gratuite.

Stilul

Voluntariatul nu are sarcina de a remedia deficiențele statului, ci încearcă să intervină asupra cauzelor care duc la marginalizare și disconfort social, fie că au caracter personal, instituțional sau cultural.

Cauze personale: **a observa, a asculta, a discerne**. Este metoda propusă de Caritas pentru a-i veni în întâmpinare persoanei și pe care operatorii și voluntarii o aplică atunci când primesc persoanele.

Caritas per andare incontro alla persona e che gli operatori e i volontari hanno fatto proprio nell'accoglienza delle persone.

Cause strutturali: **rete**. Lo strumento di attuazione del principio di sussidiarietà tra pubblico e privato al fine di progettare insieme azioni di reale promozione umana e di servizio efficiente.

Cause culturali: **formazione**. Per promuovere all'interno dei contesti territoriali dove il servizio si realizza una cultura di accoglienza, confronto e crescita.

PER ULTERIORI INFORMAZIONI CONTATTARE

Caritas Diocesana Veronese – Rete Citt.Imm

in Lungadige Matteotti, 8 – Verona Tel. 045 237 9300

e-mail: coordinamento@cittimm.it

Per consultare la versione telematica della guida e gli eventuali aggiornamenti visitare il sito www.caritas.vr.it/rete-cittimm. Sul sito vengono pubblicate anche le principali notizie legate all'ambito immigrazione, a livello nazionale e territoriale.

Definizione di alcuni termini

Per legge italiana:

CITTADINO DELL'UNIONE EUROPEA (COMUNITARIO):

è il cittadino con la nazionalità di uno dei 27 Stati membri della Comunità Europea, denominata dal 1993 Unione europea: Austria, Belgio, Bulgaria, Cipro, Croazia, Danimarca, Estonia, Finlandia, Francia, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Lettonia, Lituania, Lussemburgo, Malta, Paesi Bassi, Polonia, Repubblica Ceca, Portogallo, Romania, Slovacchia, Slovenia, Spagna, Svezia e Ungheria. I termini cittadino, cittadino dell'Unione europea, europeo e comunitario sono equivalenti.

CITTADINO DI PAESE TERZO (NON COMUNITARIO O EXTRACOMUNITARIO):

è il cittadino con la nazionalità di uno degli Stati che non fanno parte dell'Unione europea. I termini cittadino di Paese terzo, non comunitario e extracomunitario sono equivalenti. Giuridicamente essi vengono definiti "stranieri".

APOLIDE

è chi è privo di cittadinanza, cioè una persona che nessuno Stato, secondo la sua normativa, considera suo cittadino.

Cauze strutturali: **rețeaua**. Instrumentul de punere în aplicare a principiului subsidiarității între stat și particular cu scopul de a proiecta împreună acțiuni reale de dezvoltare umană și de serviciu eficiente.

Cauze culturale: **educarea**. Pentru a promova, în zonele unde se desfășoară serviciul, o cultura de ospitalitate, de comparație și dezvoltare.

PENTRU INFORMAȚII ULTERIOARE CONTACTAȚI

Caritas Diocesana Veronese – Rețeaua Citt.Imm

în Lungadige Matteotti, 8 – Verona Tel. 045 237 9300

e-mail: coordinamento@cittimm.it

Pentru a se vedea versiunea electronică a broșurii și actualizările vizitați site-ul www.caritas.vr.it/rete-cittimm. Pe site sunt publicate și principalele știri din domeniul imigrației, la nivel național și teritorial.

Definiția unor termeni

Conform legii italiene:

CETĂȚEAN AL UNIUNII EUROPENE (COMUNITAR)

Este cetățeanul cu naționalitatea unuia dintre cele 27 de state membre ale Comunității Europene, denumită din 1993 Uniunea Europeană: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipro, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Olanda, Polonia, Republica Cehă, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Ungaria. Termenii cetățean, cetățean al Uniunii Europene, european și comunitar sunt echivalenți.

CETĂȚEAN DINTR-O ȚARĂ TERȚĂ (NON COMUNITAR SAU EXTRACOMUNITAR)

Este cetățeanul care are naționalitatea unuia dintre statele care nu fac parte din Uniunea Europeană. Termenii cetățean din Țările Terțe, non comunitar și extra comunitar sunt echivalenți. Din punct de vedere juridic aceștia sunt denumiți "străini".

APATRID

Este cel care nu are cetățenie, adică o persoană pe care nici un stat în baza propriei legislații nu îl consideră cetățeanul său.

PERSONA IRREGOLARMENTE SOGGIORNANTE:

è il cittadino dell'Unione europea (comunitari) e di Paesi Terzi (non comunitari) che: ha fatto ingresso eludendo i controlli di frontiera oppure è entrato regolarmente nel paese di destinazione ad esempio con un visto per turismo e vi è rimasto dopo la scadenza dei termini previsti senza avere i requisiti per chiedere e ottenere idoneo titolo di soggiorno o non ha lasciato il territorio del Paese a seguito di un provvedimento di allontanamento o se in possesso di un titolo di soggiorno non è poi riuscito a rinnovarlo. È errato definirlo clandestino.

UNIONE EUROPEA

la sua istituzione sotto il nome attuale risale al trattato di Maastricht del 1993. La denominazione «Comunità europea» è stata sostituita da «Unione europea» (UE), ma la vecchia e la nuova terminologia tuttora si sovrappongono. L'Unione europea è oggi un'entità politica di carattere sovranazionale e intergovernativo, che comprende 27 paesi membri indipendenti e democratici.

SPAZIO SCHENGEN

Lo Spazio Schengen è l'insieme dei territori nazionali dei Paesi che applicano la Convenzione: Austria, Belgio, Danimarca, Estonia, Finlandia, Francia, Germania, Grecia, Italia, Islanda, Lettonia, Liechtenstein, Lituania, Lussemburgo, Malta, Norvegia, Paesi Bassi, Polonia, Portogallo, Repubblica Ceca, Spagna, Slovacchia, Slovenia, Svezia, Svizzera e Ungheria. È uno spazio di libera circolazione dei cittadini dei paesi che hanno aderito alla convenzione, all'interno di esso sono eliminati i controlli alle frontiere comuni ed è stato creato un sistema unico di visti e ingressi. I cittadini di Paesi Terzi (non comunitari) in possesso di passaporto e permesso di soggiorno validi possono trascorrere un periodo massimo di 90 giorni in uno dei Paesi sopra indicati trascorsi i quali devono di norma tornare in Italia. In questo periodo non possono lavorare.

FRONTIERE ESTERNE

è il perimetro esterno dello Spazio Schengen dai cui valichi di frontiera lo straniero può far ingresso provenendo dall'esterno.

FRONTIERE INTERNE

sono le frontiere terrestri, gli aeroporti ed i porti marittimi comuni a due o più Paesi Schengen, che permettono il passaggio da un Paese Schengen all'altro.

PERSOANĂ PREZENTĂ ÎN MOD ILEGAL ÎN ITALIA:

Este cetățeanul din Uniunea Europeană (comunitar) și din Țările Terțe (non comunitar) care a intrat sustrăgându-se controalelor de la frontieră sau a intrat în mod legal în țara de destinație, de exemplu cu o viză turistică și a rămas după ce a scăzut perioada prevăzută, neîndeplinind cerințele pentru a solicita și a obține un permis de ședere adecvat sau nu a părăsit teritoriul țării, în urma unei măsuri de expulzare sau dacă era în posesia unui permis de ședere nu a mai reușit să îl reînnoiască. E greșit să fie definit clandestin.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Constituirea sa cu numele curent datează din 1993 prin tratatul de la Maastricht. Denumirea "Comunitatea europeană" a fost înlocuită de "Uniunea Europeană" (UE), dar terminologia veche și cea nouă încă se suprapun. Uniunea Europeană este, astăzi, o entitate politică cu caracter supranațional și interguvernamental, care cuprinde 27 de țări membre independente și democratice.

SPAȚIUL SCHENGEN

Spațiul Schengen este ansamblul teritoriilor naționale ale țărilor care au aderat la Convenție: Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Islanda, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Luxemburg, Malta, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, Spania, Slovacia, Slovenia, Suedia, Elveția și Ungaria. Este un spațiu de liberă circulație a cetățenilor țărilor care au aderat la Convenție, în interiorul acestuia sunt eliminate controalele la frontierele comune și a fost creat un sistem unic de vize și intrări. Cetățenii din Țările Terțe (non comunitari) care sunt în posesia unui pașaport și a unui permis de ședere valabile pot petrece o perioadă de maximum 90 de zile într-una din țările mai sus menționate, după care trebuie, conform legii, să se întoarcă în Italia. În această perioadă de timp nu pot lucra.

FRONTIERELE EXTERNE

Este perimetrul extern Spațiului Schengen, pe la ale cărui puncte de trecere a frontierei străinul care provine din exterior poate intra.

FRONTIERELE INTERNE

Sunt frontierele terestre, aeroporturile și porturile maritime comune a două sau mai multe țări Schengen, care permit trecerea dintr-o țară Schengen în alta.

2. CITTADINI dell'Unione Europea (comunitari) e loro familiari: soggiorno e permanenza in Italia

2.1 Normativa di riferimento

Decreto Legislativo 6 febbraio 2007, n. 30 e successive modifiche.

Sono equiparati ai cittadini dell'Unione europea i cittadini della Svizzera e della Repubblica di San Marino, nonché i cittadini degli stati appartenenti allo Spazio Economico Europeo, cioè Norvegia, Islanda e Liechtenstein.

2.2 Diritto di soggiorno

In base alla legge i cittadini dell'Unione europea possono:

- 1. fare ingresso** nel territorio italiano in possesso del solo documento d'identità valido per l'espatrio. I familiari di Paesi Terzi (non comunitari) devono essere in possesso di un passaporto valido e, nei casi in cui è richiesto, del visto d'ingresso;
- 2. soggiornare** in Italia per periodi inferiori a tre mesi, senza alcuna condizione o formalità, salvo il possesso di un documento d'identità valido per l'espatrio. I familiari di Paesi Terzi (non comunitari) che accompagnano o raggiungono il cittadino dell'Unione, devono essere in possesso di un passaporto in corso di validità. Il cittadino dell'Unione o il suo familiare può presentarsi ad un ufficio di polizia per dichiarare la propria presenza nel territorio nazionale. Se non viene fatta tale dichiarazione di presenza, si presume, salvo prova contraria, che il soggiorno si sia protratto da oltre tre mesi (D. Lgs.32/2008)
- 3. soggiornare** in Italia per periodi superiori a tre mesi, nel caso siano lavoratori o abbiano risorse sufficienti per non pesare sull'assistenza sociale, oppure loro familiari. In questo caso i cittadini dell'Unione europea devono chiedere al Comune l'iscrizione all'anagrafe, allegando idonea documentazione. A seguito dell'iscrizione anagrafica, subordinata alla verifica dei richiamati requisiti e all'accertamento della dimora abituale, viene consegnata a richiesta

2. CETĂȚENII din Uniunea Europeană (comunitari) și familiile lor: Permisul de ședere și stabilirea în Italia

2.1 Legislația de referință

Decretul Legislativ 6 februarie 2007, nr. 30 și modificările ulterioare.

Sunt echivalenți cu cetățenii din Uniunea Europeană cetățenii din Elveția și Republica San Marino, precum și cetățenii din statele care fac parte din Spațiul Economic European, adică Norvegia, Islanda și Liechtenstein.

2.2 Dreptul de ședere

Conform legii, cetățenii din Uniunea Europeană pot:

- 1. să intre pe** teritoriul italian având doar documentul de identitate valabil pentru expatriere. Membrii de familie din Țările Terțe (non comunitari) trebuie să aibă un pașaport valabil și, în cazul în care se cere, viza de intrare;
- 2. să stea în Italia** pentru perioade de timp mai mici de trei luni, fără nici o condiție sau formalități, cu condiția să aibă un document de identitate valabil pentru expatriere. Membrii familiei din Țările Terțe (non comunitari), care însoțesc sau se alătură cetățeanului din Uniune, trebuie să aibă un pașaport în curs de valabilitate. Cetățeanul din Uniune sau membrul lui de familie se poate prezenta la un birou de poliție pentru a-și declara prezența pe teritoriul național. Dacă nu este făcută o asemenea declarație de prezență, se presupune, exceptând proba contrarie, că șederea a durat mai mult de trei luni (D. Lgs.32/2008)
- 3. să stea în Italia** pentru perioade de timp mai mari de trei luni, în cazul în care sunt muncitori sau au suficienți bani pentru a nu apela la asistența socială, sau membrii lor de familie. În acest caz, cetățenii din Uniunea Europeană trebuie să ceară la Primărie înscrierea în registrele de stare civilă, atașând documentația corespunzătoare. După înscrierea în registre, subordonată verificării întrunirii

dell'interessato l'attestazione di iscrizione anagrafica ai sensi del D. Lgs. 30/2007 (art. 9).

Questo decreto si applica ai familiari, anche di Paesi Terzi (non comunitari), che accompagnano o raggiungono un cittadino dell'Unione europea e, se più favorevole, anche ai familiari del cittadino italiano.

Con il termine "familiare" si intende il coniuge, il partner dello stesso sesso unito civilmente, i discendenti diretti di età inferiore a 21 anni o a carico e quelli del coniuge o partner, gli ascendenti diretti a carico e quelli del coniuge o partner.

I familiari cittadini di Paesi Terzi devono richiedere alla Questura la Carta di soggiorno di familiare di un cittadino dell'Unione valida per 5 anni dalla data del rilascio. Dopo 5 anni di soggiorno legale e continuativo i cittadini dell'Unione e i familiari, anche di Paesi Terzi, hanno diritto al soggiorno permanente. Ha diritto all'iscrizione anagrafica e alla Carta di Soggiorno anche il partner di cittadino dell'Unione che possa esibire documentazione ufficiale attestante l'esistenza di una stabile relazione con il cittadino dell'Unione.

2.3 Diritto di soggiorno permanente

(artt. 14, 15, 16, 17, 18 D. Lgs. n. 30/2007)

Il cittadino dell'Unione e il familiare che ha soggiornato legalmente e in via continuativa, per cinque anni, nel territorio nazionale acquisisce il diritto al soggiorno permanente. Il diritto al soggiorno permanente viene maturato prima in alcuni casi particolari (art. 15).

2.4 Misure di allontanamento

(Artt. 20, 21 e 22 D. Lgs. n. 30/2007)

Il diritto di ingresso e di soggiorno dei cittadini dell'Unione europea e dei loro familiari può essere limitato da un provvedimento motivato solo per motivi molto specifici, nel rispetto del principio di proporzionalità e tenendo conto della situazione complessiva dell'interessato.

2.5 Richiesta di cittadinanza italiana

Può essere concessa la cittadinanza italiana al cittadino dell'Unione europea se risiede legalmente da almeno quattro anni nel territorio italiano (art. 9 L. 91/1992).

cerințelor și a dovedirii rezidenței, se înmânează, la cererea solicitantului, certificatul de înscriere, conform D. Lgs. 30/2007 (art. 9).

Acest decret se aplică membrilor familiilor, chiar și din Țările Terțe (non comunitari), care însoțesc sau se alătură unui cetățean din Uniunea Europeană și, dacă e favorabil, și membrilor de familie ai cetățeanului italian.

Prin termenul "membru de familie" se înțelege soțul, partenerul de același sex, ce constituie o uniune civilă, descendenții direcți cu vârste mai mici de 21 de ani sau în întreținere și cei ai soțului/ soției sau partenerului, ascendenții direcți în întreținere și cei ai soțului/soției sau a partenerului.

Membrii familiei, cetățeni ai Țărilor Terțe, trebuie să ceară la Chestură cardul de ședere ca membru de familie al cetățeanului din Uniune, valabil 5 ani de la data eliberării. După 5 ani de ședere legală și continuativă, cetățenii din Uniune și membrii lor de familie, chiar și din Țările Terțe, au dreptul la ședere permanentă. Are dreptul la înscrierea în registrele de stare civilă și la Cardul de ședere și partenerul cetățeanului din Uniune care poate prezenta documente oficiale prin care se dovedește existența unei relații stabile cu cetățeanul din Uniune.

2.3 Dreptul de ședere permanentă

(art. 14, 15, 16, 17, 18 D. Lgs. nr. 30/2007)

Cetățeanul din Uniune și membrul lui de familie, care a stat în mod legal și continuativ, timp de cinci ani, pe teritoriul național, dobândește dreptul de ședere permanentă. Dreptul la ședere permanentă este dobândit mai înainte în unele cazuri particulare (art. 15).

2.4 Măsuri de expulzare

(Art. 20, 21 și 22 D. Lgs. nr. 30/2007)

Dreptul de intrare și de ședere al cetățenilor din Uniunea Europeană și a membrilor lor de familie poate fi limitat printr-o decizie motivată doar din motive specifice, în conformitate cu principiul proporționalității și ținându-se cont de situația în ansamblu a celui interesat.

2.5 Cererea pentru obținerea cetățeniei italiene

Cetățenia italiana poate fi acordată cetățeanului din Uniunea Europeană dacă e rezident de măcar patru ani pe teritoriul italian (art. 9 L. 91/1992).

2.6 Sintesi competenze degli enti di riferimento con recapiti

COMUNE ITALIANO

Attraverso l'Ufficio Anagrafe accoglie la richiesta d'iscrizione del cittadino dell'Unione europea che intende stabilire la propria residenza per soggiorni superiori ai tre mesi, richiedendo la documentazione necessaria per verificare il possesso dei requisiti previsti dal D. Lgs. n. 30/2007.

PREFETTURA

L'Ufficio cittadinanza della Prefettura è competente per le domande di cittadinanza italiana per matrimonio o unione civile (approfondimenti nella sezione 4.1) con cittadino italiano o per residenza. Riferimenti alla fine della sezione 3.

2.6 Sintetizare a activităților Instituțiilor de referință cu detalii de contact

PRIMĂRIA ITALIANĂ

Oficiul stării civile (Anagrafe) primește cererea pentru eliberarea certificatului de înregistrare de la cetățeanul Uniunii Europene care are de gând să își stabilească rezidența pentru șederi mai mari de trei luni, cerând documentele necesare pentru a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de D. Lgs. n. 30/2007.

PREFECTURA

Oficiul pentru cetățenie din Prefectură are competența de a primi cererile pentru obținerea cetățeniei italiene pentru căsătoria sau uniunea civilă (detalii la capitolul 4.1) cu un cetățean italian sau pentru rezidență. Informații la sfârșitul capitolului 3.

3. CITTADINI

di paesi terzi (non comunitari): soggiorno e permanenza legale in Italia

3.1 Normativa di riferimento

Decreto Legislativo no. 286/1998 e successive modifiche (D. LGS. 286/98).

3.2 Il visto di ingresso

Reg. CE 810/2009 (Codice UE dei visti)

Il visto è l'autorizzazione concessa al cittadino di Paese terzo (non comunitario), per l'ingresso nel territorio della Repubblica italiana. Si applica sul passaporto o altro valido documento di viaggio del richiedente. Il visto è rilasciato dalle Ambasciate e dai Consolati italiani nello Stato di origine o della stabile residenza del cittadino di Paese terzo. Non è possibile il rilascio del visto (né la proroga) al cittadino di Paese terzo che già si trovi in Italia. Le eventuali decisioni negative relative alle domande devono essere notificate e motivate al richiedente ed è possibile il ricorso avverso esse. Il semplice possesso di un visto non conferisce automaticamente il diritto di ingresso: i titolari di un visto sono invitati a dimostrare di soddisfare le condizioni di ingresso alla frontiera esterna Schengen.

I cittadini di alcuni Paesi non sono obbligati a richiedere il visto d'ingresso per soggiorni per turismo, missione, affari, studio, invito e gara sportiva purché non superiori a 90 giorni, per sapere quali si consulti il sito vistoperitalia.esteri.it (esso fornisce ulteriori informazioni utili in relazione alla richiesta di visto di ingresso). Il cittadino di Paese terzo già residente in uno Stato Schengen e titolare di permesso di soggiorno, è esente da visto per soggiorni non superiori a 3 mesi, a condizione che l'ingresso in Italia non avvenga per motivi di lavoro o tirocinio. Le tipologie di visto d'ingresso sono le seguenti: adozione, affari, cure mediche, diplomatico, gara sportiva, invito, lavoro autonomo, lavoro subordinato, missione, motivi familiari, motivi religiosi, reingresso, residenza elettiva, ricerca, studio, transito aeroportuale, transito, trasporto, turismo, turismo - visita famiglia/amici, vacanze-lavoro, volontariato.

3. CETĂȚENII

Țărilor Terțe (non comunitari): Permisul de ședere și stabilirea legală în Italia

3.1 Legislația de referință

Decretul Legislativ nr. 286/1998 și următoarele modificări (D. LGS. 286/98).

3.2 Viza de intrare

Reg. CE 810/2009 (Codul UE al vizelor)

Viza reprezintă autorizația acordată cetățeanului unei Țări Terțe (non comunitar), pentru a intra pe teritoriul Republicii italiene. Se aplică pe pașaport sau pe un alt document de călătorie, valabil, al solicitantului. Viza este eliberată de Ambasadale și de Consulatele italiene din Statul de origine sau unde are rezidența cetățeanul din Țara Terță. Nu se poate elibera viza (nici prelungirea acesteia) cetățeanului unei Țări Terțe care deja este în Italia. Orice decizii negative privind cererile trebuie să fie notificate și motivate solicitantului, care poate face recurs. Simpla posesie a vizei nu dă drept de intrare în mod automat: titularii vizei sunt invitați să demonstreze că satisfac condițiile de intrare la frontiera externă Schengen.

Cetățenii anumitor țări nu sunt obligați să ceară viza de intrare pentru sejururi turistice, misiuni, afaceri, studiu, invitații și întreceri sportive, cu condiția să nu depășească 90 de zile; pentru a ști care, se poate consulta site-ul vistoperitalia.esteri.it (acesta oferă informații suplimentare utile cu privire la solicitarea unei vize de intrare). Cetățeanul unei Țări Terțe care este deja rezident într-un Stat Schengen și e titular al unui permis de ședere, este scutit de viză pentru șederi care nu depășesc trei luni, cu condiția ca intrarea în Italia să nu se facă în scop lucrativ sau pentru ucenicie. Există următoarele tipuri de vize de intrare: adopție, afaceri, tratamente medicale, viză diplomatică, competiții sportive, invitații, munca pe cont propriu, munca în calitate de angajat, misiuni, motive familiale, motive religioase, reîntrire, reședință, cercetare, studiu, tranzit aeroportuar, tranzit, transport, turism, turism – vizită familie/prieteni, vacanțe-muncă, voluntariat.

Gli stranieri in ingresso sono sottoposti ai controlli di frontiera, doganali, valutarie e sanitari. Il cittadino di Paese terzo sprovvisto anche solo di uno dei requisiti previsti può essere respinto alla frontiera, anche in presenza di regolare visto. Il cittadino di Paese terzo che entra legalmente in Italia per soggiorni superiori ai 90 giorni, entro otto giorni lavorativi, deve richiedere il titolo di soggiorno.

3.3 Ingresso per lavoro subordinato, stagionale, autonomo

Lavoro subordinato

Il datore di lavoro che intenda instaurare un rapporto di lavoro subordinato a tempo indeterminato, determinato o stagionale con un cittadino di Paese terzo residente all'estero deve presentare, nell'ambito e secondo le modalità previste dal Decreto Flussi, una specifica richiesta nominativa nulla osta allo Sportello Unico per l'Immigrazione (SUI) presso la Prefettura – UTG (Ufficio Territoriale Governativo) della provincia competente per il luogo in cui l'attività lavorativa dovrà effettuarsi.

Le modalità di emanazione del Decreto Flussi sono in corso di modifica ai sensi dell'art. 1 del DL 130/2020.

È in ogni momento possibile presentare richiesta di nulla osta al lavoro per un cittadino di Paese terzo residente all'estero, per le particolari categorie di lavoro previste dall'art. 27 c. 1 del D. Lgs. 286/98, per lavoratori nell'ambito della ricerca (art. 27-ter dello stesso decreto), per lavoratori nell'ambito di trasferimenti intrasocietari (art. 27-quinquies e 27-sexies) e per lavoratori altamente qualificati (art. 27-quater dello stesso decreto). Per questi ultimi è possibile una richiesta semplificata (circ. Min. Interno e Lavoro del 05/05/2015).

Lavoro stagionale

Vale la stessa procedura descritta per il lavoro subordinato. L'autorizzazione al lavoro stagionale, rilasciata nell'ambito di specifico Decreto Flussi per lavoro stagionale, ha una validità massima di nove mesi in un periodo di 12 mesi (art. 24 c. 7 D. Lgs. 286/98).

Il titolare di un permesso di soggiorno per lavoro stagionale, anche in occasione del primo ingresso per lavoro stagionale, che ha svolto regolare attività lavorativa sul territorio nazionale per almeno tre mesi, al quale è offerto un contratto di lavoro subordinato può convertire il permesso in permesso per lavoro subordinato ordinario a tempo indeterminato nell'ambito delle quote del Decreto Flussi non stagionale (art. 24 c. 10 D. Lgs. 286/98).

Străinii care vin sunt supuși controlului de frontieră, vamă, valută și sănătate. Cetățeanul din Țara Terță, dacă nu îndeplinește chiar și numai o cerință, poate fi respins la frontieră, chiar dacă deține viza de intrare. Cetățeanul unei Țări Terțe, care intră în mod legal în Italia pentru sejururi mai mari de 90 de zile, trebuie să ceară permisul de ședere în cel mult opt zile lucrătoare.

3.3 Intrarea pentru munca în calitate de angajat, sezonieră sau pe cont propriu

Munca în calitate de angajat

Angajatorul care vrea să încheie un contract de muncă pe o perioadă nedeterminată, determinată sau sezonieră cu un cetățean dintr-o Țară Terță, rezident în străinătate, trebuie să prezinte în contextul și conform modalităților prevăzute de Decretul Fluxurilor, o cerere specifică, nominală, pentru obținerea permisului de muncă, la Oficiul Unic pentru Imigrație (SUI) din cadrul Prefecturii – UTG (Oficiul Teritorial al Guvernului) județului de care aparține, având în vedere locul în care urmează să se desfășoare activitatea.

Modalitățile prin care se emite Decretul Fluxurilor sunt în curs de modificare conform art. 1 al DL 130/2020.

Cererea pentru obținerea permisului de muncă se poate prezenta în orice moment pentru un cetățean al unei Țări Terțe rezident în străinătate, pentru anumite activități prevăzute de art. 27 alin. 1 D. Lgs. 286/98, pentru persoanele care lucrează în domeniul cercetării (art. 27 ter din același decret), pentru muncitori în contextul transferurilor între societăți (art. 27-quinquies e 27-sexies) și pentru persoanele cu studii superioare (art. 27-quater al aceluiași decret). Pentru aceștia din urmă este posibilă simplificarea cererii (circ. Min. de Interne și al Muncii din 05/05/2015).

Munca sezonieră

Este valabil același procedeu descris pentru angajați. Autorizația pentru munca sezonieră, eliberată în cadrul unui anumit Decret al Fluxurilor pentru munca sezonieră, are o valabilitate maximă de nouă luni într-o perioadă de 12 luni (art. 24 alin. 7 D. Lgs. 286/98).

Titularul unui permis de ședere pentru munca sezonieră, chiar de la prima intrare făcută pentru munca sezonieră, dacă a desfășurat o activitate lucrativă pe teritoriul național, pentru măcar trei luni de zile și i s-a oferit un contract pe perioadă nedeterminată, poate schimba permisul în permis de muncă pe perioadă nedeterminată obișnuit, în contextul cotelor Decretului Fluxurilor ne sezoniere (art. 24 alin. 10 D. Lgs. 286/98).

Lavoro autonomo

Il cittadino di Paese terzo, residente all'estero, che intende esercitare in Italia un'attività non occasionale di lavoro autonomo deve possedere i requisiti richiesti dalla legge ai cittadini italiani per l'esercizio delle singole attività e fare riferimento alle modalità stabilite dal Decreto Flussi (art. 26 D. Lgs. 286/98).

La richiesta di visto di ingresso per lavoro autonomo deve essere presentata alle Rappresentanze Diplomatiche competenti in base al luogo di residenza nell'ambito di un Decreto Flussi.

3.4 Il permesso di soggiorno

Il permesso di soggiorno è un'autorizzazione che rilascia il Questore e che dà al cittadino di Paese terzo il diritto di soggiorno sul territorio dello Stato.

Il cittadino di Paese terzo di almeno 16 anni (salvo alcune eccezioni), che fa per la prima volta ingresso in Italia e chiede il rilascio di un permesso di soggiorno almeno annuale deve sottoscrivere l'Accordo di integrazione (DPR 179/2011).

Con l'Accordo di integrazione la persona si impegna ad acquisire nei due anni successivi un certo numero di crediti attraverso particolari azioni ad esempio formative. La perdita integrale dei crediti determina la revoca del permesso di soggiorno e l'espulsione del cittadino di Paese terzo dal territorio dello Stato. Ciò non vale per il titolare di permesso di soggiorno per asilo, protezione sussidiaria, motivi di cui all'articolo 32 - comma 3 del D. Lgs. 25/2008 (protezione speciale), motivi familiari, permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo, carta di soggiorno di familiare straniero di un cittadino dell'Unione, carta di soggiorno permanente per familiare di cittadini europei, nonché per chi ha esercitato il diritto al ricongiungimento familiare.

I titoli di soggiorno sono:

PER SOGGIORNI BREVI FINO A 90 GIORNI

Per i cittadini di Paesi Terzi, nei casi d'ingresso in Italia per soggiorni fino a 90 giorni per missione, gara sportiva, visite, affari, turismo e studio (previo rilascio di visto di ingresso se previsto) non è più necessario richiedere il permesso di soggiorno (L. 68/2007). In particolare il cittadino di Paese terzo proveniente da Paesi extra Schengen, assolve l'obbligo di rendere la dichiarazione di presenza all'atto del suo ingresso nel territorio dello Stato, presentandosi ai valichi di frontiera, ove è apposto il timbro uniforme Schengen sul documento di viaggio. Chi proviene da Paesi Schengen, deve invece rendere la dichiarazione di presenza entro 8 giorni dall'ingresso in Italia, al Questore della Provincia in cui si trova. Qualora però alloggi in una struttura ricettiva (es. albergo, ...) assolve l'obbligo di dichiarazione

Munca pe cont propriu

Cetățeanul unei Țări Terțe, rezident în străinătate, care are intenția de a desfășura în Italia o activitate independentă care să nu fie ocazională, trebuie să întrunească cerințele prevăzute de lege pentru cetățenii italieni, pentru exercitarea activităților individuale și să se raporteze la modalitățile stabilite de Decretul Fluxurilor (art. 26 D. Lgs. 286/98). Cererea vizei de intrare pentru munca pe cont propriu se depune la Reprezentanțele Diplomatiche competente în funcție de locul de reședință, în contextul unui Decret al Fluxurilor.

3.4 Permisul de ședere

Permisul de ședere este o autorizație eliberată de Chestor, care îi conferă cetățeanului unei Țări Terțe drept de ședere pe teritoriul Statului.

Cetățeanul unei Țări Terțe, care are măcar 16 ani (cu anumite excepții), care vine în Italia pentru prima dată și cere eliberarea unui permis de ședere cu valabilitate de măcar un an, trebuie să accepte **Acordul de integrare** (DPR 179/2011).

Prin Acordul de integrare, persoana își ia angajamentul să obțină în următorii doi ani un anumit număr de credite, prin acțiuni specifice, cum ar fi formarea. Pierderea integrală a creditelor determină revocarea permisului de ședere și expulzarea cetățeanului din Țara Terță de pe teritoriul statului. Acesta nu e valabil pentru titularii permisului de ședere pentru azil, protecție subsidiară, motive conform art. 32- alin. 3 din D. Lgs. 25/2008 (protecție specială), motive familiale, permisul de ședere UE pentru rezidenții pe termen lung, card de ședere a membrului de familie străin al unui cetățean din Uniune, card de ședere permanentă pentru membrii familiei cetățenilor europeni, precum și pentru cine și-a exercitat dreptul la reîntregirea familiei.

Permisele de ședere sunt:

PENTRU ȘEDERI SCURTE, DE MAXIMUM 90 DE ZILE

Pentru cetățenii Țărilor Terțe, în cazul intrării în Italia pentru sejururi de maximum 90 de zile pentru misiune, concurs sportiv, vizite, afaceri, turism și studiu (după obținerea vizei de intrare, dacă e prevăzută) nu mai e necesară solicitarea unui permis de ședere (L. 68/2007). În special, cetățeanul unei Țări Terțe care provine din țări extra Schengen, nu mai este obligat să facă declarația de prezență la intrarea pe teritoriul Statului, prezentându-se la punctele de trecere a frontierei unde i se aplica ștampila Schengen pe documentul de călătorie. Cine provine din Țările Schengen, trebuie însă să prezinte declarația de prezență, în termen de opt zile de la intrarea în Italia, Chestorului Județului unde se află. În cazul în care se cazează într-o unitate ospitalieră (ex. hotel, ...) nu mai e obligat să dea declarația de prezență, înregistrându-

di presenza registrando la propria presenza presso la struttura prescelta, che dovrà rilasciare idonea certificazione.

L'inosservanza della procedura indicata, salvo i casi di forza maggiore, determina l'espulsione; questa sanzione sarà applicata anche nel caso in cui il cittadino di Paese terzo si sia trattenuto in Italia oltre i tre mesi o il minor termine stabilito nel visto d'ingresso.

PER SOGGIORNI DI DURATA SUPERIORE A 90 GIORNI

Coloro che hanno i requisiti per poter soggiornare in Italia per periodi superiori a 90 giorni devono richiedere il titolo di soggiorno. Chi è in Italia e ha il titolo di soggiorno in scadenza, deve chiederne il rinnovo al Questore della Provincia di domicilio almeno 60 giorni prima della scadenza, e comunque non oltre 60 giorni dopo la scadenza stessa. Le istanze si presentano presso gli uffici postali o direttamente in Questura.

1. Istanze da presentare presso gli Uffici Postali

Devono esser presentate presso gli uffici postali contrassegnati dal logo Sportello Amico, compilando gli appositi kit distribuiti gratuitamente, le richieste di rilascio e rinnovo, nonché le richieste relative alla conversione del permesso di soggiorno da altra tipologia a lavoro subordinato, autonomo, famiglia, studio, residenza elettiva, inerenti alle seguenti tipologie di titoli di soggiorno:

Affidamento, Aggiornamento Permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo (Ex-Carta di soggiorno per stranieri), Aggiornamento Carta di Soggiorno di familiare di un cittadino dell'Unione e Carta di Soggiorno permanente per familiari di cittadini europei, Aggiornamento permesso di soggiorno (cambio domicilio, stato civile, inserimento figli, cambio passaporto), Alunno (art. 39 bis c. 1 quater), Attesa occupazione, Attesa acquisto cittadinanza, Attività sportiva, Asilo politico rinnovo, Permesso di Soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo (Ex-Carta di soggiorno per stranieri), Carta di Soggiorno di familiare di un cittadino dell'Unione, Carta di Soggiorno permanente per familiari di cittadini europei, Conversione permesso di soggiorno da altro tipo in permesso di soggiorno per motivi familiari, Conversione da protezione sussidiaria a lavoro subordinato, Conversione da motivi umanitari a lavoro (in possesso di passaporto), Duplicato del titolo di soggiorno, Famiglia, Famiglia minore 14-18 anni, Lavoro Autonomo, Lavoro Subordinato, Lavoro casi particolari previsti dall'art. 27 D. Lgs. 286/98, Lavoro subordinato-stagionale, Missione, Mobilità - ricercatore (art. 27 ter c.11 septies D.Lgs. 286/98 – di lunga durata), Motivi Religiosi, Residenza elettiva, Ricerca lavoro (ricercatore-ric.lav. art. 27 ter c. 9 bis D.Lgs. 286/98), Ricerca lavoro (studente-ric.lav. art. 39 bis c. 1 D.Lgs. 286/98), Ricerca – ricercatore (art. 27 ter c.7 D.Lgs. 286/98), Status apolide rinnovo, Studente (art. 39 c. 5 bis D.Lgs.

și prezența la unitatea aleasă, care va trebui să emită o certificare corespunzătoare. Nerespectarea procedurii indicate, cu excepția cazurilor de forță majoră, determină expulzarea; această sancțiune va fi aplicată și în cazul în care cetățeanul unei Țări Terțe a rămas în Italia mai mult de trei luni sau a perioadei stabilite pe viza de intrare.

PENTRU ȘEDERI DE DURATĂ MAI MARE DE 90 DE ZILE

Cei care îndeplinesc cerințele pentru a putea locui în Italia pentru perioade mai mari de 90 de zile trebuie să ceară permisul de ședere. Cine este în Italia și are permisul de ședere aproape de expirare, trebuie să solicite reînnoirea Chestorului Județului de reședință, cu cel puțin 60 de zile înainte de a expira, și, în nici un caz după 60 de zile după ce a expirat. Cererile se prezintă la oficiile poștale sau direct la Chestură.

1. Cererile care se prezintă la oficiile poștale

Completând kiturile specifice, care se distribuie gratuit, la oficiile poștale marcate cu logo-ul "Sportello Amico", trebuie să fie prezentate cererile de eliberare și reînnoire, precum și cererile cu privire la schimbarea permisului de ședere dintr-un alt tip în permis de muncă, familie, studiu, reședință, inerente următoarelor tipuri de permise de ședere:

Încredințare, Actualizarea permisului de ședere UE pentru rezidenții de lungă durată (Ex-Card de ședere pentru străini), Actualizarea Cardului de ședere a membrului de familie a unui cetățean din Uniune și Cardul de Ședere permanentă pentru membrii de familie ai cetățenilor europeni, Actualizarea permisului de ședere (schimb de domiciliu, starea civilă, adăugarea copiilor, schimbarea pașaportului), Elev (art. 39 bis alin 1 quater), În așteptarea ocupării locului de muncă, În așteptarea primirii cetățeniei, Activitate sportivă, Reînnoire azil politic, Permisul de Ședere UE pentru rezidenții de lungă durată (Ex-Card de ședere pentru străini), Cardul de Ședere a membrului de familie a cetățeanului din Uniune, Cardul de Ședere permanentă pentru membrii familiei cetățenilor europeni, Schimbarea permisului de ședere dintr-un alt tip în permis de ședere pentru motive familiale, Transformarea din protecție subsidiară în munca în calitate de angajat, Transformarea din motive umanitare în muncă (în posesia pașaportului) Duplicatul permisului de ședere, Familie, Familie minori 14-18 ani, Muncă pe cont propriu, Muncă în calitate de angajat, Muncă cazuri particulare prevăzute de art. 27 D. Lgs. 286/98, Muncă angajați sezonieri, Misiuni, Mobilitatea cercetătorului (art. 27 ter alin.11 septies D.Lgs. 286/98 – pe perioadă îndelungată), Motive Religioase, , Rezidență, Căutare loc de muncă, (cercetător - art. 27 ter alin.9 D.Lgs. 286/98), Căutare loc de muncă (Student- art. 39 bis, alin. 1, d. Lgs. 286/98), Cercetare-cercetător - (art. 27 ter alin.7 D.Lgs. 286/98) Reînnoire statut de apatrid, Student (art. 39 alin. 5 bis D.Lgs. 286/98), Student (art. 39 bis alin. 1 quater D.

286/98), Studente (art. 39 bis c. 1 quater D.Lgs. 286/98), Studio, Tirocinio formazione professionale, Volontariato - volontario (art. 27 bis c. 5 D.Lgs. 286/98).

Per le prime richieste di permesso per motivi familiari e per lavoro subordinato, anche stagionale, Carta Blu UE, mobilità - ricercatore di lunga durata, ricerca scientifica - ricercatore, volontariato - volontario, a seguito di ingresso con visto per le stesse motivazioni, la compilazione dell'istanza viene effettuata dallo Sportello Unico Immigrazione della Prefettura che ha rilasciato il nulla osta: è quindi necessario fissare entro 8 giorni dall'ingresso un appuntamento presso tale sportello. Per la compilazione del kit è possibile avvalersi a titolo gratuito di Patronati, Enti e Associazioni abilitati all'utilizzo del sistema telematico di invio. In questo caso sarà il Patronato, Ente o Associazione abilitato a fornire la busta e i moduli per la spedizione.

Il kit deve essere consegnato negli Uffici Postali con logo Sportello Amico, in busta aperta. Alla consegna l'interessato deve esibire il passaporto e il permesso di soggiorno in possesso.

L'operatore dell'Ufficio Postale rilascia una ricevuta con codici identificativi dell'istanza che, allegata al permesso scaduto, comprova la regolarità del soggiorno. Attraverso i codici identificativi (user id e password) riportati sulla ricevuta è possibile verificare attraverso il sito www.portaleimmigrazione.it, sezione "Area riservata stranieri" lo stato della pratica, la data della convocazione presso la Questura ed eventuali anomalie documentali (si segnala che ad oggi risultano incongruenze nelle segnalazioni relative alle anomalie documentali poiché il sistema non è stato aggiornato rispetto alle novità normative degli ultimi anni). Le informazioni generali contenute in questo sito non riportano la data di inserimento; ciò non consente di verificarne l'aggiornamento e considerare quindi attendibili i contenuti.

Alla pagina web <http://questure.poliziadistato.it/stranieri/> è invece possibile verificare se il titolo di soggiorno è pronto per la consegna o ancora in trattazione.

I costi per la presentazione dell'istanza sono:

- 30,46 € in caso di duplicato, conversione o aggiornamento del titolo di soggiorno, in caso di minore, in caso di permesso per ingresso per cure mediche per il malato e gli accompagnatori, infine in caso di permesso per asilo, richiesta asilo, protezione sussidiaria, e motivi umanitari, protezione speciale, casi speciali, valore civile; L'importo di 30,46 € andrà pagato anche per ciascun minore infraquattordicenne inserito sul permesso di soggiorno, a nome del minore, poiché ai minori viene ora rilasciato un permesso individuale (L. 122/2016).
- 70,46 € in caso di permessi di durata superiore a tre mesi e inferiore o uguale a un anno;
- 80,46 € in caso di permessi di durata superiore a un anno e inferiore o uguale a due

Lgs. 286/98), Studiu, Ucenicie, Volontariat - voluntar (art. 27 bis alin. 5 D. Lgs. 286/98). Primele cereri de permis pe motive familiale și pentru muncă în calitate de angajat, chiar și sezonieră, card albastru UE, mobilitatea cercetătorului de lungă durată, cercetare științifică - cercetător, voluntariat - voluntar, ca urmare a intrării cu viza pentru aceleași motive, se completează la Oficiul Unic pentru Imigrație de la Prefectura care a eliberat autorizația: prin urmare, este nevoie să se facă o programare la acest oficiu în termen de opt zile de la intrare.

Pentru completarea kitului puteți apela gratuit la Sindicate, Instituții și Asociații autorizate pentru expedierea electronică. În acest caz, Sindicatele, Instituțiile sau Asociațiile autorizate vă vor da plicul și formularele pentru expediere.

Kitul trebuie să fie predat Oficiilor Poștale care au logo-ul "Sportello Amico", într-un plic deschis. Când îl predă, solicitantul trebuie să arate pașaportul și permisul de ședere pe care le posedă.

Funcționarul de la oficiul poștal eliberează o chitanță cu codurile de identificare a cererii care, atașată permisului expirat, atestă legalitatea șederii.

Cu ajutorul codurilor de identificare (user id și password), scrise pe chitanță, se poate verifica pe site-ul www.portaleimmigrazione.it, "Secțiunea rezervată Străini", stadiul cererii, data convocării la Sediul Poliției și eventuale anomalii birocratice (se semnalează că, în prezent, rezultă incongruențe în raportarea de anomalii birocratice, pentru că sistemul nu a fost actualizat cu privire la noutățile legislative din ultimii ani).

Informațiile generale pe care le conține acest site nu notează pe fiecare pagină data introducerii, acest fapt nu permite să se verifice actualizarea și, prin urmare, să se considere de încredere conținuturile.

Pe pagina web <http://questure.poliziadistato.it/stranieri/> se poate verifica dacă permisul de ședere este gata pentru înmânare sau este încă în lucru.

Costurile pentru prezentarea cererii sunt:

- 30,46 € în cazul duplicatului, transformării sau a actualizării permisului de ședere, în cazul minorului, în cazul permisului pentru tratamente medicale pentru bolnav și însoțitori, în sfârșit, în cazul permisului pentru azil, cerere de azil, protecție subsidiară, și motive umanitare, protecție specială, cazuri speciale, valori civile; Suma de 30,46 € va fi plătită și pentru fiecare dintre cei cu vârsta mai mică de paisprezece ani trecut pe permisul de ședere cu numele minorului, pentru că acum minorilor li se eliberează permisul individual (L. 122/2016).
- 70,46 € pentru permisele cu durată mai mare de trei luni și mai mică sau egală cu un an;
- 80,46 € pentru permisele cu durată mai mare de un an și mai mici sau egale cu doi

anni;

- 130,46 € in caso di rilascio di permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo per i dirigenti e i lavoratori specializzati richiedenti il permesso di soggiorno ai sensi degli articoli 27, comma 1, lettera a), 27-quinquies, comma 1, lettere a) e b) e 27-sexies, comma 2 D. Lgs. 286/98.

Tali importi vanno pagati tramite l'apposito bollettino di conto corrente postale.

Il contributo di cui sopra non andrà in ogni caso pagato per permessi per calamità naturale e per cure mediche art. 19 d-bis. D. Lgs. 286/98. neppure il pagamento per il permesso di soggiorno elettronico, di € 30,46, in quanto il titolo di soggiorno viene rilasciato in formato cartaceo.

Con l'entrata in vigore del Regolamento (UE) n. 2019/1157, a partire dal 02 agosto 2021 è previsto il rilascio del titolo di soggiorno elettronico (carta di soggiorno di familiare di un cittadino dell'Unione o carta di soggiorno permanente per familiari di cittadini europei – quest'ultima con validità materiale di 10 anni) in favore dei familiari stranieri di cittadino UE che esercitano il diritto di libera circolazione nel territorio degli Stati membri, ai sensi del Decreto Legislativo n. 30/2007.

Dovrà pertanto essere effettuato il pagamento per il permesso di soggiorno elettronico di € 30,46.

I titolari di soggiorno rilasciati in formato cartaceo conservano la validità fino alla scadenza o sostituzione con altro documento e, comunque, non oltre il 3 agosto 2023.

Il documento elettronico sostituirà il modello cartaceo attualmente in uso.

Inoltre:

- 16,00 euro per marca da bollo;
- 30,00 euro da versare all'operatore dell'Ufficio Postale quando si consegna la domanda compilata.

2. Istanze da presentare direttamente presso le Questure

Per tutte le tipologie di permessi di seguito elencate, salvo diversa specifica indicazione, le richieste di rilascio / rinnovo / duplicato / aggiornamento / conversione devono essere presentate esclusivamente direttamente presso le Questure: Cure Mediche, Gara sportiva, Motivi Umanitari, conversione (in mancanza di passaporto), secondo le possibilità definite dalla L. 113/2018, Asilo politico – Protezione internazionale (rilascio), Minore età, Giustizia, Status apolidia (rilascio), Integrazione minore, Invito e vacanze lavoro, Protezione speciale, Protezione sussidiaria (rinnovo), Valore civile, Calamità naturale, Casi speciali.

Chi chiede la carta di soggiorno di familiare di un cittadino dell'Unione può scegliere di presentare la domanda tramite l'ufficio postale o direttamente in

anni;

- 130,46 € pentru eliberarea permisului de ședere UE pentru rezidenții pe termen lung și pentru solicitanții permisului de ședere ex art. 27 alin. 1 lit. a) D. LGS. 286/98. și pentru directorii și muncitorii specializați care cer permisul de ședere conform articolelor 27 alineatul 1, litera a), 27 – quinquies, alineatul 1, literele a) și b) și 27-sexies, alineatul 2, D. Lgs. 286/98.

Aceste sume sunt plătite printr-un anumit deviz de cont curent postal ("bollettino"). Suma de mai sus nu va fi în nici un caz plătită pentru permise pentru calamitate naturală și pentru îngrijiri medicale art. 19 d-bis. D. Lgs. 286/98, nu se va plăti nici pentru permisul de ședere electronic, € 30,46, întrucât permisul de ședere va fi eliberat tipărit.

Prin intrarea în vigoare al Regulamentului (UE) nr. 2019/1157, începând din 02 august 2021 se prevede eliberarea permisului de ședere electronic (card de ședere al membrului de familie al unui cetățean din Uniune sau card de ședere permanent pentru membrii familiei cetățenilor europeni – acesta din urmă cu termen de valabilitate de 10 ani) în favoarea membrilor familiei cetățenilor UE care au drept de liberă circulație pe teritoriul statelor membre, conform Decretului legislativ nr. 30/2007.

Prin urmare, va trebui să se plătească permisul de ședere electronic - € 30.46.

Permisele ședere de hârtie își păstrează valabilitatea până la expirare sau înlocuire cu alt document și, în orice caz, nu mai târziu de 3 august 2023.

Documentul electronic îl va înlocui pe cel de hârtie care se folosește acum.

De asemenea:

- 16,00 euro pentru timbru fiscal;
- 30,00 euro se plătește funcționarului poștal când se predă cererea completată.

2. Cererile care se prezintă direct la Chestură

Pentru toate tipurile de permise enumerate mai jos, cu excepția unei indicații specifice, cererile de eliberare/ reînnoire/ duplicat/ actualizare/ transformare trebuie să fie prezentate exclusiv direct la Chestură: Tratamente medicale, Întreceri sportive, Motive Umanitare, – transformare (în lipsa pașaportului), conform posibilităților definite de Legea 113/2018, Azil politic – Protecție internațională (eliberare), Minori, Justiție, Statut de apatrid (eliberare), Integrarea minorului, Invitație și Vacanță-muncă, Valoarea civilă, calamitate naturală, cazuri speciale.

Cine cere cardul de ședere pentru un membru de familie al unui cetățean din Uniune poate alege dacă prezintă cererea la oficiile poștale sau direct la Chestură. Toate cererile legate de orice alt ulterior tip de ședere, despre care nu s-a menționat

Questura. Tutte le istanze connesse a qualsiasi ulteriore tipologia di soggiorno, della quale non è stata fatta esplicita menzione nell'elenco relativo alle istanze da presentare alle Poste, dovranno essere depositate presso le Questure comprese le istanze di rilascio del permesso di soggiorno per famiglia ai sensi dell'Art. 19 del D. Lgs. 286/98, relative ad esempio alle seguenti casistiche: rilascio permesso di soggiorno per famiglia a cittadino di Paese terzo (irregolarmente presente o no) convivente con parenti entro il secondo grado di nazionalità italiana; rilascio del permesso di soggiorno per cure mediche a donne straniere irregolarmente presenti in Italia in stato di gravidanza e al marito irregolarmente presente in Italia convivente, per il periodo della gestazione e fino ai sei mesi successivi alla nascita del figlio.

TABELLA SINTETICA DEI PRINCIPALI TITOLI DI SOGGIORNO

TIPO PERMESSO	DURATA	RINNOVO	NOTE
LAVORO SUBORDINATO	MASSIMO 2 ANNI (1 ANNO SE LAVORO A TEMPO DETERMINATO)	SI	PUÒ ESSERE CONVERTITO E PUÒ ESSERE UTILIZZATO ANCHE PER LAVORO AUTONOMO PER STUDIO
LAVORO AUTONOMO	MASSIMO 2 ANNI	SI	PUÒ ESSERE CONVERTITO E PUÒ ESSERE UTILIZZATO ANCHE PER LAVORO SUBORDINATO E PER STUDIO
LAVORO STAGIONALE	UGUALE AL VISTO O AL MASSIMO 9 MESI IN UN PERIODO DI 12 MESI	SÌ, MA SOLO FINO AL RAGGIUNGIMENTO DEL LIMITE MASSIMO DI 9 MESI	PUÒ ESSERE CONVERTITO IN LAVORO IN RELAZIONE A EVENTUALI QUOTE DISPONIBILI NEL DECRETO FLUSSI
LAVORO - ART. 27 D. LGS. 286/98	MASSIMO 2 ANNI	SI, NELL'AMBITO DELLA STESSA PARTICOLARE TIPOLOGIA DI LAVORO	NON PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER MOTIVI DI LAVORO, TRANNE PERMESSO DI SOGGIORNO PER ATTIVITÀ SPORTIVA DI CUI ALL'ART. 27, COMMA 1, LETTERA P) E PERMESSO DI SOGGIORNO PER LAVORO DI TIPO ARTISTICO DI CUI ALL'ART. 27, COMMA 1, LETTERA M), N) ED O).

în lista cu privire la cererile care se pot prezenta la Poștă, vor trebui prezentate la Chestură, inclusiv cererile pentru eliberarea permisului de ședere pentru familie conform art. 19 al D. Lgs. 286/98, cu privire, de exemplu, la următoarele cazuri: eliberarea permisului de ședere pentru familie cetățeanului dintr-o Țară Terță (în mod ilegal prezent sau nu) care locuiește cu rudele până la al doilea grad de rudenie, de naționalitate italiană; eliberarea permisului de ședere pentru tratamente medicale femeilor străine, în mod ilegal prezente în Italia, însărcinate și soțului ilegal prezent în Italia cu care locuiește, pentru perioada sarcinii și până la împlinirea a șase luni de la nașterea fiului.

TABEL SINTETIC ALE PRINCIPALELOR PERMISURI DE ȘEDERE

TIPUL PERMISULUI	DURATA	REÎNNOIRE	NOTE
MUNCA DE ANGAJAT	MAXIMUM 2 ANI (1 AN DACĂ E CONTRACT PE PERIOADĂ DETERMINATĂ)	DA	POATE FI TRANSFORMAT ȘI POATE FI FOLOSIT ȘI PENTRU MUNCA PE CONT PROPRIU ȘI STUDIU
MUNCA PE CONT PROPRIU	MAXIMUM 2 ANI	DA	POATE FI TRANSFORMAT ȘI POATE FI FOLOSIT ȘI PENTRU MUNCA DE ANGAJAT ȘI PENTRU STUDIU
MUNCA SEZONIERĂ	ACEEAȘI CU CEA A VIZEI SAU MAXIMUM 9 LUNI ÎNTR-O PERIOADĂ DE TIMP DE 12 LUNI	DA, DAR PÂNĂ SE AJUNGE LA LIMITA MAXIMĂ DE 9 LUNI	POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ ÎN RAPORT CU EVENTUALELE LOCURI DISPONIBILE PRIN DECRETUL FLUXURILOR
MUNCA - ART. 27 D. LGS. 286/98	MAXIMUM 2 ANI	DA, ÎN CONTEXTUL ACELUIAȘI TIP DE MUNCĂ	NU POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ, CU EXCEPȚIA PERMISULUI DE ȘEDERE PENTRU ACTIVITĂȚI SPORTIVE CONFORM ART. 27, ALIN. 1. LITERA P) ȘI PERMISUL DE ȘEDERE PENTRU MUNCA DE TIP ARTISTIC CONFORM ART. 27, ALIN. 1, LITERELE M), N) ȘI O).

STUDIO O FORMAZIONE (RILASCIATO A SEGUITO DI INGRESSO CON VISTO PER STUDIO)	MASSIMO 1 ANNO	SI, MA PER NON PIÙ DI TRE ANNI OLTRE LA DURATA DEL CORSO DI STUDI	PERMETTE DI LAVORARE PER NON PIÙ DI 20 ORE SETTIMANALI; È CONVERTIBILE
ATTESA OCCUPAZIONE	NON INFERIORE AD UN ANNO OVVERO PER TUTTO IL PERIO- DO DI DURATA DELLA PRESTAZIONE DI SO- STEGNO AL REDDITO PERCEPITA DAL LAVO- RATORE STRANIERO, QUALORA SUPERIORE. DECORSO IL TERMINE DELLO STESSO TRO- VANO APPLICAZIONE I REQUISITI REDDITUALI DI CUI ALL'ARTICOLO 29, COMMA 3, LETTERA B) L. 286/98.	NO	- PERMETTE L'UTILIZZO PER STUDIO - CONVERTIBILE IN PERMESSO PER LAVORO E ALTRI PERMESSI DI CUI SI HA TITOLO
MOTIVI FAMILIARI	UGUALE AL SOGGIORNO DI CHI HA CHIESTO IL RICONGIUNGIMENTO O COMUNQUE MASSIMO 2 ANNI	SI, CON CHI HA CHIESTO IL RICONGIUNGI- MENTO	PUÒ ESSERE UTILIZZATO PER LAVORO AUTONOMO, SUBORDINATO E STUDIO E PUÒ ESSERE CONVERTITO NEI RELATIVI PERMESSI
MOTIVI RELIGIOSI	MASSIMO 2 ANNI	SI, FINCHÈ DURA L'AFFILIAZIONE PRESSO L'ORDINE RELIGIOSO	<i>PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER MOTIVI DI LAVORO, CONSENTE QUINDI DI SVOLGERE ATTIVITÀ LAVORATIVA</i>
CURE MEDICHE-SALUTE E ACCOMPAGNATORE (INGRESSO CON VISTO PER CURE MEDICHE)	È UGUALE ALLA DURATA DELLE CURE	SI, PER LA DURATA DELLE CURE	<i>PERMETTE DI SVOLGERE ATTIVITÀ LAVORATIVA</i>
CURE MEDICHE- GRAVIDANZA	FINO ALLA DATA PRESUNTA DEL PARTO E SUCCESSIVAMENTE FINO AL SESTO MESE D'ETÀ DEL NASCITURO	AL MASSIMO FINO AL SESTO MESE D'ETÀ DEL NASCITURO	- NON PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER LAVORO - PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER MOTIVI FAMILIARI
CURE MEDICHE (ART. 19 C. 2 D-BIS)	MASSIMO FINO A 1 ANNO	SI, SE PERMANGONO LE CONDIZIONI	<i>PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER MOTIVI DI LAVORO, CONSENTE QUINDI DI SVOLGERE ATTIVITÀ LAVORATIVA.</i>

STUDIU SAU FORMARE (ELIBERAT DUPĂ INTRAREA CU VIZĂ PENTRU STUDIU)	MAXIMUM 1 AN	DA, DAR NU MAI MULT DE TREI ANI PESTE PERIOADA DE STUDIU	PERMITE MUNCA PENTRU MAXIMUM 20 DE ORE PE SĂPTĂMÂNĂ; POATE FI TRANSFORMAT
ÎN AȘTEPTAREA OCUPĂRII LOCULUI DE MUNCĂ	NU MAI PUȚIN DE UN AN, SAU PE TOATĂ DURATA PERIOADEI DE ȘOMAJ DE CĂRE BENEFICIAZĂ MUNCITORUL STRĂIN, DACĂ ESTE MAI MARE. DUPĂ ACEASTA PERIOADĂ SE APLICĂ CERINȚELE DE VENIT PREVĂZUTE DE ARTICOLUL 29, ALINEATUL 3, LITERA B) L. 286/98.	NU	- E PERMISĂ UTILIZAREA PENTRU STUDIU - POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ ȘI ALTE PERMISE OBȚINUTE
MOTIVE FAMILIALE	LA FEL CU ȘEDEREA CELUI CARE A CERUT REÎNTREGIREA <i>SAU, ÎN ORICE CAZ, MAXIM 2 ANI</i>	DA, CU CINE A CERUT REÎNTREGIREA	POATE FI FOLOSIT PENTRU MUNCA ÎN PROPRIU, CA ANGAJAT ȘI STUDIU ȘI POATE FI TRANSFORMAT ÎN RELATIVELE PERMISE
MOTIVE RELIGIOASE	MAXIMUM 2 ANI	DA, ATÂT TIMP CÂT DUREAZĂ AFILIEREA LA ORDINUL RELIGIOS	<i>POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ, PRIN URMARE ESTE PERMISĂ DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR LUCRATIVE</i>
TRATAMENTE MEDICALE - SĂNĂTATE ȘI ÎNSOȚITOR (INTRARE CU VIZĂ PENTRU TRATAMENTE MEDICALE)	ESTE EGALĂ CU DURATA TRATAMENTELOR	DA, PENTRU PERIOADA TRATAMENTELOR	<i>PERMITE DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR LUCRATIVE</i>
TRATAMENTE MEDICALE - SARCINĂ	<i>PÂNĂ LA DATA ESTIMATĂ A NAȘTERII ȘI DUPĂ ACEEA, PÂNĂ CE NOU- NĂSCUTUL ÎMPLINEȘTE ȘASE LUNI</i>	<i>MAXIM PÂNĂ CÂND NOU- NĂSCUTUL ÎMPLINEȘTE ȘASE LUNI</i>	- NU POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ - POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS PENTRU MOTIVE FAMILIALE
TRATAMENTE MEDICALE (art. 19 alin. 2 d-bis)	MAXIM PÂNĂ LA 1 AN	DA, DACĂ SE RESPECTĂ CONDIȚIILE	<i>POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ, PRIN URMARE ESTE PERMISĂ DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR LUCRATIVE</i>

RICHIESTA ASILO (PROTEZIONE INTERNAZIONALE)	6 MESI O COMUNQUE PER IL TEMPO IN CUI È AUTORIZZATO A RIMANERE NEL TERRITORIO NAZIONALE	SI, FINO ALLA CONCLUSIONE DELLA PROCEDURA	- NON PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER LAVORO - PERMETTE DI SVOLGERE ATTIVITÀ LAVORATIVA SE LA DECISIONE IN MERITO ALL'ASILO NON VIENE ADOTTATA ENTRO 60 GIORNI ED IL RITARDO NON PUÒ ESSERE ATTRIBUITO AL RICHIEDENTE
ASILO POLITICO	5 ANNI	SI	PERMETTE DI SVOLGERE ATTIVITÀ LAVORATIVA O STUDIO
PROTEZIONE SUSSIDIARIA	5 ANNI	SI, SE SONO ATTUALI LE MOTIVAZIONI CHE HANNO PORTATO AL RILASCIO	PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER LAVORO, MA IN TAL CASO SI RINUNCIA ALLO STATUS
PROTEZIONE UMANITARIA (EX ART. 32 C. 3 D. LGS. 25/2008 IN VIGORE PRIMA DEL 5/10/2018)	1 ANNO	SI, DIPENDE DALLA VALUTAZIONE DELLA COMMISSIONE TERRITORIALE, DAL 5/10/2018 EVENTUALMENTE RINNOVABILE IN PROTEZIONE SPECIALE ART. 32 C. 3 D.LGS. 25/2008 (NON CONVERTIBILE POI IN LAVORO)	- PUÒ ESSERE CONVERTITO NEL PERMESSO RELATIVO ALL'ATTIVITÀ LAVORATIVA SVOLTA - PERMETTE DI SVOLGERE ATTIVITÀ LAVORATIVA
ASSISTENZA MINORE	PARI A QUELLA STABILITA DAL TRIBUNALE PER I MINORENNI	SI, PREVIA PROROGA DELL'AUTORIZZAZIONE RILASCIATA DAL TRIBUNALE DEI MINORENNI, SE NECESSARIA	PUÒ ESSERE CONVERTITO IN UN PERMESSO PER MOTIVI FAMILIARI. PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER MOTIVI DI LAVORO
RICHIESTA CITTADINANZA	PARI ALLA DURATA PRESUNTA DEL PROCEDIMENTO	SI, FINCHÈ LA PROCEDURA NON È CONCLUSA	PUÒ ESSERE CONVERTITO IN PERMESSO PER MOTIVI DI LAVORO, CONSENTE QUINDI DI SVOLGERE ATTIVITÀ LAVORATIVA
MOTIVI DI GIUSTIZIA	MASSIMO 3 MESI	SI, FINO AD 1 ANNO O PER IL PERIODO NECESSARIO ALLE ESIGENZE DI GIUSTIZIA	NON PUÒ ESSERE CONVERTITO

CERERE AZIL (PROTECȚIE INTERNAȚIONALĂ)	6 LUNI SAU ÎN ORICE CAZ PE PERIOADA PENTRU CARE E AUTORIZAT SĂ RĂMÂNĂ PE TERITORIUL NAȚIONAL	DA, PÂNĂ LA ÎNCHEIEREA PROCEDURII	- NU POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ - PERMITE DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII LUCRATIVE DACĂ DECIZIA CU PRIVIRE LA AZIL NU ESTE LUATĂ ÎN TERMEN DE 60 DE ZILE ȘI ÎNTÂRZIAREA NU POATE FI PUSĂ PE SEAMA SOLICITANTULUI.
AZIL POLITIC	5 ANI	DA	PERMITE DESFĂȘURAREA UNEI ACTIVITĂȚI LUCRATIVE SAU A STUDIULUI
ASISTENȚA MINORULUI	EGALĂ CU CEA STABILITĂ DE TRIBUNAL	DA	POATE FI TRANSFORMAT ÎNTR-UN PERMIS PE MOTIVE FAMILIALE
PROTECȚIE SUBSIDIARĂ	5 ANI	DA, DACĂ SUNT ACTUALE MOTIVELE CARE AU DUS LA ELIBERARE	POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ, DAR ÎN ACEST CAZ SE RENUNȚĂ LA STATUS
PROTECȚIE UMANITARĂ (EX ART. 32 ALIN. 3 D. LGS. 25/2008 ÎN VIGOARE ÎNAINTE DE 5/10/2018)	1 AN	DA, DEPINDE DE EVALUAREA COMISIEI TERITORIALE, DIN 5/10/2018 EVENTUAL SE POATE RE ÎNNOI ÎN PROTECȚIE SPECIALĂ ART. 32 ALIN. 3 D.LGS. 25/2008 (NU POATE FI APOI TRANSFORMAT ÎN PERMIS DE MUNCĂ)	- POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS AFERENT ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE - PERMITE DESFĂȘURAREA UNEI ACTIVITĂȚI
ASISTENȚA MINORULUI	EGALĂ CU CEA STABILITĂ DE TRIBUNALUL PENTRU MINORI	DA, DUPĂ PRELUNGIREA AUTORIZAȚIEI ELIBERATE DE CĂTRE TRIBUNALUL DE MINORI, DACĂ E NECESARĂ.I	POATE FI TRANSFORMAT ÎNTR-UN PERMIS PE MOTIVE FAMILIALE. POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS PENTRU MUNCĂ
CEREREA DE OBTINERE A CETĂȚENIEI	EGALĂ CU DURATA ESTIMATĂ A PROCEDURII	DA, PÂNĂ CÂND NU SE ÎNCHEIE PROCEDURA	POATE FI TRANSFORMAT ÎN PERMIS PENTRU MUNCĂ, PRIN URMARE PERMITE DESFĂȘURAREA DE ACTIVITĂȚI LUCRATIVE
MOTIVE DE JUSTIȚIE	MAXIMUM 3 LUNI	DA, PÂNĂ LA UN AN SAU PE DURATA NECESARĂ EXIGENȚELOR DE JUSTIȚIE	NU POATE FI TRANSFORMAT

ATTENZIONE:

- in generale i titoli di soggiorno (anche in caso di regolare soggiorno per turismo, per cui non è più previsto il rilascio del permesso di soggiorno) possono essere convertiti in permesso di soggiorno per motivi familiari, se in possesso di tutti i requisiti previsti dalla norma vigente (art. 30 decreto legislativo n. 286/98 e succ. mod.);
- *inoltre possono essere convertiti in permesso per motivi di lavoro i seguenti permessi di soggiorno: ACQUISTO STATUS DI APOLIDE, RESIDENZA ELETTIVA (ART. 11 C. 1 C-QUATER DPR 394/1999 a favore dello straniero titolare di una pensione percepita in Italia), CALAMITÀ (ART. 20 BIS), PROTEZIONE SPECIALE (ART. 32 C. 3 D.LGS. 25/2008, salvo eccezioni).*

Il cittadino di Paese terzo già presente in Italia ad altro titolo può, in particolari circostanze, svolgere un'attività lavorativa chiedendo la conversione del proprio titolo di soggiorno. In particolare è possibile chiedere la conversione, qualora in possesso dei specifici requisiti richiesti, nei seguenti casi:

- Conversione permesso di soggiorno per lavoro stagionale in permesso di soggiorno per lavoro subordinato,
- Conversione permesso di soggiorno per studio in permesso di soggiorno per lavoro subordinato, per lavoro autonomo (o anche per attesa occupazione in caso di laurea o titolo superiore).

3.5 Permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo (già carta di soggiorno per stranieri)

Il permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo (S.L.P.):

1. è a tempo indeterminato. *Da gennaio 2021 la data di scadenza del permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo riporterà una validità materiale del documento fisico di 10 anni per i maggiorenni e di 5 anni per i minorenni, alla scadenza andrà quindi aggiornato;*
2. è valido come documento di identificazione personale per 5 anni (successivamente il titolare può chiederne l'aggiornamento);
3. non può essere rilasciato allo straniero pericoloso per la sicurezza dello Stato e l'ordine pubblico;
4. non può essere richiesto dai titolari di permesso di soggiorno per studio, formazione professionale, ricerca scientifica, protezione temporanea, per cure mediche o sono titolari dei permessi di soggiorno di cui agli articoli 18, 18-bis, 20-bis, 22, comma 12-quater, e 42-bis nonché del permesso di soggiorno rilasciato ai sensi dell'articolo 32, comma 3, del decreto legislativo 28 gennaio 2008, n. 25, o richiesta asilo, né dai titolari di permesso di soggiorno di breve periodo e in

ATENȚIE:

- În general, permisele de ședere (chiar și în cazul unui sejur legal pentru turism, pentru care nu mai este prevăzută eliberarea permisului de ședere) pot fi transformate în permise de ședere pentru motive familiale, dacă se posedă toate cerințele prevăzute de regulamentul în vigoare (art. 30 decretul legislativ n. 286/98 și modificările ulterioare).
- *În plus, pot fi transformate în permise de muncă următoarele permise de ședere: DOBÂNDIREA STATUTULUI DE APATRID, REZIDENȚĂ ELECTIVĂ (art. 11, alin. 1 C-quater, DPR 394/1999 în favoarea străinului titular al unei pensii primite în Italia), CALAMITATE (art. 20 bis) PROTECȚIE SPECIALĂ (art. 32, alin. 3, D. Lgs. 25/2008, sub rezerva excepțiilor).*

Cetățeanul unei Țări Terțe, prezent deja în Italia cu un alt permis, poate, în anumite circumstanțe, să desfășoare o activitate lucrativă cerând transformarea propriului permis de ședere. În special, se poate cere transformarea, în măsura în care se întrunesc condițiile cerute, în următoarele cazuri:

- Transformarea permisului de ședere pentru munca sezonieră în permis de ședere ca angajat
- Transformarea permisului de ședere pentru studiu în permis de ședere de angajat, de muncitor în propriu (sau chiar și în așteptarea ocupării unui loc de muncă în cazul licenței sau a unor studii superioare)

3.5 Permisul de ședere UE pentru rezidenții de lungă durată (deja card de ședere pentru străini)

Permisul de ședere UE pentru rezidenții de lungă durată (S.L.P.):

1. este pe perioadă nedeterminată. *Începând din ianuarie 2021, data de expirare a permisului de ședere UE pentru rezidenții pe termen lung va indica o valabilitate materială a documentului fizic de 10 ani pentru persoanele peste 18 ani și 5 ani pentru minori; prin urmare, la expirare va fi reînnoit.*
2. este valabil ca document de identificare personală timp de 5 ani (după care titularul poate cere actualizarea);
3. nu se poate elibera străinului considerat periculos pentru siguranța Statului și a ordinii publice.
4. nu poate fi cerut de către titularii permisului de ședere pentru studiu, formare profesională, cercetare științifică, protecție temporară, pentru tratamente medicale sau dacă sunt titulari de permise de ședere conform articolelor 18, 18-bis, 20-bis, 22, alineatul 12-quater și 42-bis precum și al permisului eliberat în baza articolului 32, alineatul 3, al decretului legislativ 28 ianuarie 2008, nr 25, sau cerere de azil, nici de titularii unui permis de ședere de scurtă durată și, în

generale dalle persone in possesso dei titoli elencati all'art. 9 comma 3 D. LGS. 286/98.

È possibile richiedere il Permesso di Soggiorno UE per Soggiornanti di Lungo Periodo, per sé e per i propri familiari (art. 29 D. LGS. 286/98, vedi anche sezione 3.7), se:

- il richiedente è titolare di permesso di soggiorno e regolarmente soggiornante in Italia da almeno 5 anni;
- il richiedente lavora ed ha la disponibilità di un reddito sufficiente per sé ed eventualmente per i familiari a carico secondo i parametri indicati nell'art. 29, c. 3, lett. b) D. Lgs. n. 286/1998. Al fine di dimostrare la disponibilità del reddito, in caso di richiesta anche per i familiari, si tiene conto anche del reddito dei familiari conviventi. Per gli stranieri titolari di protezione internazionale che si trovano nelle condizioni di vulnerabilità di cui all'art. 8, c. 1, D. Lgs. 140/2005, la disponibilità di un alloggio concesso a titolo gratuito, a fini assistenziali o caritatevoli, da parte di enti pubblici o privati riconosciuti, concorre figurativamente alla determinazione del reddito nella misura del 15% del relativo importo.
- il richiedente ha la disponibilità di un alloggio idoneo se la domanda è presentata anche per i familiari. L'alloggio risulta idoneo se rientra nei parametri minimi previsti dalla legge per gli alloggi di edilizia residenziale pubblica accertati dall'ufficio comunale competente ovvero se fornito dei requisiti di idoneità igienico-sanitaria accertati dall'Azienda unità sanitaria locale competente per territorio. L'idoneità alloggiativa non è da allegarsi in caso di titolari di protezione internazionale: essi devono comunque comunicare un luogo di residenza.
- il richiedente supera un test di conoscenza della lingua italiana di livello A2. Non sono tenuti a svolgere il test coloro che rientrano tra le categorie di cui all'art. 1 e 4 del D. M. del 4 giugno 2010, del Ministero dell'Interno, i titolari di protezione internazionale e coloro che svolgono attività di ricerca presso le università e gli enti vigilati dal MIUR.
- il richiedente ha la residenza in un Comune italiano (prassi emersa presso la Questura di Verona).

La sentenza della Corte di Giustizia europea C-469/13 del 17 luglio 2014 ha stabilito che i familiari devono soggiornare regolarmente in Italia da almeno 5 anni per ottenere questo titolo.

Con il permesso di soggiorno UE è possibile: entrare in Italia senza visto; svolgere attività lavorativa; usufruire dei servizi e delle prestazioni erogate dalla pubblica amministrazione; partecipare alla vita pubblica locale.

Il permesso di soggiorno UE è revocato: se acquisito fraudolentemente; in caso di espulsione; quando vengono a mancare le condizioni per il rilascio, di cui al

general, de către persoanele enumerate în art. 9 alineatul 3 D. LGS. 286/98.

Se poate cere Permisiul de Ședere pentru Rezidenții de Lungă durată, pentru sine și pentru propriii membri ai familiei (art. 29 D. LGS. 286/98, vezi și cap. 3.7), dacă:

- solicitantul este titular al unui permis de ședere și este legal în Italia de cel puțin 5 ani;
- solicitantul lucrează și dispune de un venit suficient pentru sine și, eventual, pentru membrii familiei sale aflați în întreținere, conform parametrilor indicați de art. 29, alin. 3, lit. b) D. Lgs. nr. 286/1998. În scopul demonstrării disponibilității veniturilor, în cazul cererii și pentru membrii familiei, se ține cont de venitul membrilor familiei cu care locuiește. Pentru străinii titulari ai protecției internaționale care se află în condițiile de vulnerabilitate conform art. 8, alin. 1, D. Lgs. 140/2005, disponibilitatea unei locuințe oferită gratuit, pentru ajutor sau caritate, din partea unor Instituții publice sau private renumite, contribuie în mod figurat la determinarea venitului în procent de 15% din respectiva sumă.
- solicitantul dispune de o locuință adecvată, în cazul în care cererea este prezentată și pentru membrii familiei. Locuința este considerată adecvată dacă se încadrează în parametrii minimi prevăzuți de legea pentru locuințele rezidențiale-persoane fizice, stabiliți de oficiul municipal competent sau dacă întrunește cerințele stabilite de Instituția sanitară locală competentă pentru teritoriu. Autorizația pentru locuință nu se atașează în cazul titularilor protecției internaționale: aceștia trebuie oricum să comunice un loc de reședință.
- solicitantul trece un test de cunoaștere a limbii italiene de nivelul A2. Nu trebuie să dea testul cei care se încadrează în categoriile de la art. 1 și 4 al D.M. din 04/06/2010, titularii protecției internaționale și cei care desfășoară activități de cercetare în cadrul Universităților și a Instituțiilor supravegheate de MIUR.
- solicitantul are rezidența într-un oraș italian (practică apărută la Chestura din Verona).

Sentința Curții de Justiție europeană C/469/13 din 17 iulie 2014 a stabilit că membrii familiei trebuie să stea legal în Italia măcar cinci ani pentru a obține acest titlu.

Cu permisul de ședere UE se poate: intra în Italia fără viză; munci; beneficia de serviciile și de prestațiile oferite de administrația publică și participa la viața publică locală.

Permisiul de ședere UE este revocat: dacă a fost dobândit în mod fraudulos; în caz de expulzare; când nu se mai întrunesc condițiile pentru eliberare, conform alineatului 4, art. 9 D. Lgs. nr. 286/1998, adică, dacă străinul rezultă a fi periculos pentru ordinea publică sau pentru siguranța Statului; în cazul absenței de pe

comma 4, art. 9 D. Lgs. n. 286/1998, cioè se lo straniero risulta pericoloso per l'ordine pubblico o la sicurezza dello Stato; in caso di assenza dal territorio dell'Unione per un periodo di 12 mesi consecutivi; in caso di ottenimento di un permesso di soggiorno di lungo periodo da parte di un altro Stato membro dell'Unione europea e in caso di assenza dal territorio dello Stato per un periodo superiore a 6 anni.

I titolari di permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo possono rimanere nei paesi dell'Unione europea per più di 90 giorni per lavoro, studio o formazione professionale, ma in tal caso devono soddisfare i requisiti previsti dai singoli Stati.

3.6 Carta di soggiorno di familiare di un cittadino dell'Unione e carta di soggiorno permanente

Vedi capitolo 2 CITTADINI DELL'UNIONE EUROPEA.

3.7 Il ricongiungimento familiare

Il diritto a mantenere o riacquistare l'unità familiare nei confronti dei familiari stranieri è riconosciuto agli stranieri titolari di permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo o di permesso di soggiorno di durata non inferiore ad un anno, rilasciato per lavoro subordinato o per lavoro autonomo ovvero per asilo, studio e per motivi religiosi e per motivi di famiglia, in corso di validità, o per il quale sia stata presentata istanza di rinnovo nei termini previsti dalla norma.

È possibile richiedere il ricongiungimento con i seguenti familiari residenti all'estero:

- coniuge maggiorenne non legalmente separato o partner dello stesso sesso unito civilmente;
- figli minori non coniugati (anche del coniuge o nati fuori del matrimonio), a condizione che l'altro genitore, qualora esistente, abbia dato il suo consenso;
- figli maggiorenni a carico, qualora per ragioni oggettive non possano provvedere alle proprie indispensabili esigenze di vita in ragione del loro stato di salute che comporti invalidità totale;
- genitori a carico, qualora non abbiano altri figli nel Paese di origine o di provenienza, ovvero genitori ultrasessantacinquenni, qualora gli altri figli siano impossibilitati al loro sostentamento per gravi documentati motivi di salute.

Se si è in possesso di tutti i requisiti richiesti, è possibile presentare domanda di ricongiungimento familiare allo Sportello Unico Immigrazione (SUI) utilizzando l'apposita procedura informatizzata disponibile sul sito del Ministero dell'Interno www.interno.gov.it. Per l'inoltro telematico della domanda è possibile avvalersi del supporto gratuito offerto da Patronati, Enti e Associazioni abilitate.

Il cittadino di Paese terzo familiare di cittadino italiano o dell'Unione europea non deve richiedere il nulla osta al SUI, ma direttamente il visto per turismo presso le

territoriul Uniunii pentru o perioadă de 12 luni consecutive; în cazul obținerii unui permis de ședere pe termen lung din partea unui alt Stat membru al Uniunii Europene și în cazul unei absențe de pe teritoriul statului pe o perioadă mai mare de 6 ani.

Titularii permisului de ședere UE pentru rezidenții de lungă durată pot rămâne în țările din Uniunea europeană pentru mai mult de 90 de zile pentru muncă, studiu sau formare profesională, dar în acest caz trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute de fiecare stat.

3.6 Cardul de ședere pentru membrul de familie al cetățeanului din Uniune și cardul de ședere permanentă

Vezi capitolul 2 CETĂȚENI DIN UNIUNEA EUROPEANĂ.

3.7 Reîntregirea familiei

Dreptul de a menține sau a redobândi unitatea familiei față de membrii de familie străini e recunoscut străinilor titulari ai permisului de ședere UE pentru rezidenții pe termen lung sau ai permisului de ședere cu o durată de măcar un an, eliberat pentru munca în calitate de angajat sau pentru munca pe cont propriu sau pentru azil, studiu și motive religioase și pentru motive familiale, în curs de valabilitate sau pentru care s-a prezentat cererea de reînnoire în condițiile prevăzute de lege.

Se poate cere reîntregirea familiei cu următorii membri de familie rezidenți în străinătate:

- soț/soție major/ă neseparați din punct de vedere legal sau partener de același sex, uniți din punct de vedere civil;
- fii minori necăsătoriți (chiar și ai soțului/soției sau născuți în afara căsătoriei), cu condiția ca celălalt părinte, dacă trăiește, să-și fi dat consimțământul;
- fii majori în întreținere, dacă din cauza unor motive obiective nu-și pot asigura condițiile indispensabile de viață, ca urmare a stării lor de sănătate care presupune invaliditate totală;
- părinți în întreținere, dacă nu au alți fii în țara de origine sau de proveniență, sau părinți care au mai mult de 65 de ani, dacă ceilalți fii nu reușesc să îi întrețină din cauza unor motive grave de sănătate documentate.

Dacă se întrunesc toate condițiile cerute, se poate prezenta cererea de reîntregire a familiei la OFICIUL UNIC PENTRU IMIGRAȚIE (SUI) folosindu-se procedura adecvată informatizată disponibilă pe site ul Ministerului de Interne, www.interno.gov.it. Pentru trimiterea electronică a cererii se poate apela la ajutorul gratuit oferit de Sindicate, Instituțiile și Asociațiile autorizate.

Cetățeanul dintr-o Țară Terță, membru de familie al unui cetățean italian sau din Uniunea Europeană nu trebuie să ceară autorizația la SUI, ci direct viza de turism la misiunile Consulare Italiene pentru Statul unde își are rezidența membrul

Rappresentanze Consolari Italiani competenti rispetto allo Stato in cui risiede il familiare da ricongiungere. Ciò vale anche per i cittadini di Paesi Terzi coniugati con cittadini italiani che intendono ricongiungere familiari a carico. Le Rappresentanze Consolari verificano esclusivamente l'esistenza del vincolo parentale. I requisiti specifici per ottenere la Carta di Soggiorno come familiare di cittadino dell'Unione verranno controllati una volta in Italia dalla Questura in sede di appuntamento.

3.8 Richiesta di protezione internazionale

Il cittadino di Paese terzo può richiedere lo status di rifugiato se nel Paese di origine è stato oggetto di persecuzioni dirette e personali per motivi di razza, religione, nazionalità, appartenenza a determinati gruppi sociali o per le opinioni politiche o se esiste fondato e provato motivo di ritenere che la persona potrebbe essere perseguitata in caso di ritorno in patria (in base alla Convenzione di Ginevra).

Non si può chiedere lo status di rifugiato in Italia se:

- l'interessato è già stato riconosciuto rifugiato in un altro Stato;
- l'interessato proviene da uno Stato, diverso da quello di appartenenza, che abbia aderito alla Convenzione di Ginevra e nel quale, avendo soggiornato per un significativo periodo di tempo, non ha richiesto il riconoscimento dello status di rifugiato;
- l'interessato ha subito in Italia condanne per delitti contro la personalità o la sicurezza dello Stato, contro l'incolumità pubblica, ovvero reati di riduzione in schiavitù, furto, rapina, devastazione e saccheggio, o comunque connessi alla vendita e al traffico illegale di armi o di sostanze stupefacenti, o, infine, di associazione mafiosa o di appartenenza ad organizzazioni terroristiche;
- l'interessato ha commesso reati di crimini di Guerra ovvero contro la Pace o contro l'Umanità.

Lo status di rifugiato si può richiedere:

- all'Ufficio di polizia di frontiera, al momento dell'ingresso in Italia;
- all'Ufficio immigrazione della Questura competente per territorio laddove sul posto non sia presente un Ufficio di Polizia di Frontiera.

Nelle ipotesi di rigetto della domanda di protezione internazionale, ove ricorrano i requisiti, la Commissione territoriale trasmette gli atti al Questore per il rilascio di un permesso di soggiorno per protezione speciale. Nel caso in cui sia presentata una domanda di rilascio di un permesso di soggiorno, ove ricorrano i requisiti, il Questore, previo parere della Commissione territoriale per il riconoscimento della protezione internazionale, rilascia un permesso di soggiorno per protezione speciale.

3.9 L'espulsione

In nessun caso può disporsi l'espulsione o il respingimento verso uno Stato in cui il

familiari cu care se reunește. Acest lucru e valabil pentru cetățenii din Țările Terțe căsătoriți cu cetățeni italieni care au intenția să se reunească cu membrii familiei în întreținere. Consulatele verifică doar existența unei legături de rudenie. Verificarea întrunirii condițiilor specifice, pentru obținerea Cărții de ședere ca membru de familie al unui cetățean din Uniune, se va face, odată ajunși în Italia, de către Chestură, în urma programării.

3.8 Cererea de protecție internațională

Cetățeanul unei Țări Terțe poate cere statutul de refugiat dacă în țara de origine a fost subiectul unor persecuții directe și personale din cauza rasei, religiei, naționalității, apartenenței la determinate grupuri sociale sau pentru păreri politice sau dacă exista motive fondate și dovedite să se creadă că, persoana ar putea fi persecutată, în cazul întoarcerii în țară (conform Convenției de la Geneva). Nu se poate cere statutul de refugiat în Italia dacă:

- solicitantului i s-a recunoscut statutul de refugiat într-un alt stat;
- solicitantul provine dintr-un stat, altul decât cel de proveniență, care a aderat la Convenția de la Geneva și în care, deși a stat pe o perioadă semnificativă de timp, nu a cerut recunoașterea statutului de refugiat;
- solicitantul a fost condamnat în Italia pentru delict impotriva personalității sau a siguranței statului, impotriva siguranței publice sau infracțiuni de înrobire, furt, jaf, distrugere și prădare sau, oricum, care au legătură cu vânzarea și traficul ilegal de arme sau de substanțe halucinogene, sau, în cele din urmă, de mafie sau de apartenență la organizații teroriste;
- solicitantul a comis infracțiuni de crime de Război sau împotriva Păcii și a Umanității.

Statutul de refugiat se poate cere:

- la biroul poliției de frontieră, în momentul intrării în Italia;
- la Oficiul pentru imigrație de la Chestura din zona de apartenență, acolo unde nu există un Birou al Poliției de Frontieră.

În cazul respingerii cererii de protecție internațională, dacă cerințele sunt îndeplinite, Comisia teritorială transmite documentele chestorului pentru eliberarea unui permis de ședere pentru protecție specială. În cazul în care se depune o cerere de eliberare a unui permis de ședere, dacă cerințele sunt îndeplinite, chestorul, după consultarea Comisiei teritoriale pentru recunoașterea protecției internaționale, eliberează un permis de ședere pentru protecție specială.

3.9 Expulzarea

În nici un caz nu se poate dispune expulzarea sau trimiterea către un stat în care cetățeanul unei Țări Terțe poate fi subiect de persecuție din cauza rasei, a sexului,

cittadino di Paese terzo possa essere oggetto di persecuzione per motivi di razza, di sesso, *orientamento sessuale, di identità di genere*, di lingua, di cittadinanza, di religione, di opinioni politiche, di condizioni personali o sociali, ovvero possa rischiare di essere rinviato verso un altro Stato nel quale non sia protetto dalla persecuzione (art. 19 c. 1 D. LGS. 286/98).

Non sono ammessi il respingimento o l'espulsione o l'estradizione di una persona verso uno Stato qualora esistano fondati motivi di ritenere che essa rischi di essere sottoposta a tortura o a trattamenti inumani o degradanti o qualora ricorrano gli obblighi di cui all'articolo 5, comma 6.

Non è inoltre consentita l'espulsione, salvo per motivi di ordine pubblico o di sicurezza dello stato, nei confronti: degli stranieri minori di diciotto anni, salvo il diritto a seguire il genitore o l'affidatario espulsi; degli stranieri in possesso della carta di soggiorno, salvo quanto disposto dell'articolo 9 lett. b, par. 3; degli stranieri conviventi con parenti entro il secondo grado o con il coniuge che siano di nazionalità italiana; delle donne in stato di gravidanza e nei sei mesi successivi alla nascita del figlio e del marito convivente e degli stranieri che versano in condizioni di salute di particolare gravità, accertate mediante idonea documentazione, tali da determinare un rilevante pregiudizio alla salute degli stessi, in caso di rientro nel Paese di origine o di provenienza. (art. 19 c.2 D. Lgs. 286/98).

3.10 Richiesta di cittadinanza italiana

Ai cittadini immigrati di Paesi Terzi la cittadinanza può essere concessa, se in possesso di tutti i requisiti richiesti, in caso di:

A. Matrimonio o unione civile (approfondimenti nella sezione 4.1) con cittadini italiani (art. 5 L.91/1992)

Dopo il matrimonio o unione civile con cittadino italiano in caso di residenza legale da almeno due anni nel territorio della Repubblica oppure dopo tre anni dalla data del matrimonio o unione civile se residente all'estero. I termini sono ridotti della metà in presenza di figli nati o adottati dai coniugi.

B. Residenza in Italia (art. 9 L. 91/1992)

- Cittadino di Paese terzo residente legalmente da almeno 10 anni nel territorio italiano;
- Apolide e rifugiato politico residente legalmente da almeno 5 anni nel territorio italiano;
- Cittadino di Paese terzo del quale il padre o la madre o uno degli ascendenti in linea retta di secondo grado sono stati cittadini per nascita, o nato nel territorio della Repubblica e, in entrambi i casi, residente legalmente da almeno 3 anni;

a orientării sexuale, a identității de gen, a limbii, a cetățeniei, a religiei, a opiniilor politice, a condițiilor personale și sociale sau poate risca să fie trimis către un alt Stat în care să nu fie protejat de persecuție (art. 19 alin. 1 D. LGS. 286/98).

Respingerea, expulzarea sau extrădarea unei persoane către un stat nu este permisă în cazul în care există motive întemeiate să se creadă că aceasta este susceptibilă de a fi supusă torturii sau tratamentelor inumane sau degradante sau în cazul în care obligațiile menționate la articolul 5 alineatul 6 sunt îndeplinite.

Nu este permisă expulzarea, cu excepția cazurilor de ordine publică sau siguranța statului, a următoarelor categorii: străinii minori, cu excepția cazului când îi urmează pe părinții sau pe tutorii expulzați; străinii care posedă cardul de ședere, cu excepția celor prevăzute de articolului 9 lit. b, paragraful 3; străinii care locuiesc cu rudele până la cele de gradul doi sau cu soțul/soția care sunt de naționalitate italiană; femeii însărcinate și în următoarele șase luni de la nașterea fiului și a soțului cu care locuiește și străinii care se află în condiții de sănătate deosebit de grave, demonstrabile printr-o documentație adecvată, încât reintrarea în Țara de origine ar prejudicia sănătatea acestora (art. 19 alin. 2 D. LGS. 286/98).

3.10 Cererea pentru obținerea cetățeniei

Cetățenilor imigranți din Țările Terțe li se poate acorda cetățenia, dacă se întrunesc condițiile cerute, în caz de:

A. Căsătoria sau uniunea civilă (detalii la capitolul 4.1) cu cetățeni italieni (art. 5 L.91/1992)

După căsătoria sau uniunea civilă cu un cetățean italian în cazul în care e rezident legal, de cel puțin doi ani, pe teritoriul Republicii sau după trei ani de la data căsătoriei sau a uniunii civile, dacă e rezident în străinătate. Perioada este redusă la jumătate în prezența fiilor născuți sau adoptați de către soți.

B. Rezidență în Italia (art. 9 L. 91/1992)

- Cetățeanul dintr-o Țară Terță rezident în mod legal de cel puțin 10 ani pe teritoriul italian;
- Apatridul și refugiatul politic rezidenți în mod legal de cel puțin 5 ani pe teritoriul italian;
- Cetățeanul unei Țări Terțe a cărui tată sau mamă sau unul dintre ascendenții pe linie directă de gradul doi au fost cetățeni, prin naștere sau născuți pe teritoriul Republicii și, în ambele cazuri, rezidenți în mod legal de cel puțin trei ani;
- Cetățeanul major al unei Țări Terțe, adoptat de un cetățean italian, rezident legal pe teritoriul italian de cel puțin 5 ani de după adopție.
- Cetățeanul unei Țări Terțe care a deservit statul italian, chiar și în străinătate, timp

- Cittadino di Paese terzo maggiorenne adottato da cittadino italiano residente legalmente nel territorio italiano da almeno 5 anni successivamente all'adozione;
- Cittadino di Paese terzo che ha prestatato servizio, anche all'estero, per almeno 5 anni alle dipendenze dello Stato Italiano;
- Cittadino di Paese terzo figlio di naturalizzato italiano che risiede legalmente nel territorio della Repubblica da almeno cinque anni successivamente alla naturalizzazione del genitore.

La richiesta di concessione della cittadinanza va presentata alla Prefettura del luogo di residenza, tramite il sito <https://portaleserviziapp.dlci.interno.it/AluCittadinanza/ali/home.htm>.

C. Riconoscimento della cittadinanza italiana in base a leggi speciali

- Persone nate e già residenti nei territori dell'ex Impero Austro-ungarico ed ai loro discendenti (art. 1 L. 379/2000)
- Persone che hanno perso il nostro status civitatis a seguito dei Trattati di Parigi del 10/02/1947 e di Osimo del 10/11/1975 nonché ai loro discendenti (L. 124/06 su connazionali dell'Istria, di Fiume e della Dalmazia).

L'istanza intesa ad ottenere il riconoscimento della cittadinanza italiana è presentata all'Autorità diplomatico-consolare italiana se il richiedente risiede all'estero oppure all'Ufficiale di stato civile del Comune se il richiedente risiede in Italia.

D. Casi particolari di riacquisto dello status di cittadino italiano

Altri casi particolari di riacquisto sono indicati all'art. 13 della legge n.91/92.

La richiesta di riacquisto cittadinanza lue sanguinis, cioè in virtù del fatto di essere discendente di cittadino italiano, può essere presentata presso il consolato italiano nel Paese straniero di residenza o presso il Comune di residenza in Italia, se già regolarmente soggiornanti, presentando la documentazione richiesta.

Chi nasce in Italia da genitori non italiani, non acquista automaticamente la cittadinanza italiana, ma mantiene quella dei genitori. La cittadinanza italiana viene concessa al bambino nato in Italia da genitori non italiani soltanto se i suoi genitori sono ignoti o apolidi oppure se in base alla legge del Paese di origine i figli non possono acquistare la cittadinanza dei genitori (art.1 c.1 lett. b) L.91/92). Nel caso in cui uno dei genitori acquisti la cittadinanza italiana per matrimonio, unione civile o per naturalizzazione, anche i figli minori conviventi, regolarmente soggiornanti, acquistano la cittadinanza italiana (art. 14 L.91/92).

Al compimento dei 18 anni chi è nato in Italia e vi ha sempre mantenuto la residenza può chiedere, presentandosi all'ufficiale di Stato Civile del Comune

de cel puțin cinci ani.

- Cetățean al unei țări terțe, fiul unui italian naturalizat rezident legal pe teritoriul republicii de cel puțin 5 ani după ce părintele lui a fost naturalizat. Cererea pentru obținerea cetățeniei se prezintă la Prefectura locului de reședință, prin intermediul site-ului <https://portaleserviziapp.dlci.interno.it/AluCittadinanza/ali/home.htm>.

C. Recunoașterea cetățeniei italiene pe baza unor legi speciale

- Persoanelor născute și rezidente deja pe teritoriul fostului Imperiu Austro-ungar și descendenților lor (art. 1 L. 379/2000)
- Persoanelor care au pierdut statusul nostru civitatis ca urmare a Tratatelor de la Paris din 10/02/1947 și de la Osimo din 10/11/1975, precum și descendenților acestora (L. 124/06 despre conaționalii din Istria, din Fiume și Dalmația).

Cererea pentru obținerea recunoașterii cetățeniei italiene este prezentată la misiunea diplomatică -consulară italiană, dacă solicitantul domiciliază în străinătate, sau la Ofițerul stării civile de la Primărie, dacă solicitantul are rezidența în Italia.

D. Cazuri deosebite de redobândire a statutului de cetățean italian

Alte cazuri deosebite de redobândire sunt indicate de art. 13 din legea nr.91/92.

Cererea de redobândire a cetățeniei lue sanguinis, adică în virtutea faptului că sunteți descendenți ai unui cetățean italian, poate fi prezentată la consulatul italian din Țara de reședință sau la Primăria de reședință din Italia, dacă locuiți deja în mod legal, prezentând documentele cerute.

Cine se naște în Italia, din părinți care nu sunt italieni, nu dobândește în mod automat cetățenia italiană, o menține pe cea a părinților. Cetățenia italiana i se conferă copilului născut în Italia de către părinți care nu sunt italieni, doar dacă aceștia din urmă sunt necunoscuți sau sunt apatrizi sau dacă conform legii din Țara de origine fiii nu pot dobândi cetățenia părinților (art.1 alin.1 lit. b) L.91/92). În cazul în care unul dintre părinți dobândește cetățenia italiană prin căsătorie, *uniune civilă* sau prin naturalizare, atunci și fiii minori cu care locuiește, rezidenți în mod legal, dobândesc cetățenia italiană (art. 14 L.91/92)

La împlinirea vârstei de 18 ani cine s-a născut în Italia și a avut mereu rezidența aici poate cere, prezentându-se la Ofițerul Stării Civile de la Primăria de reședință, în termen de un an de la împlinirea vârstei de 18 ani, obținerea cetățeniei italiene (art. 4 alin.2 L. 91/92). "Solicitantului nu i se pot imputa eventuale nereguli făcute de părinți sau de Administrația Publică și el însuși poate demonstra că întrunește

di residenza entro un anno dal raggiungimento della maggiore età, di ottenere la cittadinanza italiana (art. 4 c.2 L. 91/92). "All'interessato non sono imputabili eventuali inadempimenti riconducibili ai genitori o alla P.A., ed egli può dimostrare il possesso dei requisiti con ogni idonea documentazione." "Gli ufficiali di stato civile sono tenuti, nel corso dei sei mesi precedenti il compimento del diciottesimo anno di età, a comunicare all'interessato, nella sede di residenza, la possibilità di esercitare il diritto (...) entro il compimento del diciannovesimo anno di età. In mancanza, il diritto può essere esercitato anche oltre tale data." (art. 33 D.L. 69/2013 convertito in legge con L. 98/2013).

Sito utile in questo contesto è www.interno.gov.it, tema Immigrazione e Asilo (in particolare Modalità di Ingresso), fornisce informazioni generali e consente di accedere alle pagine dedicate alle varie procedure, e tema Cittadinanza e altri diritti civili.

Sintesi competenze degli enti di riferimento con recapiti

UFFICIO POSTALE

Devono esser presentate presso gli uffici postali contrassegnati dal logo Sportello Amico per l'invio gli appositi kit per il rinnovo/rilascio dei permessi di soggiorno distribuiti gratuitamente ai cittadini di Paesi Terzi da tutti gli uffici postali. Sia per ritirare il kit che per spedirlo l'interessato deve presentarsi presso l'ufficio postale con il passaporto, o documento equipollente, e con il permesso di soggiorno qualora in possesso.

QUESTURA

Per tutte le tipologie di permessi elencati, salvo diversa indicazione, le richieste di rilascio/rinnovo/duplicato/aggiornamento/conversione devono essere presentate direttamente presso le Questure di competenza.

QUESTURA DI VERONA

Il sito <http://questure.poliziadistato.it/Verona> oltre ad informazioni generali contenute nella sezione Per il cittadino - Stranieri, nella sezione "Controlla il permesso di soggiorno online" è possibile consultare lo stato del documento, in particolare se è pronto per la consegna o in trattazione.

Nella sezione "Orari e uffici" sono disponibili orari, recapiti e informazioni specifiche sulle prassi dell'ufficio immigrazione.

PREFETTURA

Lo Sportello Unico Immigrazione (SUI) della Prefettura è competente per quanto riguarda:

cerințele, folosindu-se de oricare document." "Ofițerii Stării civile sunt obligați, înainte cu șase luni până la împlinirea a 18 ani, să le comunice celor interesați, la sediul lor de reședință, de posibilitatea de a-și exercita dreptul (...) până la împlinirea vârstei de 19 ani. În lipsă, se poate exercita dreptul și după această dată." (art. 33 D.L. 69/2013 transformat în lege cu L. 98/2013).

Site-ul folosit pentru acest argument este www.interno.gov.it, tematica: Imigrație și Azil (mai exact: Moduri de Intrare) oferă informații generale și permite accesul la paginile dedicate diverselor proceduri și tematica: Cetățenie și alte drepturi civile.

Sintetizare a activităților instituțiilor de referință

OFICIILE POȘTALE

La oficiile poștale care au logo-ul "Sportello Amico" trebuie să se depună, pentru a fi trimise, kiturile specifice pentru eliberarea/reînnoirea permiselor de ședere, kituri distribuite gratuit cetățenilor din Țările Terțe de către toate oficiile poștale. Atât pentru a ridica kitul, cât și pentru a-l expedia, solicitantul trebuie să se prezinte la oficiul poștal cu pașaportul sau un document echivalent și cu permisul de ședere, dacă îl are.

CHESTURA

Pentru toate celelalte tipuri de permise enumerate, dacă nu se specifică altfel, toate cererile de eliberare/reînnoire/actualizare/transformare trebuie să fie prezentate direct la Secțiunile de Poliție competente.

CHESTURA DIN VERONA

Site-ul <http://questure.poliziadistato.it/Verona>, în afară de informații generale conținute la secțiunea Pentru cetățean - Străinii, la secțiunea "Controlează permisul de ședere online" se poate consulta stadiul documentului, în special dacă e gata pentru a fi ridicat sau reținut.

În secțiunea "Program de lucru și birouri" sunt disponibile orarul de muncă, date de contact și mai multe informații specifice despre procedurile biroului pentru imigrări.

PREFECTURA

Oficiul Unic pentru Imigrație (SUI) al Prefecturii are în competență următoarele:

- Dosare pentru autorizații de lucru (ex. fluxuri, intrări peste locurile alocate, transformare din sezonier sau studiu, anumite regularizări)
- Dosare pentru reîntregirea familiei

- Pratiche per nulla osta al lavoro (es. flussi, ingressi fuori quota, conversioni da lavoro stagionale o studio, eventuali regolarizzazioni)
- Pratiche di ricongiungimento familiare

L'Ufficio cittadinanza della Prefettura è competente per quanto riguarda le domande di cittadinanza italiana per matrimonio o unione civile con cittadino italiano o per residenza.

L'Ufficio legalizzazione documenti provvede, per delega del Ministero degli Affari Esteri, alla legalizzazione delle firme su documenti da e per l'estero al fine di attestarne la validità.

Il sito www.prefettura.it/verona/ dà informazioni specifiche nelle sezioni "Immigrazione", "Cittadinanza" e "Legalizzazione documenti".

I recapiti della Prefettura sono alla pagina [http://www.prefettura.it/verona/sezione "Orari di ricevimento" e "Area IV".](http://www.prefettura.it/verona/sezione/Orari%20di%20ricevimento)

Una serie di siti utili in tema di immigrazione sono:

www.integrazionemigranti.gov.it

Fornisce news e documenti soprattutto su come "vivere e lavorare in Italia". Coordinato da Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali, coinvolge in maniera trasversale altre istituzioni governative, con l'intento di favorire i migranti nell'accesso ai servizi.

www.venetoimmigrazione.it

Banca dati promossa dalla Regione Veneto e gestita da Italia Lavoro S.p.A., permette agli operatori pubblici e privati e ai cittadini di consultare le informazioni su servizi, progetti ed corsi rivolti a cittadini extracomunitari con specifica attenzione a quanto viene offerto nella Regione Veneto in tema di immigrazione dal sistema delle autonomie locali, dalle associazioni venete del terzo settore, dall'associazionismo.

In tema di aggiornamenti giuridici e legislativi:

www.asgi.it

ASGI – Associazione per gli studi giuridici sull'immigrazione, essenziale per aggiornamento su leggi, decreti, sentenze, circolari e regolamenti attuativi.

Oficiul cetățenie de la Prefectură are în competență cererile de obținere a cetățeniei italiene în caz de căsătorie sau uniune civilă cu un cetățean italian și pentru rezidență.

Biroul de legalizare a documentelor, prin împuternicirea dată de Ministerul Afacerilor Externe, se ocupă cu legalizarea semnăturilor pe documente, din și pentru străinătate, în scopul de a le atesta valabilitatea.

Site-ul www.prefettura.it/verona/ oferă informații specifice care se află la capitolele „Imigrație”, „Cetățenie” și „Legalizarea documentelor”.

Datele de contact ale prefecturii se găsesc pe site-ul [http://www.prefettura.it/verona/la "Orari di ricevimento/" și "Area IV".](http://www.prefettura.it/verona/la%20Orari%20di%20ricevimento/)

Câteva site-uri folosite cu privire la imigrație:

www.integrazionemigranti.gov.it

Furnizează știri și documente, mai ales despre cum "se trăiește și se muncește în Italia". Coordonat de Ministerul Muncii și al Politicii Sociale, implică în mod transversal alte instituții ale guvernului, cu intenția de a ușura imigranților accesul la servicii.

www.venetoimmigrazione.it

Bază de date promovată de Regiunea Veneto și gestionată de Italia Lavoro S.p.A., permite operatorilor publici și privați și cetățenilor să consulte informațiile cu privire la servicii, proiecte și cursuri, adresate cetățenilor extra comunitari, acordându-se o atenție sporită a ceea ce e oferit de către Regiunea Veneto pe tema imigrației prin sistemul de autonomie locală, de către asociațiile de voluntariat, cooperative sociale.

Privind actualizările juridice și legislative:

www.asgi.it

ASGI – Asociație pentru cabinetele juridice privind imigrarea, esențial pentru actualizarea legilor, a decretelor, sentințelor, circularilor și regulamentelor puse în aplicare.

www.immigrazione.it

Rivista che si rivolge a un'utenza professionale interessata alle tematiche dell'immigrazione nell'ambito giuridico e sociale.

www.meltingpot.org

Progetto Melting Pot Europa di consulenza sulla normativa agli operatori del settore pubblico e privato coinvolti dal fenomeno migratorio e dai suoi effetti. Il sito è multilingue.

www.normattiva.it

Sito governativo che contiene tutti gli atti normativi numerati pubblicati in Gazzetta Ufficiale dal 1946 ad oggi sia nel testo originario che in versione attuale.

www.ristretti.it

Archivio di notizie dal e sul carcere

<https://inmigration.caritas.it/>

Sezione di Caritas Italiana dedicata all'ambito immigrazione.

www.unhcr.it

Sito ACNUR - Alto Commissariato delle Nazioni Unite per i Rifugiati.

www.immigrazione.it

Revistă care se adresează utilizatorilor profesioniști interesați de tema imigrației în domeniul juridic și social.

www.meltingpot.org

Proiectul Melting Pot Europa de consultanță asupra reglementărilor pentru operatorii din sectorul public și privat implicați în imigrație și efectele acestuia. Site-ul e multilingv.

www.normattiva.it

Site guvernamental care conține toată legislația numerotată publicată în Monitorul Oficial din 1946 până azi atât în textul original, cât și în versiunea actuală.

www.ristretti.it

Archivă de știri din și despre închisoare

<https://inmigration.caritas.it/>

Secțiunea de la Caritas italian dedicată domeniului imigrației.

www.unhcr.it

Site - ul ACNUR – Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați.

4. LA VITA QUOTIDIANA in ITALIA

4.1 Alcuni documenti utili

Cessione di fabbricato (art. 12 del D. L. 59/78)

Chi cede l'uso di un fabbricato o parte di esso, senza un atto di vendita o di affitto ma per ospitalità, per un periodo superiore a 30 giorni, deve darne comunicazione all'autorità di P.S. entro 48 ore dalla consegna dell'immobile.

Per i residenti nel Comune di Verona la comunicazione deve essere presentata, mediante modulo, presso la Questura oppure spedita per posta tramite raccomandata con ricevuta di ritorno.

Per i residenti nei Comuni della provincia la comunicazione deve essere presentata presso il Comune.

Dichiarazione di ospitalità (art. 7 D. Lgs. 286/1998)

L'articolo 7 citato del D. Lgs. 286/1998 prevede l'obbligo per chiunque dà alloggio, ospitalità ovvero cede la proprietà od il godimento di un immobile ad un cittadino di Paese terzo, anche se per un periodo inferiore a 30 giorni, di comunicare il fatto entro 48 ore all'Autorità di P. S. agli stessi enti previsti per la Cessione di Fabbricato (v. sopra).

Idoneità alloggiativa e igienico-sanitaria

Si definisce "alloggio idoneo" l'abitazione che rientra nei parametri di idoneità igienico-sanitaria previsti dalla legge di edilizia residenziale pubblica.

Il certificato di idoneità alloggiativa attesta il numero delle persone che possono risiedere in un appartamento sulla base di parametri tecnici stabiliti dalla legge citata e che fanno riferimento in primo luogo alla superficie calpestabile dell'alloggio.

La normativa prevede che il cittadino di Paese terzo disponga di un alloggio

4. VIATA COTIDIANĂ în ITALIA

4.1 Câteva documente folositoare

Contract de comodat locuință (art. 12 al D. L. 59/78)

Cine cedează uzul unei locuințe sau parte a acesteia, fără un act de vânzare-cumpărare sau de închiriere, ci pentru a găzdui, pentru o perioadă de timp mai mare de 30 de zile, trebuie să comunice autorităților Poliției de Stat în termen de 48 de ore de la predarea imobilului.

Pentru cei rezidenți în Verona comunicarea se va face printr-un formular la Chestură sau expediată prin poștă cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

Pentru cei rezidenți în localitățile din Județ comunicarea se face la Primărie.

Declarație de ospitalitate (art. 7 D. Lgs. 286/1998)

Articolul 7 citat prevede obligativitatea oricărei persoane care dă o locuință, găzduiește sau cedează proprietatea sau uzul proprietății unui cetățean dintr-o Țară Terță, chiar și pentru o perioadă de timp mai mică de 30 de zile, să comunice faptul în termen de 48 de ore autorităților Poliției de Stat, aceluiași Instituții prevăzute pentru contractul de comodat (vezi mai sus).

Locuința adecvată și certificarea igienico-sanitară

Se definește drept "locuință adecvată" locuința care se află în parametrii corespunzători igienico-sanitari prevăzuți de legea construcțiilor rezidențiale - persoane fizice.

Certificatul de locuință adecvată atestă numărul de persoane care pot locui într-un apartament, pe baza parametrilor tehnici stabiliți de legea citată și care se referă, în primul rând, la suprafața utilă a locuinței.

Legislația prevede ca cetățeanul dintr-o Țară Terță să aibă o locuință adecvată în

idoneo nei casi di richiesta di permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo, per sé e per i propri familiari conviventi, di richiesta di primo rilascio di permesso di soggiorno per lavoro autonomo e subordinato. Il certificato di idoneità alloggiativa in questo caso è rilasciato dall'Ufficio Tecnico del Comune o dalla ASL competente per territorio.

Per la richiesta di ricongiungimento familiare o di coesione familiare ovvero di ingresso di familiare al seguito invece viene richiesta l'idoneità abitativa e igienico sanitaria accertata dai competenti uffici comunali.

Si precisa inoltre che, per l'ingresso di un minore di 14 anni, al seguito di uno dei genitori, non è necessaria la presentazione dell'idoneità abitativa e igienico sanitaria qualora vi sia il consenso del proprietario dell'alloggio (art. 29 D. Lgs. 286/98).

Codice Fiscale

Il codice fiscale è un numero che identifica il cittadino. È riportato anche sulla tessera sanitaria, è un documento indispensabile e serve ad esempio per: iscriversi al servizio sanitario nazionale, svolgere attività lavorativa, aprire un conto corrente bancario o postale. Viene rilasciato dall'Agenzia delle Entrate: i recapiti degli uffici territoriali sono disponibili sul sito <https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/>.

Denuncia di nascita

La denuncia di nascita va fatta presso la Direzione Sanitaria dell'ospedale in cui è avvenuta (entro 3 giorni), oppure direttamente all'Ufficio Anagrafe presso il Comune di residenza o domicilio della madre (entro 10 giorni). Essa può essere fatta da un solo genitore se il bambino è nato all'interno del matrimonio, diversamente la denuncia dovrà essere effettuata da entrambi i genitori. Se i genitori non sono residenti in Italia, la denuncia va fatta nel Comune in cui è avvenuta la nascita.

Matrimonio o unione civile tra persone dello stesso sesso

I cittadini di Paesi Terzi possono contrarre matrimonio in Italia, sia con rito civile (rivolgendosi ad un Comune), sia con rito religioso con effetti civili sulla base delle intese tra Stato e confessioni religiose.

Per celebrare un matrimonio, oltre ad un documento di identità valido, è necessario presentare il nulla osta rilasciato dal proprio stato di origine, che certifichi l'inesistenza di impedimenti all'unione.

La Legge 94/2009 prevedeva che il cittadino di Paese terzo per contrarre matrimonio dovesse inoltre presentare all'ufficiale dello Stato Civile del Comune un documento attestante la regolarità del soggiorno. La Sentenza della Corte Costituzionale 245/2011 ha però definito incostituzionale tale norma e ciò non è più necessario.

Per lo stato italiano, è possibile unirsi in matrimonio indipendentemente

dal caso della richiesta di permesso di soggiorno UE per soggiornanti di lungo periodo, per sé e per i propri familiari conviventi, di richiesta di primo rilascio di permesso di soggiorno per lavoro autonomo e subordinato. Il certificato di idoneità alloggiativa in questo caso è rilasciato dall'Ufficio Tecnico del Comune o dalla ASL competente per territorio.

Per la richiesta di ricongiungimento familiare o di coesione familiare ovvero di ingresso di familiare al seguito invece viene richiesta l'idoneità abitativa e igienico sanitaria accertata dai competenti uffici comunali.

Si precisa inoltre che, per l'ingresso di un minore di 14 anni, al seguito di uno dei genitori, non è necessaria la presentazione dell'idoneità abitativa e igienico sanitaria qualora vi sia il consenso del proprietario dell'alloggio (art. 29 D. Lgs. 286/98).

Codul Fiscal

Codul fiscal este un număr care îl identifică pe cetățean. Este scris și pe cardul de sănătate, este un document indispensabil și e folosit, de exemplu, pentru: înscrierea la serviciul de sănătate național, a munci, a deschide un cont curent la bancă sau la poștă. Este eliberat de Circa financiară: detaliile de contact ale oficiilor teritoriale sunt disponibile pe site-ul <https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/>.

Declarația de naștere

Declarația de naștere se face la Direcția Sanitară din Spitalul unde a avut loc (în termen de 3 zile), sau direct la Oficiul Stării Civile de la Primăria de reședință sau la cea unde are domiciliul mama (în termen de 10 zile). Aceasta poate fi făcută de un singur părinte, dacă copilul s-a născut în timpul căsătoriei, în caz contrar, declarația se face de ambii părinți. *Dacă părinții nu sunt rezidenți în Italia, declarația se face la primăria unde a avut loc nașterea.*

Căsătoria sau uniunea civilă între persoane de același sex

Cetățenii din Țările Terțe se pot căsători în Italia, atât civil (adresându-se unei Primării), cât și religios, valabilă în dreptul civil, conform acordurilor dintre Stat și cultele religioase.

Pentru celebrarea căsătoriei, în afara unui document de identitate valabil, trebuie prezentată autorizația eliberată de propriul stat de origine, care certifică faptul că nu există impedimente.

Legea 94/2009 prevedea că cetățeanul dintr-o Țară terță pentru a se căsători trebuia să prezinte la Ofițerul Stării Civile de la Primărie și un document care dovedea regularitatea șederii. Sentința Curții Constituționale 245/2011 a definit drept neconstituțională o asemenea regulă și acest lucru nu mai e necesar.

dall'appartenenza religiosa.
Dal 2016 in Italia è possibile contrarre unioni civili tra persone dello stesso sesso.

La patente

Si trovano informazioni sul tema della patente (conversione, riconoscimento e conseguimento) per cittadini dell'Unione e di Paesi Terzi sul sito del Ministero dei Trasporti <https://www.mit.gov.it/conversione-patente-estera>.

Ufficio motorizzazione civile di Verona

Via Apollo n. 2 - 37135 Verona
tel. 045 8283511 Fax 045 8283576

Documenti prodotti all'estero

La traduzione e legalizzazione dei documenti provenienti dai Paesi di origine riguarda tutti i cittadini immigrati che hanno la necessità di farli valere in Italia.

Un cittadino straniero può, alle stesse condizioni di un cittadino italiano, autocertificare determinate circostanze, ma a condizione che siano già ufficialmente note e acquisite presso un ufficio pubblico italiano competente. Negli altri casi ciò che non è autocertificabile e dimostrabile attraverso atti e documenti formati all'estero dovrà essere certificato mediante gli stessi documenti, che però devono essere legalizzati presso la rappresentanza diplomatica o consolare italiana del Paese di provenienza.

La procedura della legalizzazione serve ad attribuire validità secondo la legge italiana ad un certificato straniero: esso deve quindi essere preventivamente tradotto da un interprete accreditato dal consolato italiano e poi controllato dall'autorità consolare italiana, allo scopo di verificare che il documento sia conforme alla legislazione del Paese di origine e che sia stato rilasciato da parte dell'ufficio competente.

Per i Paesi che hanno sottoscritto la Convenzione dell'Aia del 1961 è prevista la sostituzione della legalizzazione dei certificati presso le autorità consolari con la cosiddetta apostille. Si tratta di una specifica annotazione che deve essere fatta sull'originale del certificato rilasciato dalle autorità competenti del Paese interessato, da parte di una autorità nazionale identificata dalla legge di ratifica del Trattato stesso. Per coloro che devono far valere documenti provenienti dai Paesi che hanno sottoscritto la Convenzione di Vienna del 1976 è inoltre possibile ottenere l'estratto plurilingue di un atto di stato civile: esso non necessita di traduzione ed è esente da legalizzazione. L'unica formalità che può essere richiesta è l'apposizione dell'apostille. Tali atti hanno generalmente validità di 6 mesi. Se allo scadere dei sei mesi le informazioni in esse contenute non sono variate, gli interessati potranno dichiararlo in calce all'atto senza l'obbligo di autenticare la firma.

Conform leilor statului italian, te poți căsători indiferent de afilierea religioasă.
Din 2016 în Italia se pot face uniuni civile între persoane de același sex.

Permisul de conducere

Informații cu privire la permisul de conducere (transformare, recunoaștere și obținere) pentru cetățenii din Uniune și din Țările Terțe se găsesc pe site-ul Ministerului Transporturilor <https://www.mit.gov.it/conversione-patente-estera>.

Biroul de permise și înmatriculări din Verona

Via Apollo n. 2 - 37135 Verona
tel. 045 8283511 Fax 045 8283576

Documente aduse din străinătate

Traducerea și legalizarea documentelor care provin din Țările de origine îi privește pe cetățenii cărora le trebuie în Italia.

Un cetățean străin poate, în aceleași condiții ca și un cetățean italian, să auto certifice anumite circumstanțe, dar cu condiția să fie deja cunoscute și înregistrate la un oficiu competent de administrație publică din Italia. În celelalte cazuri, ceea ce nu se poate auto certifica și demonstra prin acte și documente întocmite în străinătate, va trebui să se dovedească folosind aceleași documente, care însă trebuie să fie legalizate la Misiunile diplomatice sau consulare italiene din Țara de proveniență.

Procedura legalizării e necesară pentru a atribui valabilitate conform legii italiene unui certificat străin: acesta trebuie să fie mai întâi tradus de un traducător acreditat de consulatul italian și apoi controlat de autoritățile consulare italiene, având ca scop verificarea conformității documentului cu legislația Țării de origine și că a fost eliberat de un birou autorizat.

Pentru Țările care au semnat Convenția de la Aia din 1961 e prevăzută înlocuirea legalizării certificatelor la autoritățile consulare cu așa-zisa apostilă. Este vorba despre o adnotare specifică care se face pe originalul certificatului eliberat de autoritățile de competență din Țara de origine ale solicitantului, de către o autoritate națională identificată prin legea de ratificare a Tratatului însuși.

Pentru cei ce prezintă documente care provin din Țările ce au semnat Convenția de la Viena din 1976 se poate, de asemenea, să se obțină extrasul plurilingv al unui act de stare civilă: acesta nu are nevoie de traducere și nici de legalizare. Unica formalitate care poate fi cerută este punerea apostilei. Aceste acte, în general, au valabilitate de 6 luni. Dacă la scăderea celor șase luni, informațiile pe care le conțin nu s-au modificat, solicitanții pot să declare acest lucru în partea de jos a documentului fără obligația de a autentifica semnătura.

Per le esenzioni dalla legalizzazione per singolo Stato vedasi:
<http://www.prefettura.it/FILES/docs/1173/DocumentiCittadinanza.pdf>.

Documenti prodotti da Consolati stranieri presenti in Italia

La Prefettura - UTG, provvede alla legalizzazione delle firme dei documenti rilasciati da Autorità estere presenti in Italia (anche le rappresentanze diplomatiche e consolari) affinché abbiano valore in Italia e i documenti e atti prodotti in Italia affinché abbiano valore all'estero. La "legalizzazione" consiste nell'attestazione della qualità legale del pubblico ufficiale che ha apposto la propria firma su un documento, nonché dell'autenticità della firma stessa.

La legalizzazione di atti firmati dagli Ufficiali di stato civile dei Comuni, dai Notai e dai Funzionari di Cancelleria e dagli Uffici Giudiziari è invece di competenza della Procura della Repubblica.

4.2 Cosa chiedere al Comune

La residenza

Fissare la residenza in Italia, per chi vi si stabilisce, è un diritto e un dovere. L'art. 5 del D.L. 5/2012, convertito in legge, introduce nuove disposizioni in materia anagrafica, rispetto alla possibilità di effettuare le dichiarazioni anagrafiche di cui all'art. 13, C. 1, lett. a), b) e c) del D.P.R. 223/1989 (ISCRIZIONE ANAGRAFICA CON PROVENIENZA DA ALTRO COMUNE E DALL'ESTERO, CAMBIO DI ABITAZIONE ALL'INTERNO DEL COMUNE, EMIGRAZIONE ALL'ESTERO), nonché il procedimento di registrazione e di controllo successivo delle dichiarazioni rese, attraverso la compilazione di moduli conformi a quelli pubblicati sul sito internet del Ministero dell'Interno, che sarà possibile inoltrare al Comune competente con le modalità di cui all'art. 38 del D.P.R. 445/2000. I cittadini potranno dunque presentare le dichiarazioni anagrafiche direttamente, per raccomandata, per fax e tramite PEC. L'elenco dei documenti da presentare ai fini dell'iscrizione anagrafica è indicato ad esempio sul sito https://www.comune.verona.it/nqcontent.cfm?a_id=30482 e in particolare l'allegato A è per i cittadini di Paesi Terzi e l'allegato B è per i cittadini dell'Unione europea.

Inoltre, ai sensi del DL 47/2014, convertito in legge con L. 80/2014, "chiunque occupa abusivamente un immobile senza titolo non può chiedere la residenza" quindi per dichiarare la residenza è necessario occupare in maniera non abusiva l'immobile (circ. Min. Interno 14 del 2014).

La cancellazione anagrafica avviene per trasferimento, irreperibilità, morte e per mancato rinnovo della dimora abituale nel Comune.

Per quest'ultimo caso sia quando il cittadino di Paese terzo chiede il rinnovo del titolo

Pentru derogările de la legalizare pentru fiecare Stat în parte a se vedea <http://www.prefettura.it/FILES/docs/1173/DocumentiCittadinanza.pdf>.

Documente de la Consulatele străine prezente în Italia

Prefectura - UTG, oferă serviciul de legalizare a semnăturilor de pe documentele eliberate de autoritățile externe prezente în Italia (chiar și misiunile diplomatice și consulare), pentru a avea valoare în Italia și de pe documentele și actele italiene, ca să aibă valoare în străinătate. "Legalizarea" constă în atestarea calității legale a funcționarilor publici care și-a pus semnătura pe un document, precum și a autenticității semnăturii.

Legalizarea actelor semnate de către ofițerii stării civile din Primării, de către notari și de către funcționarii din Tribunal și din birourile judiciare, este însă de competență Parchetului Republicii.

4.2 Ce trebuie să ceri la Primărie

Rezidența

Stabilirea rezidenței în Italia, pentru cei care se stabilesc aici, e un drept și o îndatorire. Art. 5 al D.L. 5/2012, transformat în lege, introduce noi dispoziții de reglementare a datelor de identificare, cu privire la posibilitatea de a da declarații cu privire la înscrieri de stare civilă conform art. 13, alin. 1, lit. a), b) și c) al D.P.R. 223/1989 (INSCRIERE ÎN REGISTRELE DE STARE CIVILĂ, PROVENIND DINTR-O ALTĂ LOCALITATE ȘI DIN STRĂINĂTATE, SCHIMBAREA LOCUINȚEI ÎN ACELAȘI ORAȘ, EMIGRARE ÎN STRĂINĂTATE), precum și procedeul de înregistrare și de control succesiv declarațiilor date, prin completarea formularelor corespunzătoare celor publicate pe site-ul Ministerului de Interne, care pot fi trimise la Primăria de apartenență prin mijloacele prevăzute de art. 38 al D.P.R. 445/2000. Prin urmare, cetățenii vor putea să prezinte declarațiile de luare în evidență direct prin scrisoare recomandată, prin fax și PEC.

Lista documentelor care trebuie prezentate pentru luarea în evidență se găsește pe site-urile: https://www.comune.verona.it/nqcontent.cfm?a_id=30482 și, în particular Allegato A (anexa A) este pentru cetățenii din Țările Terțe și Allegato B (anexa B) este pentru cetățenii din Uniunea Europeană.

În schimb, în conformitate cu DL 47/2014, transformat în lege cu L. 80/2014, "oricine ocupă abuziv un imobil fără titlu nu poate cere rezidență", deci pentru a face declarația de rezidență trebuie să se ocupe imobilul în mod neabuziv (circ. Min. de Interne 14 din 2014).

Ștergerea din registre se face în caz de mutare, când e de negăsit, moarte și dacă nu se reînnoiește reședința la Primărie.

di soggiorno, che quando successivamente lo ottiene, deve presentarsi entro 60 giorni all'Ufficio Anagrafe con le ricevute comprovanti la richiesta e il titolo di soggiorno originali e dichiarare la dimora abituale dimostrando la regolarità del soggiorno. Il sito <https://dait.interno.gov.it/servizi-demografici> inerisce lo stato civile, l'anagrafe della popolazione residente, l'anagrafe degli italiani residenti all'estero e la carta d'identità. Per quanto riguarda le prassi territoriali è utile fare riferimento anche ai siti istituzionali dei singoli Comuni.

La carta di identità

Dopo aver ottenuto la residenza, è possibile richiedere la carta di identità all'Ufficio Anagrafe del Comune.

La carta d'identità per i cittadini dell'Unione o di Paesi Terzi:

- ha una validità di dieci anni (o meno in caso di minori);
- non è valida per l'espatrio, né legittima la permanenza del cittadino non italiano in Italia in mancanza o alla scadenza del titolo di soggiorno;
- viene rilasciata dal Comune a tutti i cittadini residenti che ne facciano richiesta;
- in caso di smarrimento della carta di identità, è necessario rivolgersi alle Forze dell'Ordine e denunciare il fatto, portando con sé un altro documento di riconoscimento oppure due testimoni.

Servizi sociali

I Servizi Sociali sono messi a disposizione dal Comune ed hanno come finalità quella di venire incontro alle esigenze di benessere dei cittadini. Offrono informazioni utili su:

- assistenza domiciliare agli anziani, ai minori, ai portatori di handicap;
- sostegno economico alla famiglia e alla persona;
- assistenza per l'alloggio;
- inserimento dei minori in strutture residenziali;
- adozione nazionale e internazionale;
- contrassegni parcheggio per le persone disabili;
- tariffe agevolate per il trasporto pubblico;
- autorizzazione mensa sociale e/o accoglienza notturna, ecc.

Sono rivolti a tutti i cittadini italiani, dell'Unione e di Paesi terzi in possesso del titolo di soggiorno e residenti ed ai minori anche non accompagnati.

Per chi deve affrontare un problema di rilevanza sociale che riguarda ad esempio anziani, disabili, adulti in difficoltà, minori ecc... la figura di riferimento può essere l'assistente sociale del Comune di residenza.

Acest ultim caz se verifică când cetățeanul dintr-o Țară Terță cere reînnoirea titlului de ședere și care, când ulterior îl obține, trebuie să se prezinte în termen de 60 de zile la Starea Civilă cu chitanțele care dovedesc cererea și titlul de ședere original și să declare domiciliul actual, legalizând astfel șederea.

Site-ul <https://dait.interno.gov.it/servizi-demografici> tratează starea civilă, luarea în evidență a populației rezidente, luarea în evidență a italienilor rezidenți în străinătate și cartea de identitate. În ceea ce privește procedurile teritoriale se impune și menționarea site-urilor individuale ale Primăriilor.

Cartea de identitate

După ce se obține rezidența, se poate cere cartea de identitate la Oficiul Stării Civile din Primărie.

Cartea de identitate pentru cetățenii din Uniune sau din Țările Terțe:

- are o valabilitate de zece ani (sau mai mică - pentru minori);
- nu e valabilă pentru expatriere, nici nu legitimează rămânerea cetățeanului, care nu e italian, în Italia, în lipsa sau la expirarea titlului de ședere;
- este eliberată de Primărie tuturor cetățenilor care o solicită;
- în cazul pierderii cărții de identitate trebuie să vă adresați Forțelor de Ordine și să denunțați faptul, aducând cu sine un alt document de recunoaștere sau doi martori.

Serviciile sociale

Serviciile sociale sunt puse la dispoziție de către Primărie și au scopul de a veni în întâmpinarea nevoilor de bunăstare ale cetățenilor. Oferă informații utile despre:

- asistența domiciliară a bătrânilor, a minorilor, a purtătorilor de handicap;
- susținerea economică a familiei și a persoanei;
- asistența pentru locuință;
- plasarea copiilor în instituțiile rezidențiale;
- adopția națională și internațională;
- permise de parcare pentru persoanele cu dizabilități;
- tarife cu reducere pentru transportul public;
- autorizații pentru cantine sociale și/sau adăposturi nocturne etc.

Se adresează tuturor cetățenilor italieni, din Uniune și din Țările Terțe în posesia titlului de ședere și rezidenți și minorilor, chiar dacă nu sunt însoțiți.

Pentru cei care se confruntă cu o problemă de importanță socială, care se referă, de exemplu la bătrâni, persoane cu dizabilități, adulți aflați în dificultate, minori etc... persoana de referință poate fi asistentul social din Primăria de reședință.

4.3 Salute

Per quanto concerne l'iscrizione al Servizio Sanitario Nazionale (SSN) dei cittadini dell'Unione europea e di Paesi Terzi ed i documenti necessari a tal fine è possibile consultare l'allegato A alla DGR Veneto 753/2019 alla pagina <https://bur.regione.veneto.it/BurvServices/pubblica/DettaglioDgr.aspx?id=395922> e DGR Veneto 578/2021 alla pagina bur.regione.veneto.it/BurvServices/Pubblica/DettaglioDgr.aspx?id=447680.

Nel senso dell'uniformazione delle prestazioni sanitarie essenziali a livello nazionale è stato inoltre siglato a fine 2012 un Accordo Stato-Regioni riportante le "Indicazioni per la corretta applicazione della normativa per l'assistenza sanitaria alla popolazione straniera da parte delle Regioni e Province autonome" ma esso non è stato recepito dalla Regione Veneto. Per quanto concerne l'assistenza ai cittadini dell'Unione muniti di assicurazione privata, laddove richiesta, si ritiene che deve avere seguenti requisiti: essere valida in Italia; prevedere la copertura integrale dei rischi sanitari (art 7, comma I), lettere b) e C) della direttiva 2004/38); avere una durata annuale con indicazione della decorrenza e scadenza; indicare gli eventuali familiari coperti e il grado di parentela; indicare le modalità e le formalità da seguire per la richiesta del rimborso. Inoltre, si ritiene necessario che l'interessato presenti, sia quando richiede l'iscrizione anagrafica, sia quando richiede una prestazione sanitaria, una traduzione in italiano della polizza assicurativa e, naturalmente, ha l'obbligo di produrre una nuova polizza in caso di variazione della composizione del nucleo familiare. L'assicurazione privata non dà diritto all'iscrizione al SSN. La Giunta Regionale del Veneto, con la deliberazione n. 1084 del 26 luglio 2011 e pubblicazione sul Bur n. 61 del 16/08/2011, ha inoltre stabilito di assicurare le prestazioni sanitarie ai cittadini dell'Unione europea dimoranti in Italia e privi di copertura sanitaria. La norma istituisce infatti anche per il Veneto il codice ENI (Europeo Non Iscritto) - riportato su tessere sanitarie valide soltanto nel Veneto -, che consente ai soggetti interessati che si trovano in stato di indigenza di poter usufruire delle prestazioni "nelle sedi e con le modalità individuate dalle Aziende ULSS".

Per quanto concerne i cittadini di Paesi Terzi con titolo di soggiorno in regola, possono aver diritto all'iscrizione obbligatoria (gratuita) o facoltativa (a pagamento) al servizio sanitario, in base alle disposizioni delle DGR Veneto 753/2019 e 578/2021 citate sopra. Con l'iscrizione questi cittadini acquistano gli stessi diritti e gli stessi doveri dei cittadini italiani.

I cittadini di Paesi Terzi non in possesso di regolare titolo di soggiorno, hanno comunque diritto alle cure urgenti ed essenziali. Per ottenere questo tipo di cure,

4.3 Sănătate

În ceea ce privește înscrierea la Serviciul Sanitar Național (SSN) a cetățenilor din Uniunea europeană și din Țările Terțe și documentele necesare în acest scop se poate consulta Allegato A (anexa A) din DGR Veneto 753/2019 la pagina <https://bur.regione.veneto.it/BurvServices/pubblica/DettaglioDgr.aspx?id=395922> e DGR Veneto 578/2021 la pagina bur.regione.veneto.it/BurvServices/Pubblica/DettaglioDgr.aspx?id=447680. În scopul uniformizării serviciilor de sănătate esențiale la nivel național, a fost semnat la sfârșitul lui 2012 un Acord Stat-Regiuni prezentând "Indicațiile pentru corecta aplicare a legislației pentru asistența medicală oferită populației străine de către Regiunile și Județele autonome", dar acesta nu a fost implementat de Regiunea Veneto.

În ceea ce privește asistența cetățenilor din Uniune care au o asigurare privată, în cazul în care e necesară, se crede că trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să fie valabilă în Italia; să furnizeze o acoperire completă a riscurilor de sănătate (art 7, alin. I), literele b) și C) a directivei 2004/38); să aibă o durată anuală, indicându-se data de începere și de expirare; să fie menționați eventualii membri de familie acoperiți și gradul de rudenie; să se indice modalitățile și formalitățile ce trebuie urmate pentru a se solicita rambursarea. De altfel, se consideră necesar ca solicitantul să prezinte, atât atunci când cere luarea în evidență, cât și când cere asistență medicală, o traducere în italiană a poliței de asigurare și, firesc, are obligația să prezinte o nouă poliță în cazul modificărilor componentelor familiei. Asigurarea privată nu dă drept la înscrierea la SSN.

Consiliul Regional din Veneto, prin Dezbateră nr. 1084 din 26 iulie 2011 și publicarea în Bur nr. 61 din 16/08/2011, a stabilit că cetățenii din Uniunea europeană care locuiesc în Italia și nu au asigurare medicală, beneficiază de asistență medicală. Regula stabilește și pentru Veneto codul ENI (European Neînscriș) – scris pe cardul de sănătate valabil doar în Veneto -, care permite persoanelor interesate care se află într-o stare de sărăcie, să beneficieze de serviciile medicale "în sediile și prin modalitățile identificate de Instituțiile ULSS".

În ceea ce îi privește pe cetățenii din Țările Terțe care au titlul de ședere legal, pot avea dreptul la înscrierea obligatorie (gratuită) sau facultativă (cu plată) la asistență medicală, conform dispozițiilor DGR Veneto 753/2019 și 578/2021, citate mai sus.

Prin înscriere acești cetățeni dobândesc aceleași drepturi și aceleași îndatoriri ca și cetățenii italieni.

Cetățenii din Țările Terțe care nu sunt în posesia unui titlu de ședere legal, au oricum dreptul la tratamente medicale de urgență și vitale. Pentru a obține acest tip de tratamente, solicitantul se poate adresa la ASL care îi va elibera eventual un

l'interessato potrà rivolgersi all'ASL che provvederà eventualmente a rilasciare il tesserino STP (Straniero Temporaneamente Presente). Per ottenere questa tessera l'interessato dovrà dichiarare le proprie generalità e di non possedere risorse economiche sufficienti. Il tesserino STP può essere rilasciato dalle ASL, dalle Aziende Ospedaliere e da particolari Strutture Territoriali convenzionate.

Ad esempio a Verona per i cittadini immigrati, dell'Unione europea e di Paesi Terzi, irregolarmente soggiornanti è stato istituito il CESAİM, struttura ricompresa tra quelle convenzionate con l'AULSS 9. Il CESAİM si trova a Verona in Via Salvo D'Acquisto, 5 Tel. 045520044 (per i recapiti vedasi il sito <https://cesaimverona.wixsite.com/cesaimverona>).

www.salute.gov.it – sito del Ministero della Salute. Contiene diversi documenti utili per i cittadini, tradotti nelle principali lingue parlate dai migranti.

www.simmweb.it - sito della Società Italiana di Medicina delle Migrazioni (SIMM), "policy network" nazionale di scambio di esperienze, dati, evidenze scientifiche e considerazioni di politica sanitaria anche locale.

Le ULSS (Unità Locali Socio Sanitarie) competenti per la zona di Verona e provincia sono l'ULSS 20, l'ULSS 21 e l'ULSS 22. Ogni ULSS è suddivisa in distretti territoriali. La tessera sanitaria deve essere richiesta presso l'ufficio amministrativo del distretto di competenza in base alla propria residenza o domicilio. Per ulteriori informazioni è possibile contattare:

L'ULSS (Unità Locali Socio Sanitaria) competente per la zona di Verona e provincia è l'AULSS9 Scaligera, suddivisa in distretti territoriali e che ricomprende i territori che precedentemente erano affidati all'ULSS20, ULSS21 e ULSS22. La tessera sanitaria deve essere richiesta presso l'ufficio amministrativo del distretto di competenza in base alla propria residenza o domicilio. Per ulteriori informazioni è possibile contattare gli URP dell'AULSS9, i cui riferimenti sono disponibili alla pagina https://www.aulss9.veneto.it/index.cfm?method=mys.page&content_id=122.

Emergenze sanitarie

Nel momento in cui ci si trova in una situazione di emergenza, per esempio in seguito a un incidente o a un malore improvviso, è possibile contattare telefonicamente il Pronto Soccorso dell'ospedale più vicino grazie al numero gratuito e valido su tutto il territorio italiano **118**. Il servizio garantisce un soccorso tempestivo. In alternativa, è anche possibile recarsi direttamente al Pronto Soccorso. Ad ogni caso di emergenza verrà attribuito un codice che va dal rosso al

card STP (Străin Prezent Temporar). Pentru a obține acest card solicitantul trebuie să declare propriile date cu caracter general și faptul că nu posedă mijloace economice suficiente. Cardul STP poate fi eliberat de ASL, de către Unitățile Spitalicești și de anumite Centre Teritoriale Convenționate.

De exemplu, la Verona pentru cetățenii imigranți, din Uniunea europeană și din Țările Terțe, care nu sunt legal în Italia, s-a înființat CESAİM, unitate inclusă printre cele convenționate de AULSS 9. CESAİM se află în Verona în Via Salvo D'Acquisto, 5 Tel. 045520044 (pentru detalii de contact vezi site-ul web <https://cesaimverona.wixsite.com/cesaimverona>).

www.salute.gov.it – site-ul Ministerului Sănătății. Conține diverse documente folosite pentru cetățeni, traduse în principalele limbi vorbite de imigranți.

www.simmweb.it – site-ul Societății Italiene de Medicină a Migrației (SIMM), "policy network" națională de schimb de experiențe, date, dovezi științifice și considerente de politică sanitară, chiar și locală.

ULSS (Unitățile Locale Socio Sanitare) competente pentru zona Veronei și județ sunt ULSS 20, ULSS 21 și ULSS 22. Fiecare ULSS e împărțită în dispensare teritoriale. Cardul de sănătate trebuie cerut la biroul administrativ al dispensarului de apartenență în funcție de rezidența sau domiciliul proprii. Pentru informații ulterioare puteți contacta:

ULSS (Unitatea Locală Socio Sanitare) competente pentru zona Veronei și județ este AULSS 9 Scaligera împărțită în dispensare teritoriale și care acoperă teritoriile care anterior erau încredințate ULSS 20, ULSS21 și ULSS22.

Cardul de sănătate trebuie cerut la biroul administrativ al dispensarului de apartenență în funcție de rezidența sau domiciliul proprii. Pentru informații ulterioare puteți contacta URP (Birourile de Relații cu publicul) ale AULSS9, ale căror date le găsiți la pagina: https://www.aulss9.veneto.it/index.cfm?method=mys.page&content_id=122

Serviciul de urgențe

În momentul în care vă aflați într-o situație de urgență, de exemplu ca urmare a unui accident sau a unei îmbolnăviri neașteptate, puteți chema telefonic camera de urgență a spitalului cel mai apropiat formând numărul gratuit valabil pe tot teritoriul italian: **118**. Serviciul asigură salvarea în timp util. În mod alternativ, puteți să vă duceți direct la Camera de urgență. Fiecărui caz de urgență i se va atribui un cod care variază de la roșu la alb. Dacă codul e alb se plătește o taxă.

bianco. Se il codice è bianco, si dovrà pagare un ticket.

Se si ha bisogno del proprio medico di famiglia in orario notturno o festivo è possibile rivolgersi al Servizio di continuità assistenziale (ex Guardia Medica), vedasi https://www.aulss9.veneto.it/index.cfm?action=mys.news&news_id=1256.

Se si ha bisogno di farmaci in orario di chiusura delle farmacie, è possibile consultare sul sito <http://www.farmacieverona.it/farmaciediturno.asp> l'elenco delle farmacie di turno, che svolgono il servizio in orario notturno e festivo: questo elenco viene affisso anche fuori dalle farmacie stesse.

Medico di base

Si occupa della salute dei suoi pazienti nel complesso; le sue visite si svolgono nell'ambulatorio del medico stesso. Ogni cittadino, iscritto al S.S.N., ha il diritto di scegliere il suo medico presente nella zona di residenza rivolgendosi al Distretto sanitario di riferimento. I cittadini non residenti possono scegliere il medico per un periodo che parte da un minimo di tre mesi fino al massimo di un anno.

Vaccinazioni

Le vaccinazioni aiutano a proteggersi contro una o più malattie. In Italia alcune vaccinazioni sono obbligatorie e gratuite. Le vaccinazioni vengono eseguite presso i distretti sanitari competenti.

Consultorio Familiare

Il Consultorio Familiare è un servizio pubblico presso il quale è possibile accedere a servizi quali consulenze psicologiche, consulenze e terapie sessuali, assistenza durante la gravidanza, pap test, prevenzione e diagnosi dei tumori dell'apparato genitale femminile, vaccinazioni contro la rosolia ecc. L'elenco dei consultori si può trovare sulla rubrica telefonica, o richiederlo presso i Distretti, al medico di base o ai servizi sociali.

Sul territorio veronese sono presenti, inoltre, **Consultori familiari di ispirazione cristiana** che fanno un servizio pubblico e che offrono consulenza psicologica, ginecologica, legale e sociale.

I servizi dei consultori in genere sono gratuiti.

Dacă aveți nevoie de medicul de familie noaptea sau în zile de sărbătoare, puteți să vă adresați *Serviciului de asistență continuă (ex Camera de Gardă) a se vedea* https://www.aulss9.veneto.it/index.cfm?action=mys.news&news_id=1256.

Dacă aveți nevoie de medicamente în orele când farmaciile sunt închise se poate vedea pe site-ul <http://www.farmacieverona.it/farmaciediturno.asp> lista farmaciilor de serviciu, care efectuează program pe timp de noapte și în zilele de sărbătoare: aceasta listă se afișează, de asemenea, și la farmaci.

Medicul de familie

Se ocupă de starea de sănătate a pacienților săi; vizitele au loc la cabinetul medicului. Fiecare cetățean, înscris la S.S.N., are dreptul să își aleagă medicul care se află în zona sa de rezidență, adresându-se Dispensarului medical de referință. Cetățenii care nu sunt rezidenți își pot alege medicul pentru o perioadă care începe de la un minim de trei luni și ajunge la un maximum de un an.

Vaccinarea

Vaccinurile protejează împotriva uneia sau a mai multor boli. În Italia unele vaccinuri sunt obligatorii și gratuite. Vaccinarea se face la Dispensarele medicale competente.

Consilierea Familială

Consilierea Familială este un serviciu la care se poate apela pentru servicii precum consiliere psihologică, consiliere și terapii sexuale, asistență pe perioada sarcinii, testul Papanicolau, prevenirea și diagnosticarea tumorilor aparatului genital feminin, vaccinarea împotriva ruzeolei etc. Lista cu cabinetele de consiliere poate fi găsită în cartea de telefoane sau poate fi cerută la Dispensarele Medicale, la medicul de familie sau la serviciile sociale.

Pe teritoriul Veronei se află, de asemenea, **Cabinete de consiliere familială de orientare creștină** care deserve publicul și oferă consiliere psihologică, ginecologică, legală și socială.

Serviciile oferite de cabinetele de consiliere, în general, sunt gratuite.

4.4 Lavoro e previdenza

TIPOLOGIE DI LAVORO

Lavoro autonomo

Il lavoratore autonomo è colui che si obbliga a compiere, verso corrispettivo, un'opera o un servizio con lavoro proprio e senza subordinazione, nei confronti di un committente (art. 2222 codice civile).

Gli adempimenti essenziali per il cittadino straniero, già in possesso di permesso di soggiorno, che intenda svolgere in Italia un'attività non occasionale di lavoro autonomo, industriale, artigianale o commerciale oppure intenda costituire una società di capitali o di persone, sono i seguenti:

- per esercitare una attività professionale per la quale è richiesto un titolo o abilitazione, occorre ottenere il riconoscimento del titolo professionale conseguito in un Paese non appartenente all'Unione europea e provvedere all'iscrizione all'apposito ordine o albo;
- per lo svolgimento delle attività lavorative per le quali è prevista l'iscrizione ad appositi ruoli o elenchi è necessario richiedere detta iscrizione (es. ruolo degli agenti di commercio);
- per esercitare attività di impresa sia in forma collettiva (società) sia individuale è prevista, entro 30 giorni, l'iscrizione nel Registro delle Imprese della Camera di Commercio attraverso l'apposita modulistica corredata dalla documentazione richiesta;
- se l'impresa si qualifica come artigiana, l'iscrizione va effettuata, sempre entro 30 giorni, all'Albo delle Imprese Artigiane della Camera di Commercio;
- una volta iniziata l'attività, occorre richiedere il rilascio del numero di Partita Iva all'Agenzia delle Entrate nella cui circoscrizione si trova il domicilio fiscale;
- a seconda del tipo di attività esercitata sono diverse le autorizzazioni o licenze necessarie rilasciate dal Comune o da altri enti (es. autorizzazione del Comune per commercio su aree pubbliche o commercio ambulante; autorizzazione ASL per produzione e commercio di beni alimentari).

Lavoro subordinato (o dipendente)

Ai sensi dell'articolo 2094 cod. civ., è lavoratore subordinato colui che "si obbliga mediante retribuzione a collaborare nell'impresa, prestando il proprio lavoro intellettuale o manuale alle dipendenze e sotto la direzione dell'imprenditore".

Il rapporto di lavoro subordinato è disciplinato dal codice civile (artt. dal 2094 al 2129), da leggi speciali e dal contratto collettivo nazionale (CCNL) che normalmente è indicato nella lettera di assunzione e talvolta anche dal contratto

4.4 Munca și asigurările sociale

TIPURI DE MUNCĂ

Munca pe cont propriu

Lucrătorul în propriu e cel care se angajează să desfășoare, în schimbul unei plăți, o lucrare sau un serviciu, prin munca lui, fără a fi salariat, pentru un solicitant (art. 2222 codul civil).

Cerințele esențiale pentru cetățeanul străin, care e deja în posesia permisului de ședere și intenționează să desfășoare în Italia o activitate pe cont propriu în mod continuativ, nu ocazional, de tip artizanal, industrial, sau comercial sau intenționează să deschidă o societate de capital sau de persoane, sunt următoarele:

- pentru a exercita o activitate profesională pentru care e nevoie de un titlu sau calificare, trebuie să se obțină recunoașterea titlului profesional obținut într-o Țară care nu aparține Uniunii europene și înscrierea în registrul specific al meseriilor;
- pentru desfășurarea activităților pentru care se cere înscrierea în registre specifice, trebuie să se ceară o asemenea înscriere (ex. Tabel nominal cu agenții comerciali);
- pentru desfășurarea unei afaceri, atât în forma colectivă (societate), cât și individuală, e necesară înscrierea în Registrul Întreprinderilor de la Camera de Comerț, în termen de 30 de zile, completând formularele specifice și prezentând documentele ce se cer;
- dacă este o societate mică, înscrierea se efectuează, tot în termen de 30 de zile, în Registrul Întreprinderilor mici de la Camera de Comerț;
- o dată începută activitatea, trebuie să se ceară eliberarea numărului de înmatriculare pentru TVA de la Circa Financiară, în a cărei circumscripție este domiciliul fiscal;
- în funcție de tipul de activitate efectuată, există diverse autorizații sau licențe necesare eliberate de Primărie sau de alte Instituții (ex. autorizație de la Primărie pentru comerț pe spațiul public sau comerț ambulant; autorizație de la ASL pentru producerea și comercializarea bunurilor alimentare).

Munca în calitate de salariat (sau angajat)

Conform articolului 2094 cod. civ., este muncitor salariat cel care "se obligă în schimbul remunerației să colaboreze în cadrul întreprinderii, prestand munca sa intelectuală sau manuală, pentru și sub îndrumarea întreprinzătorului".

Raportul de munca ca angajat este reglementat de codul civil (art. de la 2094 la 2129), de legi speciale și de contractul colectiv național de muncă (CCNL) care, de

collettivo aziendale.

Tutti i lavoratori stranieri regolarmente soggiornanti godono di parità di trattamento e piena uguaglianza di diritti rispetto ai lavoratori italiani.

I principali diritti del lavoratore in Italia sono:

Retribuzione: la Costituzione stabilisce che deve essere proporzionale alla quantità e qualità del lavoro e sufficiente ad assicurare a sé e alla famiglia un'esistenza libera e dignitosa.

Orario di lavoro: la durata dell'orario normale di lavoro è fissata per legge in un massimo di 40 ore settimanali. Le ore di lavoro [...] oltre le 40 ore saranno considerate straordinario. La prestazione giornaliera non può superare le 13 ore al giorno e l'orario settimanale non può superare la durata media di 48 ore settimanali.

Riposo settimanale: il lavoratore ha diritto, ogni sette giorni, ad un periodo di riposo di almeno 24 ore consecutive, da cumulare con il riposo giornaliero di 11 ore. Il riposo settimanale è calcolato come media in un periodo di 14 giorni.

Ferie e festività: sono stabilite dalla legge e dai CCNL. In ogni caso a ciascun lavoratore deve essere garantito un periodo annuale di ferie retribuite non inferiore a 4 settimane.

Maternità/paternità: su questo vi è il Testo unico per la tutela ed il sostegno della maternità e paternità (D. Lgs. 151/2001).

Malattie ed infortuni sul lavoro/malattie professionali: in caso di malattia o infortunio sul lavoro/malattie professionali viene garantita la conservazione del posto di lavoro per il tempo stabilito dai CCNL. Il lavoratore ha diritto a ricevere la retribuzione, o un'indennità, nella misura e per il tempo determinati dalla legge, con eventuale integrazione del datore di lavoro stabilita dai CCNL.

Sicurezza sul lavoro: il datore di lavoro deve attuare le misure necessarie a tutelare la salute e l'integrità fisica del lavoratore (D.Lgs. n. 81/2008, integrato e corretto dal D.Lgs. n. 106/2009).

Parità uomo – donna: alla donna lavoratrice spettano gli stessi diritti che spettano al lavoratore uomo (D.Lgs. dell'11 aprile 2006, n. 198).

Tratto dal sito <http://www.cliclavoroveneto.it/principali-diritti-e-doveri-del-lavoratore-dipendente> (ove è possibile reperire il testo completo).

I doveri del lavoratore sono l'obbligo di diligenza, di obbedienza e di fedeltà: se essi non vengono rispettati sono previste sanzioni (artt. 2104-2106 cc).

I contributi a carico del lavoratore subordinato sono trattenuti dalla busta paga ad opera del datore di lavoro che li versa mensilmente alla gestione generale obbligatoria INPS (i contributi sono determinati in misura percentuale sulla retribuzione, una parte a carico del datore di lavoro e una parte a carico del lavoratore).

Per i rapporti di lavoro instaurati a partire dal 15.11.2011 il lavoratore cittadino

obice e amintit în scrisoarea de angajare și, câteodată, și în contractul colectiv al întreprinderii.

Toți muncitorii străini care stau legal în Italia sunt tratați în mod egal și se bucură de egalitatea deplină a drepturilor comparativ cu muncitorii italieni.

Principalele drepturi ale muncitorului în Italia sunt:

Remunerația: Constituția italiană prevede că trebuie să fie proporțională cu cantitatea și calitatea muncii și suficientă să asigure sieși și familiei un trai liber și demn;

Programul de muncă: durata orelor normale de muncă este fixată prin lege la un maxim de 40 de ore pe săptămână. Orele de muncă [...] în plus față de cele 40 de ore vor fi considerate suplimentare. Durata de muncă zilnică nu poate depăși 13 ore pe zi iar orele lucrate săptămânal nu pot depăși media de 48 de ore pe săptămână.

Repaus săptămânal: lucrător are dreptul, la fiecare șapte zile, la o perioadă de repaus de cel puțin 24 de ore consecutive, care se adaugă la odihna zilnică de 11 ore. Odihna săptămânală se calculează ca medie pe o perioadă de 14 zile.

Concediu și sărbători: sunt stabilite de lege și de Contractele colective naționale de muncă. În orice caz, fiecărui lucrător trebuie să i se garanteze o perioadă anuală de concediu plătit de cel puțin 4 săptămâni.

Maternitate/paternitate: despre acest subiect este scris în Testul Unic pentru protecția și sprijinul maternității și a paternității (D. Lgs. 151/2001)

Boală și accidente de muncă/ boli profesionale: în caz de boală sau accidente de muncă/ boli profesionale este garantată păstrarea locului de muncă pe durata stabilită de Contractele colective naționale de muncă. Lucrătorul are dreptul să primească salariul sau o indemnizație, în măsura și pentru perioada stabilită de lege, cu o posibilă integrare din partea angajatorului, stabilită de Contractele colective naționale de muncă.

Securitatea muncii: angajatorul trebuie să implementeze măsurile necesare pentru a proteja sănătatea și integritatea fizică a lucrătorului (D. Lgs n. 81/2008, integrat și corectat de D. Lgs. 106/2009)

Egalitatea între bărbați și femei: femeia care muncește are aceleași drepturi ca și bărbatul muncitor (D. Lgs. Din 11 aprilie 2006, nr. 198)

Preluat de pe site-ul <http://www.cliclavoroveneto.it/principali-diritti-e-doveri-del-lavoratore-dipendente> (unde se poate găsi textul complet).

Atribuțiile lucrătorului sunt obligația de diligență, ascultare și loialitate: dacă acestea nu sunt respectate sunt prevăzute sancțiuni. (articolele 2104 – 2106 codul civil).

Contribuțiile sociale plătite de angajat se rețin din salariu de către angajator care îi virează în fiecare lună la fondul general de la casa de asigurări sociale INPS

di Paese terzo deve presentare in Questura per il rilascio/rinnovo del permesso di soggiorno per lavoro subordinato il Modello unificato LAV. Per i rapporti di lavoro instaurati prima di tale data, è necessario invece presentare e quindi aver previamente stipulato il contratto di soggiorno.

Prestazioni a sostegno del reddito a carico dell'INPS

Tra le varie prestazioni a sostegno del reddito (consultabili sul sito www.inps.it) le più frequenti sono:

NASPI è un'indennità erogata dall'INPS ai lavoratori (assicurati contro la disoccupazione) che siano stati licenziati o che siano dimessi non volontariamente (dimissioni per giusta causa).

Assegno per il nucleo familiare: è una prestazione a sostegno delle famiglie con redditi inferiori a determinati limiti stabiliti ogni anno dalla legge. La richiesta si effettua presentando l'apposito modulo compilato al datore di lavoro (lavoratori dipendenti) o direttamente all'INPS (disoccupati, pensionati). *Da gennaio 2022 verrà sostituito dall'Assegno Unico universale.*

Per informazioni su questo ed altri supporti economici, e non solo, è possibile scaricare sul proprio smartphone la app Ehilapp!, per maggiori dettagli vedasi www.ehilapp.it.

Malattia: è la somma che viene pagata, in sostituzione alla retribuzione, ai lavoratori che si ammalano. I primi tre giorni sono a carico del datore di lavoro, dal quarto giorno in poi provvede l'INPS.

Le prestazioni a carico dell'INAIL

In caso di infortunio o di malattia professionale i lavoratori sono tutelati dall'INAIL che garantisce loro le prestazioni economiche per il periodo di assenza. È obbligo del lavoratore informare immediatamente il datore di lavoro dell'infortunio occorsogli.

Altre tipologie di lavoro

Vi sono varie altre forme di lavoro. Ne elenchiamo alcune:

- **lavoro parasubordinato**, è una forma di lavoro autonomo che prevede che il lavoratore svolga la sua attività prevalentemente personale collaborando con il committente (art. 409 c.p.c. n. 3). Tipico esempio di parasubordinazione è il lavoro a progetto (D. Lgs. 276/2003 artt. 61 – 69) che con alcune eccezioni è stato eliminato dal 25 giugno 2015 (art. 52 D. Lgs. 81/2015);
- **lavoro somministrato**, con il quale un'agenzia di somministrazione autorizzata, ai sensi del D. Lgs. 276/2003, mette a disposizione di un utilizzatore uno o più lavoratori suoi dipendenti, i quali, per tutta la durata della missione, svolgono la propria attività sotto il controllo dell'utilizzatore.

(contribuzione è determinata in mod procentual din venit, o parte plătită de angajator și una de muncitor).

Acordarea de sprijin pentru venit de către INPS

Printre diferitele servicii pentru sprijinirea venitului (disponibile pe site-ul www.inps.it) cele mai întâlnite sunt:

NASPI: este o sumă de bani pe care INPS o dă muncitorilor (asigurați împotriva șomajului) care au fost demisi sau care și-au dat demisia nu de bună voie (demisie din motive întemeiate).

Alocația pentru familie: este un beneficiu pentru a sprijini familiile care au venituri mai mici decât anumite limite stabilite în fiecare an prin lege. Cererea se face prezentând un anumit formular completat la angajator (muncitorii angajați) sau direct la INPS (șomeri, pensionari). *Din ianuarie 2022 va fi înlocuită de Alocația unica universală (Assegno Unico Universale).*

Pentru informații despre aceasta și alte ajutoare economice, și nu numai, puteți descărca pe smartphone-ul dvs. aplicația Ehilapp!; a se vedea pentru mai multe detalii www.ehilapp.it

Concediul medical: este suma de bani care se plătește, în locul remunerației, muncitorilor care se îmbolnăvesc. Primele trei zile sunt plătite de angajator, din a patra zi plătește INPS.

Serviciile oferite de INAIL

În cazul accidentelor sau a bolilor profesionale muncitorii sunt protejați de INAIL care le garantează plățirea unor sume de bani pe perioada absenței. Muncitorul are obligația să îl anunțe imediat pe angajator de accidentul care a avut loc.

Alte tipuri de activități

Există diverse alte tipuri de activități. Enumerăm câteva:

- **activități de colaborare** - e un tip de muncă pe cont propriu care prevede ca muncitorul să-și desfășoare activitatea în prevalență personală colaborând cu solicitantul (art. 409 c.p.c. nr. 3). Un exemplu tipic de colaborare este munca pentru un proiect (D. Lgs. 276/2003 art. 61 - 69), care, cu unele excepții a fost eliminată din 25 iunie 2015 (art. 52 D. Lgs. 81/2015).
- **activități intermediare**, prin care o agenție de furnizare a forței de muncă, autorizată, conform D. Lgs. 276/2003, pune la dispoziția unui utilizator unul sau mai mulți muncitori, angajați de-ai săi, care, pe toată durata contractului, își desfășoară propria activitate fiind coordonați de utilizator.

Estratto conto contributivo: è il riepilogo dei contributi che risultano registrati negli archivi dell'INPS a favore di ciascun lavoratore iscritto fin dall'inizio della sua vita lavorativa. Si può richiedere l'estratto conto agli uffici INPS (o sul sito www.inps.it se in possesso di PIN) al fine di controllare la correttezza delle registrazioni e segnalare eventuali anomalie.

Siti utili:

<https://www.cliclavoro.gov.it> - nella sezione *Cittadini – Lavorare in Italia* è possibile consultare gli aggiornamenti principali legati all'ambito specifico;
www.inps.it - informazioni specifiche sono contenute nella sezione Lavoratori Migranti.

Ricerca del lavoro

Esistono varie modalità per cercare un impiego, elenchiamo le più frequenti:

- iscrizione al Centro per l'Impiego;
- iscrizione presso agenzie per il lavoro private (agenzie di somministrazione);
- consultazione di annunci su giornali specializzati o quotidiani con apposite rubriche o su portali internet dedicati;
- invio di candidature spontanee (curriculum) presso aziende.

Il Centro per l'Impiego (D. lgs. 150/2015)

Il Centro per l'Impiego è una struttura con varie funzioni tra cui l'intermediazione tra domanda e offerta di lavoro. In particolare esso:

- consente di iscriversi dichiarando la propria disponibilità a lavorare (è necessario rivolgersi al Centro per l'Impiego di riferimento in base al Comune in cui si vive);
- con i dati personali di ciascun utente redige una scheda professionale contenente informazioni sul lavoratore (come ad es. esperienze lavorative precedenti, esperienze formative, ecc.);
- consente agli utenti di consultare appositi elenchi con annunci di lavoro e corsi di formazione;
- accerta lo status di disoccupazione (ossia la condizione di un soggetto privo di lavoro e immediatamente disponibile a lavorare).

L'iscrizione al Centro per l'Impiego risulta necessaria nel caso in cui il cittadino di Paese terzo debba richiedere il rinnovo del permesso di soggiorno per attesa occupazione. L'iscrizione deve essere effettuata di norma prima della scadenza del permesso di soggiorno in possesso dell'interessato.

I Centri per l'Impiego della Provincia di Verona, generalmente con orario di apertura al pubblico dal lunedì al venerdì dalle 8.00 alle 12.30, sono situati a Verona, Affi, San Bonifacio, Villafranca di Verona, Bovolone e Legnago: per i recapiti consultare

Adeverința cu stagiul de cotizare: este o trecere în revistă a contribuțiilor care apar în arhivele INPS pentru fiecare lucrător înscris, de la începuturile sale în muncă. Se poate cere extrasul la Oficiile INPS (sau pe site - ul www.inps.it dacă posezi un PIN), pentru a controla exactitatea datelor și a corecta eventuale nereguli.

Site-uri utile:

<https://www.cliclavoro.gov.it> - la secțiunea "Cittadini – Lavorare in Italia" se pot verifica actualizările majore cu privire la un domeniu specific
www.inps.it - informații specifice se află la secțiunea - Muncitori Imigranți

Căutarea unui loc de muncă

Există mai multe moduri pentru a căuta un loc de muncă, le enumerăm pe cele mai răspândite:

- înscrierea la Oficiul Forțelor de Muncă;
- înscrierea la agenții de căutare a forței de muncă private (agenții de recrutare a forței de muncă);
- consultarea anunțurilor din ziarele de profil sau cu rubrici speciale sau pe site-urile web;
- trimiterea candidaturii spontan (curriculum) la societăți.

Centrul pentru ocuparea forțelor de muncă (D. lgs. 150/2015)

Oficiul Forțelor de muncă este un birou cu mai multe funcții, printre care cea de intermediere dintre cerere și ofertă. În special, acesta:

- permite înscrierea muncitorului, declarându-și disponibilitatea în muncă (trebuie să vă adresați Oficiului Forțelor de muncă de care aparțineți, în funcție de localitatea unde locuiți);
- cu datele personale ale fiecărui utilizator se completează o fișă profesională care conține informații despre muncitor (de ex. Experiența precedentă în muncă, experiențe educaționale etc.);
- permite utilizatorilor să consulte listele cu anunțuri de muncă și cursuri de formare;
- atestă starea de șomaj (adică condiția unei persoane fără muncă și disponibilă imediat să muncească).

Înscrierea la Oficiul Forțelor de muncă este necesară în cazul în care cetățeanul unei Țări Terțe trebuie să ceară reînnoirea permisului de ședere, în așteptarea găsirii unui loc de muncă. Înscrierea trebuie să se facă, din punct de vedere legal, înainte de expirarea permisului de ședere pe care îl posedă solicitantul.

Centrele pentru ocuparea forțelor de muncă din Provincia Verona, în general cu program cu publicul de luni până vineri de la 8.00 la 12.30, sunt situate în Verona,

il portale <http://www.cliclavoroveneto.it/sedi-e-contatti#CPI%20Verona> - ideale punto di accesso alle risorse offerte dal mercato del lavoro veronese, dedicato al soddisfacimento dei bisogni in materia di lavoro di studenti, lavoratori e imprese.

4.5 La casa

Si può avere un alloggio:

- per ospitalità,
- prendendo casa in locazione (affitto),
- acquistando casa,
- usufruendo di un alloggio presso un centro di accoglienza.

Uno dei modi per entrare in contatto con chi vuole vendere o affittare una casa è leggere le riviste specializzate che pubblicano annunci. Altrimenti, è possibile rivolgersi alle agenzie immobiliari, alle cooperative sociali ed alle Associazioni del settore.

Se si vuole acquistare la casa e non si ha a disposizione l'intera cifra necessaria per l'acquisto ci si può rivolgere a banche o a poste italiane per chiedere un prestito (mutuo). Prima di accendere un mutuo è importante valutare attentamente le condizioni che la banca propone (tasso di interesse, tempi di restituzione, ipoteca della casa.).

Coloro che si trovano in difficoltà economica e sono in possesso di determinati requisiti possono partecipare a bandi pubblici per l'assegnazione di alloggi a prezzi agevolati.

L'assegnazione di alloggi nella città di Verona è gestita dagli enti pubblici AGECE e ATER. Per accedere a questi alloggi di edilizia pubblica bisogna presentare domanda al Comune di residenza. Il Comune assegna gli alloggi in base a una graduatoria pubblica. Possono fare domanda gli stranieri in possesso di permesso di soggiorno di durata almeno biennale, che sono iscritti ai Centri per l'Impiego o che esercitano una regolare attività di lavoro subordinato o autonomo.

I recapiti di ATER sono disponibili sul sito www.ater.vr.it e quelli di AGECE sul sito www.agece.it.

Centri di Accoglienza

A Verona, in caso di emergenza, è possibile tramite i servizi sociali richiedere un alloggio temporaneo presso un Centro di Accoglienza. I Centri di Accoglienza possono essere gratuiti o possono richiedere il pagamento di un rimborso spese in base al tipo di accoglienza. Lo sportello di riferimento è: Sportello Unico Accoglienza *Parrocchia del Tempio Votivo, Piazzale XXV Aprile, 8 - tel. 351 8054158, per gli orari vedasi la mappa al sito <https://www.caritas.vr.it/osservatorio/>.*

Affi, San Bonifacio, Villafranca di Verona, Bovolone e Legnago: per le адресe consultați portalul web <http://www.cliclavoroveneto.it/sedi-e-contatti#CPI%20Verona> – punct de acces ideal la resursele oferite de piața muncii din Verona, dedicat satisfacerii nevoilor de muncă a studenților, muncitorilor și societăților.

4.5 Casa

Se poate avea o locuință:

- pentru ospitalitate,
- luând o casă cu chirie (închiriere),
- cumpărând casă,
- beneficiind de o locuință la un adăpost.

Una dintre modalitățile pentru a intra în legătură cu cine vrea să vândă sau să închirieze o casă este citirea de reviste de profil care publică anunțuri. Altfel, vă puteți adresa agențiilor imobiliare, cooperativelor sociale și Asociațiilor din domeniu.

Dacă vreți să cumpărați o casă și nu dispuneți de întreaga cifră necesară pentru cumpărare, vă puteți adresa unei bănci sau poștei italiene pentru a cere un împrumut (credit ipotecar).

Înainte de a contracta un credit e important să analizați cu atenție condițiile pe care banca vi le propune (rata dobânzii, perioada de rambursare, ipoteca casei.). Cei care se află în dificultăți economice și întrunesc anumite condiții pot participa la anunțuri publice pentru alocarea de locuințe la prețuri subvenționate.

Alocarea locuințelor în Verona este gestionată de Instituțiile publice AGECE și ATER. Pentru a beneficia de aceste locuințe publice trebuie să se facă o cerere la Primăria de reședință. Primăria alocă locuințele pe baza unei liste publice. Pot face cerere străinii care posedă permisul de ședere pe o perioadă de măcar doi ani, care sunt înscrși la Oficiul Forțelor de muncă și care desfășoară o activitate legală ca angajați sau pe cont propriu.

Datele de contact ATER sunt disponibile pe site-ul www.ater.vr.it iar cele de la AGECE pe site-ul www.agece.it.

Centrele de adăpost

La Verona, în caz de urgență, prin intermediul serviciilor sociale, se poate cere o locuință temporară la un Centru de adăpost. Centrele de adăpost pot fi gratuite sau se poate solicita plata rambursării unor cheltuieli, în funcție de tipul de adăpost. Biroul de referință este:

Biroul Unic - Adăpost *Parohia Tempo Votivo, Piazzale XXV Aprile, 8 – tel. 351 8054158, pentru orar vezi harta de pe site-ul <https://www.caritas.vr.it/osservatorio/>.*

Gas, acqua, elettricità

Per attivare nella propria casa gas ed elettricità, si può decidere da quale azienda comprare la fornitura. Il servizio di acquedotto e il servizio di fognatura e depurazione a Verona e provincia sono gestiti dal Consorzio Acque Veronesi o altri consorzi locali. Per attivare una fornitura di acqua nella propria casa, si dovrà firmare un contratto con il consorzio che, a seconda dei consumi, manderà una bolletta con il corrispettivo da pagare.

Se abiti a Verona il Consorzio è AGSM VERONA S.P.A., ingresso da Via Campo Marzo, 6. Per gli orari consulta www.agsmperte.it. Se abiti in Provincia chiedi al Comune di residenza quale sia il consorzio.

Rifiuti

Ogni Comune affida la raccolta e lo smaltimento di rifiuti ad aziende specializzate. In alcuni comuni, è prevista la raccolta differenziata obbligatoria. Il Comune di residenza ti informerà sulle regole da rispettare per la raccolta dei rifiuti. Normalmente si possono trovare cassonetti per la carta, per il vetro, per i rifiuti non riciclabili e per i vestiti usati. Il riciclaggio permette di recuperare e riutilizzare i rifiuti in modo che non si disperdano nell'ambiente e lo inquinino, danneggiando la nostra salute.

Telefono

Se si ha bisogno di un telefono personale si può:

- attivare una linea telefonica fissa presso la propria casa. Per fare questo si deve firmare un contratto con una compagnia telefonica e pagare regolarmente la bolletta telefonica relativa ai consumi;
- acquistare un telefono cellulare (si può scegliere di prendere una tessera prepagata o farsi mandare a casa la bolletta)

Quando si stipula il contratto è meglio valutare attentamente le condizioni e ciò che esse implicano:

- il mancato pagamento delle bollette comporta l'interruzione della linea telefonica;
- telefonare all'estero può essere molto caro; in questi casi è consigliabile comprare delle carte prepagate che permettono di controllare le spese.

4.6 Istruzione e formazione

Ordinamento scolastico italiano

In Italia, l'obbligo scolastico va dai 6 ai 16 anni. Durante questo periodo, i minori avranno diritto all'istruzione gratuita. Durante la scuola primaria anche i libri sono gratuiti, successivamente devono essere acquistati. È possibile richiedere il

Gaz, apă, energie electrică

Pentru a activa în propria casă gazul și energia electrică, vă puteți hotărî cu care companie încheiați contractul de furnizare.

Sistemul de apeduct și serviciul de canalizare și epurare a apei în Verona și în județ sunt în gestiunea Consorțiului Acque Veronesi sau a altor consorții locale. Pentru a activa o alimentare cu apă în propria casă, trebuie să se semneze contractul cu consorțiul care, în funcție de consum, va trimite factura cu suma de plată.

Dacă locuiești în Verona Consorțiul este AGSM VERONA S.P.A., intrarea din Via Campo Marzo, 6. Pentru program a se vedea site-ul www.agsmperte.it. Dacă locuiești în Județ întreabă la Primărie care e consorțiul.

Guno

Fiecare Primărie încredințează serviciul de colectare și eliminare a deșeurilor unor societăți specializate. În anumite localități există obligativitatea colectării separate a deșeurilor. Primăria de reședință te va informa care sunt regulile ce trebuie respectate pentru colectarea deșeurilor.

În mod normal se găsesc tomberoane pentru hârtie, pentru sticlă, pentru deșeuri nereciclabile și pentru hainele uzate. Reciclarea permite recuperarea și reutilizarea gunoaielor astfel încât să nu fie dispersate în mediu și să îl polueze, dăunând astfel sănătății noastre.

Telefonul

Dacă aveți nevoie de un telefon personal se poate:

- activa o linie telefonică fixă acasă. Pentru a face acest lucru trebuie să se semneze un contract cu o companie telefonică și să se plătească în mod regulat factura telefonică, care prezintă consumul;
- cumpăra un telefon celular (se poate alege între a opta pentru o cartelă preplătită sau a încheia un abonament)

Când se stipulează contractul este mai bine să se analizeze cu atenție condițiile și ceea ce implică acesta:

- neplata facturilor presupune întreruperea liniei telefonice;
- a telefona în străinătate poate fi foarte scump; în aceste cazuri este de preferat să se cumpere o cartelă preplătită care permite controlul consumului.

4.6 Educație și formare

Sistemul de învățământ italian

În Italia, învățământul este obligatoriu de la 6 la 16 ani. În această perioadă, minorii au dreptul la educație gratuită. În timpul școlii primare și cărțile sunt gratuite,

rimborso delle spese sostenute partecipando al Bando regionale (per informazioni si chiedi al Comune di residenza).

I minori stranieri, anche se irregolarmente presenti hanno diritto all'istruzione obbligatoria.

La scuola italiana è così organizzata:

Scuola dell'infanzia (o scuola materna): di durata triennale. Non è obbligatoria ed è destinata a tutti i bambini dai 3 ai 5 anni. Per l'iscrizione è necessario recarsi presso il Dipartimento dei Servizi Scolastici del Comune.

Primo ciclo. Suddiviso in:

- **scuola primaria** della durata di cinque anni,
- **scuola secondaria** di primo grado della durata di tre anni.

La frequenza alla scuola primaria è obbligatoria per tutti i ragazzi italiani e stranieri che abbiano compiuto sei anni di età entro il 31 dicembre. Chi vuole, può iscrivere il proprio figlio anche a 5 anni e mezzo, purché compia 6 anni entro il 30 aprile.

La frequenza alla scuola secondaria di primo grado è obbligatoria per tutti i ragazzi italiani e stranieri che abbiano concluso il percorso della scuola primaria. Il primo ciclo di istruzione si conclude con un esame di Stato, il cui superamento costituisce titolo di accesso al secondo ciclo.

Secondo ciclo. Comprende la **scuola secondaria di secondo grado** ed è suddivisa in: licei, istituti tecnici, istituti professionali e centri di formazione professionale.

Scuole pubbliche e scuole private

È possibile iscrivere i propri figli in scuole pubbliche o private. Le scuole private sono a pagamento.

Asili nido

Per i bambini di età compresa fra i 3 mesi e i 3 anni sono presenti nel territorio asili nido pubblici e privati. Per accedere alle strutture pubbliche è necessario presentare una domanda, che verrà inserita in una graduatoria basata sulla situazione socio-economica della famiglia e che determinerà l'accesso e l'eventuale quota da pagare.

Per informazioni sul sistema scolastico e sulle iscrizioni:

Ufficio Scolastico Provinciale di Verona

Indirizzo: Viale Caduti del Lavoro, 3 - 37124 VERONA Tel.: 045 8086511

www.istruzione.it - Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca (MIUR).

Vedere la voce "Intercultura" dentro l'area "Scuola" -> "Inclusione e integrazione".

www.istruzioneeverona.it - Informazioni specifiche sono contenute nella sezione Interventi Educativi - Intercultura.

ulterior trebuie să fie cumpărate.

Se poate solicita rambursarea cheltuielilor efectuate, participând la concursul Regional (pentru informații întrebați la Primăria de reședință).

Minorii străini, chiar dacă nu sunt legali în Italia, au dreptul la educația obligatorie.

Școala italiană este organizată astfel:

Grădinița: durează trei ani. Nu e obligatorie și e destinată copiilor de la 3 la 5 ani. Pentru înscriere trebuie să vă adresați Departamentului Serviciilor școlare din Primărie.

Primul ciclu. Împărțit în:

- **școala primară** care durează cinci ani,
- **gimnaziul** care are o durată de trei ani.

În școala primară prezența este obligatorie pentru toți copiii italieni și străini care au împlinit șase ani până la 31 decembrie. Cine vrea, își poate înscrie copilul și la 5 ani și jumătate, cu condiția să îplinească șase ani până la 30 aprilie.

La gimnaziu prezența este obligatorie pentru toți copiii italieni și străini care au încheiat ciclul primar.

Primul ciclu de educație se încheie cu un examen de Stat, a cărui promovare constituie titlu de acces la ciclul secundar

Ciclul secundar. Cuprinde **școala secundară de gradul doi** și e împărțită în: licee, școli tehnice, școli profesionale și centre de formare profesională.

Școli publice și școli private

Proprii copii pot fi înscriși în școli publice sau private. Școlile private se plătesc.

Creșe

Pentru copiii cu vârste cuprinse între 3 luni și 3 ani sunt prezente pe teritoriu creșe publice și private. Pentru a avea acces la structurile publice e necesar să se prezinte o cerere, care va fi introdusă într-o listă bazată pe situația socio-economică a familiei și care stabilește taxa care trebuie plătită.

Pentru informații cu privire la sistemul de învățământ și la înscrieri:

Biroul Școlar Provincial din Verona

Adresa: Viale Caduti del Lavoro, 3 - 37124 VERONA Tel.: 045 8086511

www.istruzione.it - Ministerul Educației, al Universității și al cercetării (MIUR).

A se vedea capitolul "Intercultura" din cadrul "Istruzione".

www.istruzioneeverona.it - Informații specifice se pot găsi la secțiunea Intervenții Educaționale - Intercultura din cadrul "Scuola (Școală)" -> "Inclusione e integrazione" (include si integrare).

www.istruzioneeverona.it - Informații specifice se pot găsi la secțiunea Intervenții Educaționale - Intercultura.

Istruzione per adulti

Presso le sedi dei corsi del CPIA – Centro Provinciale per l'Istruzione degli Adulti, è possibile conseguire il titolo di primo ciclo. Inoltre è possibile:

- frequentare corsi di lingua italiana;
- frequentare corsi di informatica, di lingue straniere, di cultura generale.

I recapiti delle sedi del CPIA della provincia di Verona, sono disponibili *sul sito* www.cpiaverona.edu.it/wp/.

Università

Dopo aver concluso il secondo ciclo, è possibile iscriversi all'università. In Italia vi è un'ampia scelta di percorsi universitari. Lo studio universitario è attualmente articolato in due livelli:

- laurea triennale, al termine di questo primo ciclo, si ottiene una laurea che può essere utilizzata per entrare nel mondo del lavoro, per accedere a master di primo livello, a corsi di specializzazione, alla laurea specialistica;
- laurea specialistica, di secondo livello e di durata biennale, che rilascia una qualifica più alta in un ambito specifico. Dopo questa laurea, è possibile proseguire gli studi con master di secondo livello, scuole di specializzazione o dottorato di ricerca.

Alcuni corsi di laurea, quelli a ciclo unico, non presentano questa suddivisione, ma prevedono una frequenza continuativa di 5 o 6 anni, ad esempio il corso di laurea in Medicina e Chirurgia.

L'iscrizione all'università ha un costo a volte elevato. Tuttavia, è possibile fare richiesta di borse di studio presso la Segreteria Studenti o l'Ente per il Diritto allo Studio della singola Università.

In alternativa esistono gli istituti tecnici superiori, che sono scuole ad alta specializzazione tecnologica, per maggiori informazioni vedasi <https://www.istruzione.it/orientamento/its.html>.

Università degli Studi di Verona

I recapiti sono alla pagina <https://www.univr.it/home>.

Per informazioni su altre Università i siti del MIUR:

www.miur.it e studyinitaly.esteri.it

Riconoscimento qualifiche precedenti e titolo di studio

In generale deve essere richiesta l'attestazione di valore al Consolato italiano presente nel paese di provenienza o al Consolato di riferimento del luogo in cui è stato conseguito il titolo.

Educația pentru adulți

La sediile cursurilor CPIA - Centrelor Județene pentru Permanente pentru școlarizarea adulților se poate obține diploma primului ciclu de învățământ. De asemenea, e posibilă:

- participarea la cursurile de limba italiană;
- participarea la cursurile de informatică, de limbi străine, de cultură generală.

Datele de contact ale sediilor CPIA, din Județul Verona, se găsesc pe *site-ul* www.cpiaverona.edu.it/wp/.

Universitatea

După încheierea celui de-al doilea ciclu, este permisă înscrierea la universitate. În Italia există o gamă amplă de cursuri universitare. Studiul universitar este în prezent articulat pe două niveluri:

- Diploma de licență de trei ani, la terminarea acestui prim ciclu se obține o diplomă de licență care poate fi folosită pentru a intra în câmpul muncii, pentru a intra la masterul de primul nivel, la cursurile de specializare, la diploma de specializare;
- Diploma de licență specializată, de nivelul doi și de o durată de doi ani, care dă dreptul la o calificare mai înaltă într-un domeniu specific. După această diplomă, se pot continua studiile cu un master de nivelul doi, școli de specializare sau doctorat.

Unele cursuri universitare, cele de un singur ciclu, nu prezintă această divizare, dar presupun o prezență continuă de 5 sau 6 ani, de exemplu, cursurile universitare de la Medicină și Chirurgie.

Înscrierea universitară are un cost de multe ori ridicat. Totuși, se poate face cerere pentru bursa de studiu la Secretariatul Studentesc sau la Instituția pentru Dreptul la Studiu de la fiecare Universitate.

În mod alternativ, există institute tehnice superioare, care sunt școli de o înaltă specializare tehnologică, pentru mai multe informații a se vedea <https://www.istruzione.it/orientamento/its.html>.

Universitatea de Studii din Verona

Datele de contact sunt pe *site-ul* <https://www.univr.it/home>.

Pentru informații despre alte Universități *site-urile* MIUR:

www.miur.it și studyinitaly.esteri.it

Recunoașterea calificărilor precedente și a titlului de studiu

În general trebuie să se ceară atestatul de valoare de la Consatul italian din țara de proveniență sau la Consatul de referință din locul unde s-a obținut titlul.

4.7 Alcuni consigli in sintesi

Se sei cittadino di Paese terzo (non comunitario) e sei arrivato in Italia per un soggiorno breve, quindi non superiore ai 90 giorni per missione, gara sportiva, visite, affari, turismo o studio non devi più richiedere il permesso di soggiorno ma dovrai rendere la dichiarazione di presenza.

Nel caso tu provenga da Paesi che non applicano l'accordo Schengen, assolverai l'obbligo di rendere la dichiarazione di presenza all'atto del tuo ingresso nel territorio dello Stato, presentandoti ai valichi di frontiera, ove è apposta l'impronta del timbro uniforme Schengen sul documento di viaggio. Se invece provieni da Paesi che applicano l'accordo Schengen, dovrai rendere la dichiarazione di presenza entro 8 giorni dall'ingresso in Italia, al Questore della Provincia in cui ti trovi.

Qualora però alloggi in una struttura ricettiva (es. albergo, ...) assolverai l'obbligo di dichiarazione di presenza registrando la tua presenza presso la struttura prescelta, che dovrà rilasciare idonea certificazione.

L'inosservanza della procedura indicata, salvo i casi di forza maggiore, determina l'espulsione. Questa sanzione sarà applicata anche nel caso in cui tu ti trattenga in Italia oltre i tre mesi o il minor termine stabilito nel visto d'ingresso.

Se sei cittadino straniero, arrivato in Italia per un soggiorno superiore ai 90 giorni leggi attentamente la sezione dedicata nella presente guida e ricorda che, entro otto giorni lavorativi, dovrai richiedere il titolo di soggiorno secondo le modalità previste in base al tipo di permesso a cui hai diritto. Il titolo di soggiorno avrà una motivazione connessa a quella indicata nel visto.

Entro 48 ore rivolgiti all'Ufficio Anagrafe del Comune in cui stabilisci la tua dimora per comunicare la tua presenza ed eventualmente richiedere la residenza, qualora tu ne abbia diritto. Ricorda che la persona che ti ospita è tenuta entro 48 ore a presentare la Dichiarazione di ospitalità qualora tu sia cittadino extracomunitario ed eventualmente la Cessione di fabbricato.

Chiedi la tessera sanitaria qualora il tuo titolo di soggiorno ne consenta il rilascio.

Ricorda di comunicare all'Ufficio Anagrafe del Comune in cui risiedi che hai richiesto il rinnovo del tuo titolo di soggiorno, esibendo la ricevuta che lo prova. Ricorda inoltre che entro 60 giorni dal rinnovo del permesso di soggiorno, hai l'obbligo di ribadire all'Ufficio Anagrafe del Comune la dichiarazione di dimora abituale, allegando la copia del nuovo permesso di soggiorno. In caso contrario potrai essere cancellato dalle liste della popolazione residente nel Comune.

Fai sempre una copia dei documenti che consegna, invii o sottoscrivi presso gli

4.7 Câteva sfaturi pe scurt

Dacă ești cetățean dintr-o Țară terță (necomunitar) și ai ajuns în Italia pentru un sejur scurt, adică nu mai mare de 90 de zile pentru *misiune, concurs sportiv, vizite, afaceri, turism sau studiu*, nu trebuie să mai ceri permisul de ședere, ci trebuie să prezinți declarația de prezență.

În cazul în care tu provii din Țări care nu aplică acordul Schengen, nu mai ești obligat să dai declarația de prezență la intrarea pe teritoriul statului, prezentându-te la punctele de trecere a frontierei, în acest caz, pe documentul de călătorie se găsește ștampila uniformă Schengen. Dacă însă provii din țări unde se aplică acordul Schengen, va trebui să dai declarația de prezență în termen de opt zile de la intrarea în Italia, Chestorului din Județul în care te afli.

În cazul în care locuiești într-o unitate ospitalieră (ex. hotel, ...) nu ești obligat să declari prezența, înregistrându-ți prezența la unitatea aleasă, care va trebui să emită o certificare corespunzătoare.

Nerespectarea procedurii indicate, cu excepția cazurilor de forță majoră, determină expulzarea. Această sancțiune va fi aplicată și în cazul în care tu rămâi în Italia mai mult de trei luni sau a perioadei stabilite pe viza de intrare.

Dacă ești cetățean străin, venit în Italia pentru un sejur mai mare de 90 de zile, citește cu atenție capitolul din acest ghid și amintește-ți că, în termen de opt zile lucrătoare, va trebui să ceri titlul de ședere conform modalităților prevăzute cu privire la tipul de permis la care ai dreptul. Titlul de ședere va avea o motivație legată de cea indicată în viză.

În termen de 48 de ore adresează-te Oficiului de Stare Civilă de la Primăria unde îți stabilești locuința, pentru a comunica prezența ta și, eventual să ceri rezidența, dacă ai dreptul. Ține minte că persoana care te găzduiește trebuie să prezinte în termen de 48 de ore Declarația de ospitalitate, dacă tu ești cetățean extra comunitar și, eventual, Contractul de comodat locuință.

Cere cardul de sănătate, dacă titlul de ședere permite eliberarea acestuia.

Amintește-ți să comunici la Oficiul Stării Civile de la Primăria unde locuiești că ai cerut reînnoirea titlului tău de ședere, arătând chitanța care dovedește acest fapt. Ține minte, de asemenea, că în termen de 60 de zile de la reînnoirea permisului de ședere, ești obligat să repeți la Oficiul Stării Civile de la Primărie declarația de domiciliu actual, atașând fotocopia după noul permis de ședere. În caz contrar poți fi șters din lista populației rezidente în localitate.

Fă mereu o fotocopie a documentelor pe care le predai, trimiți sau semnezi la

uffici pubblici e conserva sempre la ricevuta che prova l'invio e la consegna dei documenti stessi.

Se sei cittadino di Paese terzo regolarmente soggiornante e ti trovi in stato di disoccupazione è opportuno che provveda ad iscriversi alle "liste di collocamento" del Centro per l'Impiego di riferimento rispetto al Comune in cui risiedi o sei domiciliato. Tale iscrizione oltre ad essere un'opportunità in più rispetto alla ricerca del lavoro diventa poi requisito necessario nel caso tu debba, durante il periodo di disoccupazione, chiedere il rinnovo del titolo di soggiorno o della tessera sanitaria, nei casi ovviamente previsti dalla normativa vigente.

Qualora visitando siti istituzionali per cercare informazioni utili nell'ambito immigrazione dovessi riscontrare nei contenuti degli stessi delle incongruenze o dei mancati aggiornamenti segnala all'ente che cura il sito tali anomalie affinché possano essere eventualmente corrette.

Visti i continui cambiamenti normativi in materia di immigrazione si consiglia di verificare sempre la data di pubblicazione dei contenuti web al fine di constatarne l'effettivo aggiornamento.

ufficiile de administrație publică și păstrează mereu chitanța care atestă trimiterea și primirea documentelor.

Dacă ești cetățean dintr-o Țară terță, stabilit legal și te afli în stare de șomaj, e necesar să te înscrii în "listele pentru plasarea forței de muncă" de la Oficiul Forțelor de Muncă de care aparții, conform Primăriei de reședință sau de domiciliu. Această înscriere, în afara faptului că este o oportunitate în plus în căutarea unui loc de muncă, devine o cerință necesară în cazul în care tu, pe perioada de șomaj, va trebui să ceri reînnoirea titlului de ședere sau a cardului de sănătate, în mod evident, în cazurile prevăzute de lege.

În cazul în care, vizitând site-urile instituțiilor pentru a căuta informații utile cu privire la imigrație, ai întâlnit incoerențe de conținut sau lipsesc actualizările, anunțați instituția care se ocupă de site astfel încât, după ce le verifică să le poată corecta.

Având în vedere schimbările legislative continue cu privire la imigrație, vă sfătuim să verificați mereu data de publicare a conținutului web, pentru a vedea actualizarea reală.

5. NUMERI TELEFONICI di EMERGENZA e UTILI

112	Numero unico Europeo di Emergenza
112	Carabinieri
113	Polizia di Stato
115	Vigili del fuoco
118	Emergenza sanitaria
117	Guardia di Finanza
114	Emergenza infanzia
045 8090711	Polizia Stradale di Verona
045 8078411	Polizia Municipale di Verona
045 8077111	Comune di Verona
800861061	Telefono verde AIDS
800 63 2000	Telefono verde alcol
800 55 40 88	Telefono verde contro il fumo
1522	Telefono antiviolenza donna e vittime di stalking
800290290	Numero verde contro la tratta
800 901010	Numero verde vittime di discriminazioni razziali
800 571661	Numero verde Servizio "Farmaci-Line" (quesiti inerenti il farmaco)
803 164	Contact center INPS

5. NUMERE DE TELEFON de URGENȚĂ și FOLOSITOARE

112	Numărul unic European de Urgență
112	Carabinierii
113	Poliția Statului
115	Pompierii
118	Salvarea
117	Garda de Finanțe
114	Urgențe copii
045 8090711	Poliția circulație din Verona
045 8078411	Poliția Municipală din Verona
045 8077111	Primăria din Verona
800861061	Numărul verde AIDS
800 63 2000	Numărul verde alcool
800 55 40 88	Numărul verde împotriva fumului
1522	Numărul de telefon împotriva violenței femeilor și victime de stalking
800290290	Numărul verde împotriva traficului de persoane
800901010	Numărul verde pentru victime și discriminări rasiale
800 571661	Numărul verde Serviciul "Farmacii-Line" (întrebări cu privire la medicamente)
803164	Call-center INPS

